

Het Boek **Openbaring** **Onthuld**

Deze uitgave mag niet worden verkocht.

Dit is een gratis dienstverlening op educatief gebied in het algemeen belang, uitgegeven door United Church of God, an International Association.

© 2017 United Church of God — Holland
© 2005, 2007 United Church of God, *an International Association*
(The Book of Revelation Unveiled)

Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Duitsland.

Schriftgedeelten in deze uitgave zijn afkomstig uit de
NBG-vertaling (© 1951 Nederlands Bijbelgenootschap), tenzij anders vermeld.

Inhoud

- 3 Het boek Openbaring: is het nu nog relevant?
- 5 Sleutels tot begrip van Openbaring
- 18 Gods Kerk in profetie
- 27 Het boek Openbaring: Goddelijke autoriteit
- 31 De zegels van de profetische boekrol
- 43 De dag des Heren breekt eindelijk aan
- 54 Satans oorlog tegen Gods mensen
- 67 De vernietiging van Satans koninkrijk
- 81 Het eeuwigdurende Koninkrijk van God

Het boek Openbaring: is het nu nog relevant?

Is het boek Openbaring tegenwoordig nog relevant? Is het mogelijk voor ons om dit boek te begrijpen? Kunnen we erachter komen aan wie het is geschreven—en waarom? Wat is de betekenis van de mysterieuze symbolen in het boek?

De naam van het boek, Openbaring, is een vertaling van de titel van het boek in het Grieks, *Apocalypsis*—hiervan stamt de andere naam waaronder dit boek ook wel bekend is af, namelijk de Apocalyps. De Griekse term duidt een ontsluiting of onthulling aan—oftewel een openbaring. Hier betekent het specifiek een ontsluiting van verborgen kennis tot begrip.

Dit boek heeft in de laatste 2000 jaar vele lezers versteld doen staan. Door de eeuwen heen is dit boek één van de meest verkeerd begrepen en onjuist geïnterpreteerde boeken ter wereld. Toch hoeft dit niet zo te zijn.

De centrale boodschap van het boek Openbaring is eenvoudig. Het belooft dat God universele vrede, voorspoed en samenwerking in de hele wereld zal instellen direct na de terugkeer van Jezus Christus. Het onthult

Het boek Openbaring onthult waar ons handelen en onze beslissingen toe zullen leiden, maar ook hoe de mensheid uiteindelijk een wereld van vrede zal ervaren.

hoe deze wonderbaarlijke nieuwe wereld tot stand zal komen en waarom deze nooit meer vernietigd of vervangen zal worden door welke andere manier van leven of sociale orde ook.

Het boek Openbaring beschrijft ook een ongelooflijk misleidende alliantie van internationaal krachtige politieke en religieuze entiteiten, die proberen te voorkomen dat Jezus' regering wordt gevestigd. Hun verzet tegen Hem en Zijn heiligen zal resulteren in een periode van internationale wanorde en een lijden dat de wereld nooit eerder heeft meegemaakt.

De verschrikkelijke wapens die thans ontwikkeld en gemaakt worden en die gebruik maken van moderne technologie, zijn een indicatie dat de vreselijke eindtijd veel dichterbij is dan we denken. Naties hebben inmiddels voorraden aangelegd met meer dan genoeg wapens om al het menselijke leven op de gehele aarde uit te roeien. Dictaturen en landen die zich buiten internationale verdragen stellen, zijn meer en meer in staat om afschuwelijke massavernietigingswapens te produceren en te gebruiken.

Nog angstaanjagender zijn de diverse terroristengroepen die niet in staat zijn om hun doel te bereiken met behulp van de gebruikelijke middelen of diplomatie, en die nu ook toegang hebben tot dergelijke wapens. Alom gerespecteerde adviseurs op het gebied van internationale veiligheid waarschuwen dat het gevaar van het gebruik van nucleaire wapens door terroristische groeperingen nog meer is toegenomen. Nucleaire wapens vormen slechts één van de vele manieren van massavernietiging die beschikbaar zijn voor gewetenloze leiders en terroristen die

Het boek Openbaring beschrijft hoe we uiteindelijk zullen oogsten wat we hebben gezaaid, en dat we onvoorstelbaar lijden over onszelf zullen brengen voordat God ingrijpt.

vastbesloten zijn om hun doel te bereiken met alle voorhanden zijnde middelen, waaronder massale bloedbaden.

Door ons beide aspecten van het plaatje te laten zien, verschaft het boek Openbaring ons zowel goed nieuws als slecht nieuws over de toekomst. Aan de ene kant beschrijft het de verschrikkelijke vernietigingsmogelijkheden die onze geavanceerde technologie zal ontwikkelen — en die door een misleide mensheid gebruikt zullen worden — aan het eind van dit tijdperk. Maar het onthult ook dat de levende God, de Schepper van het universum, in zal grijpen om te voorkomen dat de mensheid uitgeroeid zal worden. Het onthult verder de heerlijke tijd van vrede en een veranderde wereld die op die verschrikkelijke periode zullen volgen.

U dient Gods beschrijving van wat nog gebeuren gaat te begrijpen — en wat het voor u betekent. U dient te begrijpen hoe u een onderdeel kunt zijn van het goede nieuws dat Hij over de toekomst onthult. Zodra u eenmaal de boodschap van Openbaring begrijpt, zult ook u inzien dat het een van de meest opmerkelijke boodschappen van hoop bevat die ooit geschreven zijn. Zijn centrale boodschap is eenvoudig en zijn vervulling gewis.

Sleutels tot begrip van Openbaring

Waarom is het boek Openbaring geschreven? Zoals reeds opgemerkt, geeft de naam van het boek aan dat het wil *openbaren* — ontsluiten, openstellen voor begrip dat anders niet had kunnen worden verkregen. Toch geloven veel mensen dat dit laatste boek van de Bijbel in het geheel niet begrepen kán worden — dat zijn taal en symbolen té ingewikkeld zijn om enige betekenis te hebben.

Openbaring plaatst veel van de eerdere profetieën uit de Bijbel in een begrijpelijke context en onthult een *raamwerk* dat zo nodig is voor profetieën die te maken hebben met de eindtijd. Dit wordt gedeeltelijk bereikt door het gebruik van symbolen en beeldspraak, die weer verbonden zijn met enkele andere profetische geschriften in de Bijbel.

In het profetische boek Daniël worden bijvoorbeeld hetzelfde taalgebruik en dezelfde symbolen gehanteerd. Veel van de visioenen en beeldspraak daarin worden duidelijk uitgelegd. Maar God onthulde Daniël dat de betekenis van andere visioenen mysterieus verborgen zou blijven tot de tijd van het einde. Dan zouden ook deze begrepen worden.

Openbaring bevat veel fundamentele sleutels voor dat begrip, en het boek Daniël bevat sleutels om ons te helpen het boek Openbaring te begrijpen.

Merk Daniëls uitleg van een van zijn visioenen op: “Ik nu hoorde het wel, maar begreep het niet en zeide: Mijn heer, waarop zullen deze dingen uitlopen? Doch hij zeide: Ga heen, Daniël, want deze dingen *blijven verborgen en verzegeld tot de eindtijd*” (Daniël 12:8-9, nadruk onzerzijds tenzij anders vermeld).

Vergelijk dit met Gods bedoeling met het boek Openbaring. God de Vader gaf de profetieën die zijn opgenomen in het boek Openbaring aan Zijn Zoon, Jezus Christus. Hij gaf deze aan Christus in de vorm van een *boekrol*, die met zeven zegels verzegeld was (Openbaring 5:1). Maar zoals Johannes — die het boek Openbaring onder goddelijke inspiratie schreef — ons zegt in het afsluitende hoofdstuk beval een engel hem specifiek: “*Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet...*” (Openbaring 22:10).

Johannes legt uit dat God de Vader het grootste gedeelte van het boek Openbaring aan Christus gaf in de vorm van een boekrol, die met zeven zegels verzegeld was. Jezus verbrak toen deze zegels en *opende* de boekrol.

“En ik zag in de rechterhand van Hem die op de troon zat [God de Vader], een boekrol, beschreven van binnen en van buiten, welverzegeld met zeven zegels. En ik zag een sterke engel, die met luider stem uitriep: Wie is waardig de boekrol te openen en haar zegels te verbreken? En niemand in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde kon de boekrol openen of haar inzien ... En een uit de oudsten zeide tot mij: Ween niet; zie, de leeuw uit de stam Juda, de wortel Davids, heeft overwonnen om de boekrol en haar zeven zegels te openen” (Openbaring 5:1-5).

Dit is de sleutel tot begrip van het boek. Jezus alleen kan de betekenis van deze symbolen, visioenen en beschrijvingen onthullen. Het eerste vers van dit boek kondigt aan dat dit boek de “Openbaring van Jezus Christus, welke God Hem gegeven heeft” (Openbaring 1:1), is. Christus onthult de betekenis ervan. Hij verbreekt de zegels. Maar hoe doet Hij dit?

Twee factoren zijn cruciaal. Ten eerste moeten de sleutels tot het onthullen van de inhoud van de zeven zegels worden uitgelegd door Jezus Zelf in Zijn eigen woorden.

De verhaallijn in het boek Openbaring

Zeven zegels

- 1 Religieuze misleiding (*Openbaring 6:1-2; vergelijk Matteüs 24:4-5, 11, 23-25*)
- 2 Oorlog (*Openbaring 6:3-4; vergelijk Matteüs 24:6-7*)
- 3 Hongersnood (*Openbaring 6:5-6; vergelijk Matteüs 24:7*)
- 4 Epidemieën (*Openbaring 6:7-8; vergelijk Matteüs 24:7*)
- 5 Verdrukking en vervolging (*Openbaring 6:9-11; vergelijk Matteüs 24:8-12, 21-22*)
- 6 Tekenen aan de hemel (*Openbaring 6:12-17; vergelijk Matteüs 24:29*)

Zeven bazuinen

- 1 Vernietiging van gewassen (*Openbaring 8:7*)
- 2 Verwoesting van het leven in de oceanen en zeeën (*Openbaring 8:8-9*)
- 3 Vernietiging van rivieren en zoetwater (*Openbaring 8:10-11*)
- 7 Zeven bazuinen
- 4 Verduistering van zon, maan en sterren (*Openbaring 8:12*)
- 5 Kwellende pijniging van mensen (*Openbaring 9:1-12*)
- 6 Enorme militaire verwoesting (*Openbaring 9:13-19*)
- 7 Zeven laatste plagen (*Openbaring 15:1; 16:1-21*)

Armageddon en terugkeer van Jezus Christus

Ten tweede zegt de Bijbel ons dat elk schriftwoord door God is ingegeven (2 Timoteüs 3:16). We mogen dus verwachten dat we in andere delen van Gods geïnspireerde Woord opheldering van enkele symbolen, die gebruikt worden in het boek Openbaring, zullen aantreffen.

Door te vertrouwen op de consistente interpretatie van de symbolen en het figuurlijk taalgebruik in de Bijbel kunnen we ervan verzekerd zijn dat ons begrip gebaseerd is op Gods geïnspireerde Woord in plaats van op onze eigen overtuiging (2 Petrus 1:20). Uiteindelijk is *onthulde kennis* waar het in het boek *Openbaring* allemaal om draait.

Vergeet niet dat God tegen Daniël zei dat sommige dingen die aan hem zichtbaar waren geworden in de visioenen, verzegeld waren, verborgen tot de eindtijd. Maar Hij voegde eraan toe: “Velen zullen zich laten reinigen en zuiveren en louteren, maar de goddelozen zullen goddeloos handelen; en geen der goddelozen zal het verstaan, maar de verstandigen zullen het verstaan” (Daniël 12:10). Het is Gods bedoeling dat degenen die Hij “de verstandigen” noemt deze profetieën in de eindtijd zullen begrijpen.

Indeling van het boek Openbaring

Hoofdstuk	Thema	Invoegingen*
1	Introductie	
2-3		Brieven aan de zeven gemeenten
4-5	Inleiding—plaatsbepaling	
6	Eerste zes zegels	
7	144.000 en de ontelbare schare	
8-10	Het 7de zegel wordt geopend: De bazuinplagen	
11	De twee getuigen	
12		De ware Kerk
13		De twee beesten
14		De drie boodschappen
15-16	De zeven laatste plagen	
17-18		De valse kerk
19	De terugkeer van Jezus Christus	
20	Het Millennium	
21-22	De nieuwe hemel en de nieuwe aarde	

*Een aantal hoofdstukken in het boek is er als het ware tussengevoegd. Hoewel het grootste deel van de hoofdstukken in chronologische volgorde staat, beschrijven deze hoofdstukken gebeurtenissen die zich op de achtergrond afspelen, en omstandigheden die geen onderdeel van de algemene verhaallijn zijn en zich mogelijk over meerdere eeuwen uitstrekken.

Wie zijn in Gods ogen “de verstandigen”?

Degenen die geringschattend doen over het concept dat de Bijbel goddelijk is geïnspireerd, kiezen ervoor om haar symbolen af te doen als verwarrend en met elkaar in tegenspraak. Zij zien de waarde ervan niet in. En omdat zij spotten met de idee van inspiratie door God zijn zij blind voor de profetische betekenis ervan. Zij kiezen ervoor om onwetend te zijn van wat God ten aanzien van de toekomst onthult (2 Petrus 3:3-7).

Aan de andere kant zegt God ons dat degenen die Hem respecteren en Zijn geboden bewaren waarlijk verstandig zijn: “Het begin van wijsheid is ontzag voor de HEER, wie leeft naar zijn wet, getuigt van *goed inzicht*” (Psalm 111:10, Nieuwe Bijbelvertaling). De Schrift zegt ons ook: “De getuigenis des HEREN is betrouwbaar, zij schenkt *wijsheid* aan de onverstandige” (Psalm 19:8).

Het boek Openbaring verschaft ons veel sleutels om profetisch begrip te ontsluiten, omdat het ook trouw is aan het principe dat *de Bijbel zichzelf interpreteert*. Daarom zullen alleen degenen die *geloven* dat de Bijbel door God geïnspireerd is en die *vertrouwen* op hetgeen erin gezegd wordt, de betekenis van wat onthuld wordt in het boek Openbaring kunnen begrijpen.

Een gedeelte van het begrip ontstond in de tijd van de apostelen. Eén van de doelstellingen van Openbaring was om de dienstknechten van God “te tonen hetgeen weldra moet geschieden” (Openbaring 1:1). Sommige aspecten van Openbaring waren rechtstreeks van toepassing op de christenen in de laatste dagen van de bediening van de apostel Johannes.

Christus gaf Johannes de opdracht om vast te leggen (vers 19): (1) “hetgeen gij gezien hebt” — de visioenen en hun verwarrende symbolen; (2) “hetgeen is” — informatie die verband houdt met de Kerk in die tijd; en (3) “hetgeen na dezen geschieden zal” — profetieën die zich uitstrekken tot ver in de toekomst.

Voordat we deze sleutels tot de toekomst gaan onderzoeken, moeten we de omstandigheden waaronder dit profetische boek aan de apostel Johannes is gegeven, begrijpen.

Religieuze en politieke achtergrond van Openbaring

Het christendom begon in een tijdperk van relatieve vrede binnen de grenzen van het oude Romeinse Rijk. De keizers in die tijd hanteerden over het algemeen een politiek van vrije, religieuze tolerantie. Dit maakte het voor de vroege christenen mogelijk om wijd en zijd te evangeliseren, zowel binnen als buiten de grenzen van het rijk.

Maar de situatie wijzigde langzamerhand. De Romeinen introduceerden in het gehele rijk de aanbidding van de keizer en legden dit als

verplichting op. Opeens bevonden de christenen zich in een onhoudbare situatie. Jezus, geen keizer, was hun werkelijke Heer. Zij begrepen dat de Schriften de aanbidding van iets of iemand naast de ware God en Zijn Zoon, Jezus Christus, verboden. Spoedig werd op hen een ongelooflijke druk gelegd om deel te nemen aan het vieren van de feestdagen, spelen en ceremonies die dienden om de regerende keizer als god te vereren.

Hun weigering om deel te nemen aan deze aanbidding van de keizer bracht hen in direct conflict met de autoriteiten op elk niveau van de Romeinse hiërarchie. Tegen de tijd dat het boek Openbaring werd geschreven, waren er al enkele christenen ter dood gebracht om hun geloof. Overall, met name in Klein-Azië, ondergingen christenen uiteenlopende bespottingen en vervolging.

Bovenop hun benarde situatie kwam nog het feit dat de Romeinse bevelhebbers de christenen na de verwoesting van Jeruzalem in 70 na

Christus niet meer zagen als een Joodse sekte. De religieuze tolerantie die Rome hun had toegestaan, verdween.

Christenen werden vanaf dat moment vaak beschouwd als staatsgevaarlijk en als een potentieel gevaarlijke, religieuze groep. Rome zag hun leerstellingen van een komend koninkrijk en een machtige,

Keizer Nero had de christenen al valselijk beschuldigd van het veroorzaken van de grote brand in Rome. Hun toekomst zag er slecht uit.

nieuwe koning als een bedreiging voor de stabiliteit van het rijk. Tegen deze tijd had keizer Nero de christenen al valselijk gebrandmerkt als de veroorzakers van de grote brand in Rome. Hun toekomst zag er slecht uit.

De apostel Johannes zat tegen het einde van de eerste eeuw tijdens een latere opleving van deze vervolging gevangen op het eiland Patmos voor de kust van Klein-Azië en legde uit dat hij ook leed onder vervolging en dat hij hun “deelgenoot in de verdrukking en in het Koninkrijk en de volharding in Jezus” (Openbaring 1:9) was. Johannes begreep volledig de druk die zij ervoeren. Toch herinnerde hij hen aan hun doel—het Koninkrijk van God. Hij legde de nadruk op het feit dat zij tot de terugkeer van Jezus de Messias, Die Zijn dienstknechten permanent zou verlossen van de vervolging en hun behoud zou schenken, geduld en geloof moesten oefenen door de tegenwerking en het misbruik te verdragen.

Dit is de achtergrond waartegen Jezus aan Johannes openbaarde wanneer en hoe deze satanische verdrukking, die al verantwoordelijk was voor de moord op loyale en trouwe dienstknechten, definitief zou worden gestopt. Hij legde uit dat de oorsprong van het probleem teruggaat tot op het ontstaan van de mensheid — tot op het begin van het menselijke tijdperk, dat gekenmerkt wordt door zonden en kwaad.

De aartsmisleider

In de hof van Eden kwam de mens voor het eerst in aanraking met “de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt” (Openbaring 12:9; Genesis 3:1). De misleiding door dat slechte wezen is zó succesvol geweest, dat de

De apostel Johannes zat gevangen op het eiland Patmos, waar hij het boek Openbaring schreef.

meeste mensen de idee dat er zelfs maar een duivel zou bestaan belachelijk maken. Maar de schrijvers van de Heilige Schrift beschouwden zijn bestaan en macht als een absolute realiteit. Zij onthullen hem als de onzichtbare, drijvende invloed achter kwaad en lijden. (Vraag voor meer duidelijk bewijs van zijn bestaan ons gratis boekje *Bestaat de Duivel Echt?* aan of download deze van onze website.)

Het boek Openbaring somt de impact op die de duivel niet alleen op christenen, maar op de gehele mensheid heeft, van de tijd van Johannes tot de terugkeer van Christus. Het onthult dat het aloude conflict tussen de krachten van goed en kwaad *zal* worden opgelost.

Zoals al eerder in dit hoofdstuk opgemerkt, vertelde Johannes de vroege christenen dat het boek Openbaring zowel omvat “hetgeen is” als “hetgeen na dezen geschieden zal” (Openbaring 1:19). Zijn profetische vervulling begon in de dagen van de apostelen en gaat door tot in onze tijd en daarna.

De dag des Heren in profetie

De meeste visioenen die Johannes zag, centreren zich rond de tijd, die door Gods profeten in de gehele Bijbel wordt omschreven als “de dag des HEREN”, ook wel bekend als “de dag van onze Here Jezus [Christus]” en “de dag van Christus” (Openbaring 1:10; vergelijk Jesaja 13:6; Joël 2:31; Sefanja 1:14; Handelingen 2:20; 1 Korintiërs 1:8; Filippenzen 1:10).

Paulus sprak openlijk over deze geprofeteerde tijd: “Immers, gij

weet zelf zeer goed, dat *de dag des Heren* zó komt, als een dief in de nacht. Terwijl zij zeggen: het is [alles] vrede en rust, overkomt hun, als de weeën een zwangere vrouw, een plotseling verderf, en zij zullen geenszins ontkomen” (1 Tessalonicenzen 5:2-3).

Sommige mensen nemen aan dat Johannes verwees naar het houden van de zondag als rustdag toen hij in Openbaring 1:10 zei dat hij “in vervoering des geestes [kwam] op de dag des Heren”. Maar de *context* van Openbaring laat duidelijk zien dat Johannes niet verwees naar het houden van de rustdag op een bepaalde dag van de week, maar dat hij een visioen kreeg óver ‘de komende dag des Heren’, die in meer dan 50 passages in het Oude en Nieuwe Testament op directe of indirecte wijze wordt genoemd.

Zoals *The Bible Knowledge Commentary* het uitlegt: “Johannes’ visioen vond, terwijl hij in de Geest was, plaats op de Dag des Heren. Sommigen hebben aangetoond dat ‘de dag des Heren’ verwijst naar de eerste dag van de week. Echter, de woorden ‘des Heren’ duiden bijvoeglijkheid aan en deze uitdrukking wordt nergens in de Bijbel gebruikt om te verwijzen naar de eerste dag van de week. Johannes verwees waarschijnlijk naar de dag des Heren, een bekende uitdrukking in beide Testamenten... In een visioen werd hij innerlijk, niet lichamelijk, gebracht naar de toekomstige dag des Heren, wanneer God Zijn oordelen over de aarde zal brengen” (John Walvoord en Roy Zuck, 1983, p. 930).

De onjuiste veronderstelling dat Johannes verwees naar de eerste dag van de week, zondag, kan nergens in de Bijbel op ondersteuning rekenen. De enige dag van de week die, Bijbels gezien, eventueel “de dag des Heren” genoemd zou kunnen worden is de sabbat of zaterdag, de zevende dag van de week. Jezus verwees uitdrukkelijk naar Zichzelf als “Heer over de sabbat” (Marcus 2:28). En God verwijst door de profeet Jesaja naar de sabbat als “de heilige dag des Heren” (Jesaja 58:13). (Vraag om meer te weten te komen over dit onderwerp ons gratis boekje *De Bijbelse Rustdag: Zaterdag of Zondag* aan of download deze van onze website.)

Nogmaals, Johannes refereerde dus niet aan een bepaalde dag van de week, maar aan de profetische tijd, die het *belangrijkste onderwerp* van het boek Openbaring vormt. Johannes zegt ons specifiek dat wat hij schreef *profetie* is (Openbaring 1:3; 22:7, 10, 18-19). En wat Johannes dus eigenlijk met de woorden “in vervoering des geestes”—in goddelijk geïnspireerde *visioenen*—bedoelt, is dat hij *geestelijk* overgebracht werd naar de komende *dag des Heren*.

De dag des Heren wordt in de hele Bijbel beschreven als een periode van Gods directe ingrijpen in de menselijke geschiedenis. Het is de tijd van Zijn *oordeel* over Zijn tegenstanders—degenen die Zijn correctie

negeren en Zijn geboden weigeren te houden. Jesaja vat de dag des Heren beknopt samen: “Jammert, want de dag des HEREN is nabij; *hij komt als een verwoesting van de Almachtige*” (Jesaja 13:6).

Wie is het voorwerp van verwoesting? “Zie, de dag des HEREN komt, meedogenloos, met verbolgenheid en brandende toorn, om de aarde tot een woestenij te maken en *haar zondaars van haar te verdelgen*” (vers 9). Jeremia legde uit: “Dit toch is de dag van de HERE der heerscharen, de dag der wreake *om wraak te nemen op zijn tegenstanders*” (Jeremia 46:10).

Let op de beschrijving van deze tijd van Gods ingrijpen door de profeet Sefanja: “Nabij is de grote dag des HEREN, nabij en hij nadert haastig. Hoort, de dag des HEREN; bitter schreeuwt dan de held. Die dag is een dag van *verbolgenheid*, een dag van *benauwdheid* en van *angst*, een dag van *vernietiging* en *vernietiging*, een dag van duisternis en van donkerheid, een dag van wolken en van dikke duisternis, een dag van bazuingeschal

“Dan zal de HERE uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg; zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die vóór Jeruzalem ligt aan de oostzijde.”

en van krijgsgeschreeuw tegen de versterkte steden en tegen de hoge hoektorens.”

“Dan zal Ik de mensen benauwen, zodat zij gaan als blinden, *want zij hebben tegen de HERE gezondigd*, en hun bloed zal worden uitgestort als stof en hun ingewand als drek” (Sefanja 1:14-17).

Merk op hoe Johannes deze ontzagwekkende gebeurtenissen, die volgen op het zesde zegel van Openbaring, beschrijft: “Want *de grote dag van Zijn toorn is aangebroken* en wie kan dan staande blijven?” (Openbaring 6:17, Herziene Statenvertaling). Vlak hiervoor wordt uitgebeeld dat Gods martelaren symbolisch vanuit hun graf tot God roepen: “En zij riepen met luider stem en zeiden: Tot hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, *oordeelt en wreekt* Gij ons bloed niet aan hen, die op de aarde wonen?” (vers 10). Verderop in dit profetische boek wordt een engel gezonden met de boodschap: “Vreest God en geeft Hem eer, *want de ure van zijn oordeel is gekomen...*” (Openbaring 14:6-7).

istockphoto

Later, aan het einde van het boek, beschrijft Johannes meer details van de tweede komst van Christus: “En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard; en Hij, die daarop zat, wordt genoemd Getrouw en Waarachtig, en Hij *velt vonnis* en *voert oorlog* in gerechtigheid” (Openbaring 19:11).

Honderden jaren voordat Johannes deze profetieën van Openbaring neerschreef, beschreef de profeet Zacharia beeldend Christus’ terugkomst: “Zie, *er komt een dag voor de HERE... Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen... De helft van de stad zal wegtrekken in ballingschap, maar de rest van het volk zal in de stad niet uitgeroeid worden.*”

“Dan zal de HERE [Jezus, de geprofeteerde Messias] uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg; zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die vóór Jeruzalem ligt aan de oostzijde; dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal, en de ene helft van de berg zal noordwaarts wijken en de andere helft zuidwaarts” (Zacharia 14:1-4). Aan het einde van deze strijd zal de Here “koning worden over de gehele aarde” (vers 9).

Uit deze Schriftgedeelten wordt de belangrijkste drijfveer van Openbaring duidelijk. Het beeldt in levendige symbolen het oordeel van God in de laatste dagen uit—bij en vlak voor de terugkeer van Christus. Hij zal erop toezien dat de definitieve vernietiging van het satanische systeem, dat in Openbaring ook wel omschreven wordt als het grote Babylon, een feit is.

Waar het werkelijk om draait: wie zullen wij aanbidden?

Centraal in het eindtijdconflict staat een cruciale vraag: wie zal de mensheid aanbidden—Satan of God? Let op de religieuze zienswijze van het grootste gedeelte van de mensheid: “En *zij aanbaden de draak* omdat hij aan het beest de macht gegeven had, *en zij aanbaden het beest*, zeggende: Wie is aan het beest gelijk? en: Wie kan er oorlog tegen voeren?” (Openbaring 13:4).

Hoe wijdverbreid zal deze afgoderij zijn? “*En allen, die op de aarde wonen, zullen het (beest) aanbidden*, ieder, wiens naam niet geschreven is in het boek des levens...” (vers 8). Zelfs nu is bijna iedereen op aarde onbewust onder de invloed van “de boze” (1 Johannes 5:19)—“de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, *die de gehele wereld verleidt*” (Openbaring 12:9). Satans directe controle over de mensheid zal ongekend sterker worden in de eindtijd.

De mens wordt echter wel gewaarschuwd. Johannes doet verslag van zijn visioen van een engel met “een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan hen, die op de aarde gezeten zijn—aan alle volk en stam en taal en natie; en hij zeide met luider stem: Vreest God en geeft Hem eer, want

de ure van zijn oordeel is gekomen, en *aanbidt Hem, die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft*” (Openbaring 14:6-7).

God stuurt een duidelijke boodschap door middel van het boek Openbaring: de tijd is nabij dat Hij niet langer de afwijzing door de mensheid van Hem, of de aanbedding van de duivel tolereert. Satans systeem van afgoderij moet van de aardbodem verwijderd worden voordat Christus begint met Zijn regering als Koning der koningen.

Smeebeden van Gods volk verhoord

De tempel in Jeruzalem was voor het oude Israël het centrum van de aanbedding van God. Gods aanwezigheid was daar zichtbaar (2 Kronieken 5:13-14).

In het boek Openbaring wordt God vaak weergegeven zittende op Zijn troon (vroeger gesymboliseerd door het verzoendeksel boven de ark van het verbond in het heiligste deel van de aardse tempel) in een hemelse tempel. Terwijl Johannes toekijkt en een engel enkele van de laatste plagen, die in dit boek genoemd worden, ziet uitgieten, hoort hij “een luide stem uit *de tempel in de hemel*, vanaf *de troon*, die zei: Het is geschied” (Openbaring 16:17).

Een engel had Johannes eerder al gezegd: “Sta op en meet *de tempel Gods en het altaar en hen, die daarin aanbidden*” (Openbaring 11:1). Vervolgens wordt beschreven dat God in de tempel de gebeden van Zijn dienstknechten ontvangt. “En er kwam een andere engel, die met een gouden wierookvat bij het altaar ging staan, en hem werd veel reukwerk geschonken om het te geven, met de gebeden van alle heiligen, op het gouden altaar voor de troon” (Openbaring 8:3).

Wat bidden Gods ware dienstknechten keer op keer tot God? “Tot hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet aan hen, die op de aarde wonen?” (Openbaring 6:10). Openbaring onthult de omstandigheden waaronder degenen die *Gods ware aanbidders* zijn, volledig antwoord op hun gebed om gerechtigheid zullen ontvangen.

Johannes haalt de woorden van Jezus aan: “Wie overwint, hem zal Ik maken tot een zuil *in de tempel mijns Gods*... Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods *en de naam van de stad mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem*...” (Openbaring 3:12). Eindelijk komt er een keer in het lot van Gods getrouwe dienstknechten. Zij zullen de ware winnaars zijn. God zal hen ruimschoots belonen voor hun geduld en uithoudingsvermogen terwijl zij op Hem wachtten om Zijn beloften te vervullen en hun gebeden te verhoren.

Wanneer God ingrijpt in de wereldgebeurtenissen en Zijn grote macht kenbaar maakt aan de naties, zullen Zijn ware aanbidders vreugdevol

zingen: “Groot en wonderbaar zijn uw werken, Here God, Almachtige; rechtvaardig en waarachtig zijn uw wegen, Gij, Koning der volkeren! Wie zou niet vrezen, Here, en uw naam niet verheerlijken? Immers, Gij alleen zijt heilig. Want *alle volken zullen komen en zullen voor U nedervallen in aanbedding*, omdat uw gerichten openbaar zijn geworden” (Openbaring 15:3-4).

Het thema ‘zeven’ in Openbaring

Een ander opvallend kenmerk in het boek Openbaring is zijn thematische patroon rond het getal zeven. Het eerste hoofdstuk alleen al maakt melding van zeven gemeenten, zeven gouden kandelaren, zeven geesten, zeven sterren en zeven engelen.

De belangrijkste gebeurtenissen in het boek zijn gerangschikt onder zeven zegels, zeven bazuinen, zeven donderslagen en zeven schalen, die de laatste zeven plagen bevatten. We komen ook zeven vurige fakkels tegen en een Lam met zeven horens en zeven ogen.

Daarnaast is er een draak die macht heeft over een beest met zeven koppen en 10 horens. Zeven bergen en zeven koningen worden in verband gebracht met de koppen van het beest. Wat hebben de boodschappen die door middel van het herhaaldelijke gebruik van het getal *zeven* uitgedrukt worden met elkaar gemeen?

In de Bijbel staat het getal *zeven* voor volheid, compleetheid. Een volledige week heeft bijvoorbeeld zeven dagen. God introduceerde dit concept direct nadat Hij klaar was met het scheppen van onze eerste menselijke ouders: “Toen God op de zevende dag het werk voltooid had, dat Hij gemaakt had, rustte Hij op de zevende dag van al het werk, dat Hij gemaakt had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, omdat Hij daarop gerust heeft van al het werk, dat God scheppende tot stand had gebracht” (Genesis 2:2-3).

Openbaring legt uit hoe God Zijn meesterplan tot voltooiing zal brengen. Het boek Openbaring schetst een raamwerk waarbinnen het profetische gedeelte van dat plan uitgevoerd wordt, met name in de eindtijd.

Het symbool van volledigheid is ook belangrijk bij het begrijpen van de brieven aan de zeven gemeenten in de hoofdstukken 1-3. Als we deze symbolische uitdrukkingen in Openbaring vergelijken met beeldspraak in andere delen van de Bijbel ontstaat een veel duidelijker beeld.

In het boek Openbaring onthult God aan Zijn dienstknechten een *allesomvattend overzicht* van de belangrijkste factoren die hun leven zullen treffen — waaronder zowel de ontberingen als de beloningen — totdat Zijn plan met de mensheid voltooid is. De afsluitende hoofdstukken (21-22) geven de rechtvaardigen zelfs een korte glimp van de aard van

hun relatie met God en met elkaar in de eeuwigheid. God benadrukt de betrouwbaarheid en volledigheid van deze geopenbaarde profetische samenvatting door de meest opvallende aspecten ervan weer te geven in patronen van zeven.

Hoewel Bijbelse patronen van zeven symbool staan voor volledigheid, hebben ze gewoonlijk ook een reële, letterlijke vervulling. God gaf aan de farao van het oude Egypte bijvoorbeeld een droom, waarin zeven magere koeien zeven vette koeien opaten. Toen zorgde God ervoor dat Jozef aan de farao kon uitleggen dat de droom betekende dat er zeven jaren van

voorspoed zouden komen, die gevolgd zouden worden door zeven jaren van hongersnood.

Door deze informatie aan de farao te onthullen in een droom inspireerde God hem om aan Jozef een invloedrijke positie in Egypte toe te kennen. Jozef was toen in de gelegenheid om onderdak en voedsel aan zijn vaders familie — een kleine

De tempel in Jeruzalem was voor het oude Israël het centrum van de verering van God. Gods aanwezigheid was daar zichtbaar.

clan, die voorbestemd was om de natie van Israël te worden — te verschaffen gedurende de vreselijke jaren van hongersnood. God stuurde de droom en de uitkomst ervan.

Op dezelfde manier kan God de uitkomst van elk aspect van de geschiedenis voorzeggen (Jesaja 46:9-10). Hij kan ingrijpen om gebeurtenissen tot stand te brengen zoals Hij wenst (vers 10). Hij kan details met betrekking tot de toekomst met een ongekeerde precisie en accuraatheid onthullen. We moeten dus niet achteloos aannemen, zoals sommigen doen, dat de patronen met het getal zeven in Openbaring slechts symbolische betekenis hebben. Ze voorzeggen over het algemeen werkelijke gebeurtenissen en dienen serieus genomen te worden.

De rol van de heiligen

Toen Johannes het boek Openbaring schreef, werden christenen vervolgd en sommigen werden zelfs, onder instemming van de Romeinse keizers, martelaren. Openbaring stelt vaak het onrecht van die tijd tegenover de toekomstige *leidersrol* van zowel de Messias als de heiligen.

Dit is een ander belangrijk aspect van Openbaring. De identiteit van degenen die de toekomstige leiding over de wereld zullen hebben, is een van de centrale kenmerken van zijn profetieën.

We leren over de terugkomst van Christus: “Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen *met Hem* als koningen *heersen*, [die] duizend jaren” (Openbaring 20:6). In het laatste hoofdstuk lezen we dat Gods trouwe dienstknechten, die eeuwig leven hebben ontvangen bij de opstanding, “als koningen heersen tot in alle eeuwigheden” (Openbaring 22:5).

Wat ook opvalt, is *waar* zij in eerste instantie Jezus zullen assisteren in hun bestuurlijke rol: “Gij hebt hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen *op de aarde*” (Openbaring 5:10).

Al direct in het begin van het boek Openbaring spreekt Johannes over “Jezus Christus, de getrouwe getuige, de eerstgeborene der doden en *de overste van de koningen der aarde*” (Openbaring 1:5). Vervolgens zegt Johannes tegen de christenen dat Jezus ons heeft gemaakt “tot een koninkrijk, tot priesters voor zijn God en Vader ... Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheden” (vers 6).

Zal aan de dienstknechten van God, die vervolgingen en beproevingen — in het verleden en in de toekomst — hebben doorstaan, werkelijk autoriteit gegeven worden in het Koninkrijk van God onder Christus? Inderdaad. Zoals de apostel Paulus de christenen te Korinthe in herinnering bracht: “Of weet gij niet, dat *de heiligen de wereld zullen oordelen?*” (1 Korintiërs 6:2).

Let op Christus’ openbaring aan Johannes: “En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, *en het oordeel werd hun gegeven*; en (ik zag) de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aanbeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; *en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus*, duizend jaren lang” (Openbaring 20:4).

Dit vormt een onderdeel van de ongelooflijke toekomst die Jezus Christus in petto heeft voor Zijn trouwe volgelingen — om eeuwig met Hem te leven en te regeren! Laten we nu uitzoeken wat volgens de profetieën staat te gebeuren met de trouwe volgelingen van Christus door de eeuwen heen tot aan Zijn terugkeer.

Gods Kerk in profetie

Voor wie was het boek Openbaring geschreven? Het eerste vers verschaft ons het antwoord: “Openbaring van Jezus Christus, welke God Hem gegeven heeft om *zijn dienstknechten te tonen* hetgeen weldra moet geschieden, en welke Hij door de zending van zijn engel aan zijn dienstknecht Johannes heeft te kennen gegeven” (Openbaring 1:1).

Openbaring is speciaal geschreven voor Gods dienstknechten, de Kerk of Gemeente van God. Het zal dus niet als verrassing komen dat de Gemeente zelf het belangrijkste onderwerp van discussie vormt in de eerste drie hoofdstukken. (Zie “Wat is de Kerk?” op pagina 21.)

Jezus droeg Zijn Kerk op om “het licht der wereld” (Matteüs 5:14-16) te zijn. Hier in Openbaring introduceert Hij symbolisch zeven specifieke gemeenten van de Kerk als zeven kandelaren (Openbaring 1:12, 20).

Deze beeldspraak herinnert ons aan de kandelaar of zevenarmige menora in de tabernakel van het oude Israël en later in de tempel (Exodus 25:37; Zacharia 4:2). Op dit moment beschouwt God de Kerk zelf als Zijn geestelijke tempel (Efeziërs 2:19-22).

Openbaring is speciaal geschreven voor Gods dienstknechten, de Gemeente van God. Het hoeft dus geen verrassing te zijn dat de Gemeente zelf het belangrijkste onderwerp van discussie vormt in de eerste drie hoofdstukken.

Aangezien het getal *zeven*, zoals al eerder opgemerkt, in de Schrift vaak voor volledigheid staat, lijken deze zeven kandelaren een *samengesteld* beeld van de Kerk van God, het licht der wereld, weer te geven. Paulus legt uit dat de Kerk *één lichaam* is (1 Korintiërs 12:12-13; Efeziërs 4:4). Het omvat echter vele gemeenten en leden, verspreid over alle landen. Deze zeven specifieke groepen van gelovigen lijken dus de Kerk *als geheel* te vertegenwoordigen.

Het lijkt waarschijnlijk dat de profetieën over de Kerk in Openbaring 2 en 3 meerdere betekenissen en toepassingen hebben. Zoals een autoriteit op het gebied van het boek Openbaring schrijft:

“Er is discussie geweest over de theologische betekenis van deze zeven gemeenten. Gezien het feit dat er vele gemeenten waren in het

gebied, waarin deze gemeenten zich bevonden, is het duidelijk dat God op een goddelijke wijze er zeven—niet meer en niet minder—van uitkoos en deze brieven niet stuurde aan andere gemeenten, die mogelijk belangrijker geacht werden...”

“Er waren in de provincie Azië in de eerste eeuw rond de vijfhonderd tot duizend steden, waarvan sommige veel groter waren dan de steden Tyatira en Filadelfia, en ongetwijfeld had een groot aantal ervan christelijke gemeenten... Het is begrijpelijk dat het aantal gemeenten gelimiteerd moest worden tot zeven aangezien dit het getal van volledigheid of universaliteit is in de Schrift, maar er lagen ongetwijfeld andere principes aan de selectie ten grondslag.”

“Ten eerste had elke gemeente een specifieke boodschap nodig, en de geestelijke conditie van elke gemeente kwam precies overeen met de aansporing die erin gegeven werd. De selectie van de gemeenten werd ook bepaald door het feit dat elke gemeente op een bepaalde manier normatief was en eigenschappen vertoonde die gewoon waren in lokale gemeenten, zowel in die tijd als later in de geschiedenis. De brieven aan de zeven gemeenten bevatten daarom waarschuwingen die geschikt waren voor de gemeenten met verschillende geestelijke noden.”

“Naast de brieven aan de gemeenten waren er ook aanmaningen van meer persoonlijke aard in opgenomen, die bestonden uit instructies en waarschuwingen voor iedere individuele christen. Elke aan de gemeenten gegeven boodschap eindigt daarom met een persoonlijke aansporing die begint met de zinsnede ‘wie een oor heeft, die hore’.”

“Veel commentaren geloven dat, naast de duidelijke implicatie van deze brieven, deze zeven gemeenten geestelijk beschouwd staan voor de chronologische ontwikkeling van de kerkgeschiedenis. Zij merken op dat Efeze karakteristiek lijkt voor de apostolische periode in het algemeen en dat de toename van het kwaad, met een climax in Laodicea, de uiteindelijke staat van verval van de Kerk lijkt aan te duiden... De volgorde van de brieven aan de gemeenten lijkt goddelijk uitgekozen te zijn om profetisch de belangrijkste bewegingen in de kerkgeschiedenis aan te geven” (John Walvoord, *The Revelation of Jesus Christ*, 1989, pagina 51-52).

De belangrijkste boodschap is natuurlijk dat Christus de overheersende sterke en zwakke punten van de Kerk in zowel de dagen van Johannes als door de eeuwen heen onthult. Hij zegt in duidelijke woorden: “Wie een oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt” (Openbaring 2:7). Hij onthult een schijnbaar veelomvattende schets van de toekomst van Zijn Kerk. Te midden van de zeven kandelaren, die Zijn Kerk vertegenwoordigen tot aan het einde van dit tijdperk, verschijnt Hij in al Zijn glorie als het Hoofd en de Hogepriester van Zijn Gemeente (Openbaring 1:13; Efeziërs 4:15; Hebreeën 8:1-2).

In antwoord op de intense vervolging van de Kerk in die tijd verzekert Christus Zijn trouwe dienstknechten dat hun lijden niet tevergeefs is. Hij heeft ook vervolging, lijden en dood moeten doorstaan. Hij herinnert hun er dus aan: “Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheden, en Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk” (Openbaring 1:18).

Dan spoort Hij aan: “Wees niet bevreesd voor hetgeen gij lijden zult. Zie, de duivel zal sommigen uwer in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt, en gij zult een verdrukking hebben van tien dagen. Wees getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens” (Openbaring 2:10).

Toen, op dat moment, vormden Christus' ware volgelingen een vervolgde en ontmoedigde groep. Zij verlangden naar Jezus' terugkeer in kracht en glorie om hun tegenstanders te oordelen en het Koninkrijk van God te vestigen. Zij hadden een wanhopige behoefte aan bemoediging en verlangden naar een beter begrip van hetgeen de toekomst in petto had.

Ook hadden zij er behoefte aan om geestelijk weer op het juiste pad te worden gebracht. Dat was precies wat Christus voor hen deed door middel van het boek Openbaring. Gedurende deze periode van extreme tegenstand, waarvan Satan de directe oorzaak was, onthulde Christus aan Johannes het raamwerk van toekomstige gebeurtenissen en herinnerde Hij Zijn trouwe dienstknechten eraan wat Hij van hen verwachtte.

Beoordeling van werken en mate van trouw

Elke gemeente bezit een aantal specifieke, eigen kenmerken. Maar binnen deze zeven groepen komen veelvoorkomende deugden en problemen voor, die christenen in alle generaties dienen aan te wakkeren respectievelijk dienen te vermijden. Deze brieven maken duidelijk dat bepaalde gemeenten en individuele leden van de Kerk gevaarlijke geestelijke gebreken aan het ontwikkelen waren—zozeer zelfs dat sommigen Satan toestonden hen van hun roeping af te leiden. Christus onderscheidt duidelijk de geestelijke werken van degenen die voor Hem aanvaardbaar zijn, van de werken van degenen die flirten met “de diepten des satans” (Openbaring 2:24).

Hij begint met de gemeente van de stad Efeze: “Ik weet uw werken en inspanning en uw volharding...” (vers 2). In de daaropvolgende verzen beoordeelt Jezus de werken en mate van trouw van elke gemeente. Hij complimenteert de leden met hun sterke punten. Maar Hij gebruikt ook uitdrukkingen als “maar Ik heb tegen u...” (verzen 4, 14, 20). Hij tempert Zijn lof met waarschuwendende woorden.

Hij complimenteert vooral degenen die “moeilijkheden verdragen (hebben), en volharding. Om Mijn Naam hebt u zich ingespannen en u bent niet moe geworden” (vers 3, HSV). Hij stelt: “...En alle gemeenten zullen inzien, dat Ik het ben, die nieren en harten doorzoek; en Ik zal u vergelden, een ieder naar uw werken” (vers 23). Hij waardeert degenen die “de kwaden niet

Wat is de Kerk?

Veel mensen hebben een verkeerd beeld van wat het woord *kerk* betekent. De meesten stellen het gelijk aan een gebouw. Maar door de Geschriften heen verwijst het woord *kerk* naar *mensen*, nooit naar een gebouw. In het Nieuwe Testament komen we zelfs diverse verzen tegen waar “de kerk” (mensen) samenkomt in de huizen van bepaalde leden (Rom. 16:3-5; 1 Kor. 16:19; Kol. 4:15; en Filemon 2).

De Kerk bestaat uit mensen die geroepen zijn om Jezus Christus te volgen. Die groep met mensen wordt in haar geheel aangeduid als “het lichaam van Christus” (1 Kor. 12:27; Ef. 4:12). Het is een geestelijk veranderd lichaam van gelovigen, die niet gelimiteerd is aan één bepaalde organisatie of denominatie.

De *Holman Bible Dictionary* legt in het artikel over ‘Kerk’ de achtergrond van het woord kerk uit (nadruk onzerzijds):

“Kerk is de [Nederlandse] vertaling van het Griekse woord *ekklesia*. Het gebruik van de Griekse term vóór de grote groei van de christelijke kerk is belangrijk aangezien twee verschillende betekenissen voortgekomen zijn uit de geschiedenis van het gebruik van dit woord in het nieuwtestamentische begrip van kerk.”

“Ten eerste: de Griekse term die eenvoudigweg betekent ‘geroepen’ werd in het algemeen gebruikt om een vergadering van burgers van een Griekse stad aan te geven en wordt gebruikt in Handelingen 19:32, 39. De burgers die zich terdege bewust waren van hun bevoorrechte positie ten opzichte van slaven en van mensen zonder rechten, werden ter vergadering bijeengeroepen door een heraut en behandelden... zaken van alledaags belang. Toen de eerste christenen begrepen dat zij een kerk vormden, bestond er geen twijfel over dat zij zichzelf zagen als geroepen door God in Jezus Christus voor een speciaal doel en dat zij een bevoorrechte

status hadden in Jezus Christus (Ef. 2:19).”

“Ten tweede: de Griekse term is meer dan honderd maal gebruikt in de Griekse vertaling van het Oude Testament, welke standaard gebruikt werd in de tijd van Jezus. De Hebreeuwse term (*qahal*) betekende eenvoudigweg ‘vergadering’ en kon in verschillende betekenissen gebruikt worden, bijvoorbeeld om te verwijzen naar een vergadering van profeten (1 Sam. 19:20), soldaten (Num. 22:4), of het volk van God (Deut. 9:10). Het gebruik van de term in het Oude Testament om te verwijzen naar het volk van God is belangrijk voor het begrip van de term ‘kerk’ in het Nieuwe Testament.”

“De eerste christenen waren [voornamelijk] Joden die de Griekse vertaling van het Oude Testament gebruikten. Dat zij een benaming gebruikten die standaard was in het Oude Testament voor het volk van God onthult hun begrip van de continuïteit die er is tussen het Oude en het Nieuwe Testament. De eerste christenen begrepen dat zij het volk waren van God, Die Zichzelf in het Oude Testament onthulde (Hebr. 1:1-2), dat zij de ware kinderen van Israël zijn (Rom. 2:28-29) met Abraham als hun vader (Rom. 4:1-25), en dat zij het volk van het Nieuwe Testament waren waarover reeds in het Oude Testament werd geprofeteerd (Hebr. 8:1-13).”

“Als gevolg van deze brede achtergrond van de betekenis in de Griekse en oudtestamentische werelden wordt de term ‘kerk’ in het Nieuwe Testament gebruikt voor een plaatselijke gemeente van geroepen christenen, zoals ‘de gemeente Gods te Korinte’ (1 Kor. 1:2), maar ook voor het gehele volk van God, zoals in de bevestiging dat Christus het hoofd is ‘boven al wat is, gegeven aan de gemeente, die zijn lichaam is’ (Ef. 1:22-23).” Vraag om een beter begrip te krijgen van de Bijbelse definitie en omschrijving van de Kerk een gratis exemplaar aan van het boekje *De Kerk die Jezus stichtte*.

(kunnen) verdragen” en die hen “op de proef gesteld (hebben), die zeggen, dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn, en dat gij hen leugenaars hebt bevonden” (vers 2).

Let op de beloften die Christus doet aan degenen die trouw zijn. (1) Zij zullen “eten van de boom des levens, die in het paradijs Gods is”. (2) Zij zullen “van de tweede dood geen schade lijden”. (3) Zij zullen “een nieuwe naam” ontvangen. (4) Zij zullen “macht krijgen over de volkeren”. (5) Zij zullen “bekleed worden met witte klederen”. (6) Zij zullen “een zuil in de tempel mijns Gods” zijn. (7) Zij zullen “zitten op mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met mijn Vader op zijn troon” (Openbaring 2:7, 11, 17, 26; 3:5, 12, 21).

Deze beloften, samen met de andere beloften in de rest van het boek Openbaring, moeten deze vroege christenen toch zeker gesterkt en bemoedigd hebben.

Historicus Will Durant schrijft: “De invloed van het boek Openbaring was direct, voortdurend en diepgaand. Zijn profetieën van behoud voor loyale gelovigen, en van bestraffing van hun vijanden werd het ‘voedsel’ voor een vervolgde Kerk. Zijn theorie over het millennium troostte degenen die treurden over het feit dat de tweede komst van Christus zo lang op zich liet wachten. Zijn levendige voorstellingen en briljante zinnen deden hun intrede in zowel het alledaagse als het schriftelijke taalgebruik van het christendom” (*The Story of Civilization: Part III, Caesar and Christ*, 1972, pagina 594).

De strijd van de Kerk tegen Satan

Er is echter ook een onheilspellende kant aan Christus’ beoordeling van Zijn Kerk. Hij verwijst naar de actieve invloed van Satan in het verleiden van kerkleden om terug te keren naar de zondige maatschappij vol afgoderij, waaruit zij juist ontsnapt waren. Aan de gemeente te Pergamum zegt Hij: “Ik weet, waar gij woont, dáár waar de troon des satans is” (Openbaring 2:13). Hij onthult ook dat sommigen in Tyatira afgedwaald zijn tot “de diepten des satans” (vers 24).

Valse leraren stelden hen voor een ander probleem. De gemeente te Tyatira wordt verweten dat zij hebben toegestaan dat “de vrouw Izebel ... die zegt, dat zij een profetes is ... leert en verleidt mijn knechten om te hoereren en afgodenoffers te eten” (vers 20). De gemeente te Efeze wordt lastig gevallen door mensen “die zeggen, dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn”, maar die “leugenaars” zijn (vers 2).

De gemeente te Smyrna ondervindt problemen van “hen, die zeggen, dat zij Joden zijn, doch het niet zijn, maar een synagoge des satans” (vers 9) zijn. En Pergamum heeft mensen “die zich houden aan de leer van Bileam, die Balak leerde voor de Israëlieten een struikelblok neer te

leggen, opdat zij afgodenoffers zouden eten en hoererij bedrijven”. Hij voegt eraan toe: “Zo hebt u er ook die zich houden aan de leer van de Nikolaïeten en dat haat Ik” (verzen 14-15, HSV).

Tegen de gemeente te Sardes zegt Christus: “Ik weet uw werken, dat gij de naam hebt, dat gij leeft, maar gij zijt dood” (Openbaring 3:1). De beschrijving betreft mensen die slechts in naam christen zijn. Toch voegt Hij eraan toe: “Doch gij hebt enkele personen te Sardes, die hun klederen niet hebben bezoedeld, en zij zullen met Mij in witte klederen wandelen, omdat zij het waardig zijn” (vers 4).

Degenen in Filadelfia hebben “kleine kracht”, maar zij blijven tenminste trouw (vers 8). Laodicea wordt omschreven als lauw, “noch heet noch koud” (vers 16). Christus zegt tegen de mensen te Laodicea: “... Gij zegt: Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek, en gij weet niet, dat gij zijt de ellendige en jammerlijke en arme en blinde en naakte” (vers 17).

Deze vele verwijzingen en waarschuwingen leren ons, zowel van bronnen binnen de Kerk van God zelf als van daarbuiten, dat een verbasterde vorm van christendom zich aan het ontwikkelen was onder invloed van de duivel en van degenen die hij heeft kunnen misleiden.

Petrus had enkele jaren daarvoor gewaarschuwd voor deze gevaarlijke ontwikkeling toen hij schreef: “Maar er zijn ook valse profeten onder het volk [het oude volk Israël] geweest, zoals er ook onder u valse leraars zullen zijn, die heimelijk verderfelijke afwijkingen in de leer zullen invoeren. Daarmee verloochenen zij zelfs de Heere, Die hen gekocht heeft, en brengen zij een snel verderf over zichzelf. En velen zullen hen, door wie de weg van de waarheid gelasterd zal worden, *op hun verderfelijke wegen navelgen*” (2 Petrus 2:1-2, HSV).

Satan is het meesterbrein achter een door hem gemanipuleerde, afvallige religie die zich al in de tijd van de apostelen voordeed als christendom. De brieven aan de zeven gemeenten in Klein-Azië lijken ook te impliceren dat dit vervalste christendom een van Satans belangrijkste instrumenten van misleiding door de eeuwen heen zou worden.

Waarschuwingen voor een vervalst christendom

Het idee van een afvallige religie die zich voordoeft als christendom kan als een schok komen. Maar Jezus Zelf vertelde Zijn discipelen dat dit zou gebeuren. Toen zij Hem vroegen: “Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?” (Matteüs 24:3), merkte Hij op dat religieuze bedriegers zouden komen in Zijn naam. Hij waarschuwde: “*Ziet toe, dat niemand u verleide!* Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden” (verzen 4-5).

Dualiteit in Bijbelse profetie

Profetische verklaringen zijn soms op meer dan één vervulling van toepassing, een principe dat we 'dualiteit' of 'tweeledigheid' zouden kunnen noemen. Een fundamenteel voorbeeld is de eerste komst van Christus om onze zonden te verzoenen en Zijn tweede komst om te regeren als Koning der koningen.

Dergelijke duale thema's zijn gebruikelijk in Bijbelse profetie. Jezus zinspeelde specifiek op de tweeledige toepassing van enkele profetieën in Matteüs 17:11-12. Toen Hem gevraagd werd naar de profetie van "Elia", die aan de komst van de Messias vooraf zou gaan (Maleachi 4:5), antwoordde Jezus: "Elia zal wel komen en alles herstellen, maar Ik zeg u, dat Elia reeds gekomen is..." (Matteüs 17:11-12).

De discipelen begrepen dat de "Elia" die al gekomen was, Johannes de Doper was (vers 13). Jezus legde Zelf uit dat Johannes, die al overleden was toen Christus deze woorden sprak, een eerste vervulling was van de profetie van Maleachi.

Maar Christus' duidelijke implicatie is dat er een andere Elia aan Zijn tweede komst vooraf zal gaan, die Zijn terugkeer zal aankondigen, net zoals Johannes de Doper vooraf ging aan Christus' eerste komst. Aangezien Johannes al overleden was, kon hij niet langer meer iets doen. Maar als een voorloper had Johannes, in ieder geval voor een gedeelte, de profetie van Maleachi vervuld.

Een andere profetie met tweeledige toepassing is Jezus' Olijfbergprofetie (Matteüs 24; Marcus 13; Lucas 21), die zo genoemd wordt omdat Hij deze gaf op de Olijfberg, die uitziet op Jeruzalem. Veel omstandigheden die in deze profetie beschreven worden, bestonden in de dagen vóór de Romeinse overwinning en vernietiging van Jeruzalem in 70 na Christus. Maar Christus maakt duidelijk dat dergelijke omstandigheden de overhand zouden krijgen vlak voor Zijn terugkeer.

Een ander voorbeeld van tweeledige vervulling is te vinden in verwijzingen naar "de dag des Heren", zoals in Jesaja 13:6: "Jammert, want de dag des HEREN is nabij; hij komt als een verwoesting van de Almachtige."

Vers 1 laat zien dat het zich afspeelt in de tijd dat het Babylonische rijk Juda bedreigde (Babylon viel Juda binnen en veroverde Jeruzalem in 586 voor Christus), en in deze periode schreef Jesaja: "De dag des Heren is nabij."

Hij noemt de dag des Heren echter opnieuw in vers 9: "Zie, de dag des HEREN komt, meedogenloos, met verbolgenheid en brandende toorn, om de aarde tot een woestijn te maken en haar zondaars van haar te verdelgen." Zijn volgende, geïnspireerde woorden laten echter zien dat hij schrijft over de eindtijd:

"Want de sterren en de sterrenbeelden des hemels doen hun licht niet stralen, de zon is bij haar opgang verduisterd en de maan laat haar licht niet schijnen. Dan zal ik aan de wereld het kwaad bezoeken en aan de goddelozen hun ongerechtigheid, en ik zal de trots der overmoedigen doen ophouden en de hoogmoed der geweldenaars vernederen. Ik zal de stervelingen zeldzamer maken dan gelouterd goud en de mensen dan fijn goud van Ofir. Daarom zal ik de hemel doen wankelen en de aarde zal bevend van haar plaats wijken door de verbolgenheid van de HERE der heerscharen, ten dage van zijn brandende toorn" (verzen 10-13).

We dienen nauwkeurig de context van profetieën te onderzoeken om hun betekenis te begrijpen en te kunnen onderscheiden of de profetie onvolledig lijkt na haar eerste vervulling. Net zo belangrijk is het om te vermijden dat we dualiteit in passages inlezen waar geen draagvlak voor een dergelijke interpretatie is.

We dienen zorgvuldig te onderscheiden of dualiteit in een bepaalde profetie van toepassing is. Vaak zullen we de vervulling van een profetie pas herkennen nadat de vervulling al in gang is gezet of als deze al vervuld is.

Deze profetie van Jezus is al vervuld en zal nog worden vervuld door religieuze leiders, die komen in de naam van Christus en die beweren dat zij Zijn geestelijke vertegenwoordigers zijn, maar wier onderwijs in werkelijkheid tegengesteld is aan Zijn instructies, en die zodoende de mensen misleiden.

Wat zal volgens Christus het gevolg van deze misleiding zijn? "Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen u doden, en gij zult door alle volken gehaat worden om mijns naams wil. En dan zullen velen ten val komen en zij zullen elkander overleveren en elkander haten. En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden" (verzen 9-11).

Het is geprofeteerd dat christenen die Gods Woord trouw zouden blijven een duidelijke minderheid zouden vormen en dat zij in de eindtijd met zware vervol-

De gemeente te Efeze, in het hedendaagse Turkije, was de eerste van de zeven gemeenten die werd aangesproken. Efeze was indertijd een floreerende stad hoewel het op zeker moment onbewoond raakte, en wordt veelvuldig genoemd in het Nieuwe Testament.

ging te maken zouden krijgen door een veel grotere en machtige *valse* godsdienst, die zou beweren Christus te aanbidden.

Door heel het boek Openbaring heen wordt deze valse godsdienst, die zich voordoet als de ware godsdienst, afgeschilderd als een godsdienst die ongelooflijk veel invloed uitoefent in de eindtijd. De welhaast ongekende macht die tentoongespreid zal worden door de grote "valse profetie" van Openbaring zal een van de belangrijkste tekenen zijn dat het einde van dit tijdperk nabij is.

Jezus legde uit: "Want dan [in de eindtijd] zal er een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en zoals er ook nooit meer zijn zal... Als iemand dan tegen u zegt: Zie, hier is de Christus of daar, geloof het niet; want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zó dat zij — als het mogelijk zou zijn — ook de uit-

verkorenen zouden misleiden” (Matteüs 24:21-24, HSV).

Christus onthult aan Zijn dienstknechten dat Satan zelfs al in de tijd van Johannes bezig was om een gecorrumpeerde versie van het christendom te ontwikkelen. Hij was al volgelingen aan het verzamelen binnen de Kerk die Jezus had gesticht. (U kunt de geschiedenis van deze twee volledig verschillende vormen van christendom, de één trouw aan Christus en de ander volledig misleid door Satan, lezen in ons boekje *De Kerk die Jezus stichtte*, waarvan u gratis een exemplaar kunt aanvragen of die u kunt downloaden van onze website.)

De profetieën die door Christus en Zijn apostelen gegeven zijn betreffende de ontwikkeling van een vals christendom werden precies zo vervuld als was voorspeld. Deze vervalsing domineert thans het religieuze wereldtoneel — maar nog niet wat betreft de omvang die deze in de komende jaren zal aannemen.

Laten we nu onderzoeken waarom we vertrouwen dienen te hebben in de andere profetieën die het boek Openbaring bevat.

Het boek Openbaring: Goddelijke autoriteit

Door de jaren heen hebben critici de inspiratie van het boek Openbaring betwist, omdat zijn literaire vorm dezelfde is als die van enkele geschriften die als *apocalyptische literatuur* bekend staan. Dit soort literatuur kwam vlak voor en tijdens het apostolische tijdperk vrij veel voor. Goedbedoelende auteurs, die zich zorgen maakten over de omstandigheden in die periode (200 voor Christus tot 100 na Christus), maakten veelvuldig gebruik van deze dramatische manier van schrijven om hun mening betreffende de oplossing van het eeuwenoude conflict tussen goed en kwaad te uiten.

Apocalyptische schrijvers ‘leenden’ vaak symbolen en andere beeldspraak van de oudtestamentische profeten. Maar veel te vaak dikten zij het Bijbelse materiaal aan en verfraaiden dit naar eigen welbevinden. In de hoop dat hun theorie groter gewicht en meer autoriteit zou krijgen, deden zij het voorkomen alsof hun geschriften waren toe te schrijven aan eerbiedwaardige profeten en figuren uit het verleden. Door misleidende pseudoniemen te gebruiken gaven deze auteurs hun geschriften de schijn geschreven te zijn door welbekende profeten uit oude tijden, terwijl zij hun eigen identiteit verdoezelden.

De dramatische symboliek van het boek Openbaring is afkomstig van Jezus Christus, de auteur van alle boeken van de Bijbel, en is dus niet ontsproten aan de fantasie van Johannes.

Als gevolg hiervan worden apocalyptische geschriften als literatuurvorm over het algemeen onbetrouwbaar geacht omdat ze geloofwaardigheid missen en geen legitieme claim van goddelijke autoriteit bezitten. Helaas scharen al te veel wetenschappers en critici het boek Openbaring, de Apocalyps van de Bijbel, onder deze zelfde literatuurvorm.

Zij realiseren zich niet dat het boek Openbaring zijns gelijke niet kent. Zijn dramatische symboliek is afkomstig van dezelfde goddelijke auteur als van alle andere boeken van de Bijbel, en is dus niet ontsproten aan de fantasie van Johannes. Johannes schreef eenvoudigweg op wat Jezus Christus aan hem onthulde.

Wat Johannes schreef valt onder hetzelfde genre als de profetieën van

het Oude Testament. Hij was een trouwe discipel van Jezus Zelf. Hij stelt duidelijk dat hij zijn profetische visioenen rechtstreek van Christus ontving, wat hem tot een ware profeet maakte. In tegenstelling tot de apocalyptische schrijvers van zijn tijd, die zich verscholen achter misleidende pseudoniemen, maakt Johannes zich duidelijk bekend en legt hij in levendige details uit hoe hij de visioenen en boodschappen die in het boek Openbaring zijn opgenomen, ontving.

Johannes' visioen van Gods troon

In de hoofdstukken 4 en 5 beschrijft Johannes dat hij in een visioen overgebracht werd naar de hemel, naar de troon van God. Hier ziet hij dat God de Vader een verzegelde boekrol vasthoudt, die de profetische boodschap bevat, waarvan Hij wil dat deze onthuld wordt aan Zijn volk, de Kerk van God.

Wanneer Johannes wordt uitgenodigd om voor God te verschijnen, zegt een stem hem: “Klim hierheen op en ik zal u tonen, wat na dezen geschieden moet” (Openbaring 4:1). Voordat Johannes deze profetieën aan zijn lezers vertelt, stelt hij eerst de bron en de authenticiteit van deze visioenen vast: “Meteen kwam de Geest over mij, en zie: er stond *een troon* in de hemel en er zat iemand op die troon” (Openbaring 4:2, Groot Nieuws Bijbel). Vervolgens beschrijft hij, vervuld met ontzag, hoe hij in het visioen naar de troon van God werd gebracht om een ceremonie bij te wonen.

Jesaja, Ezechiël en Daniël maakten eveneens van dergelijke ervaringen gewag. Zij ontvingen visioenen van God, Die aan hen verscheen terwijl Hij gezeten was op Zijn troon. Jesaja schreef: “In het sterfjaar van koning Uzzia zag ik de Here zitten op een hoge en verheven troon en zijn zomen vulden de tempel” (Jesaja 6:1). Let op de reactie van Jesaja:

“Toen zeide ik: Wee mij, ik ga ten onder, want ik ben een man, onrein van lippen, en woon te midden van een volk, dat onrein van lippen is — en mijn ogen hebben de Koning, de *HERE* der heerscharen, gezien. Maar één der serafs vloog naar mij toe met een gloeiende kool, die hij met een tang van het altaar genomen had; hij raakte mijn mond daarmee aan en zeide: Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt; nu is uw ongerechtigheid geweken en uw zonde verzoend.”

“Daar hoorde ik de stem des Heren, die zeide: Wie zal Ik zenden en wie zal voor Ons gaan? En ik zeide: Hier ben ik, zend mij. Toen zeide Hij: Ga, zeg tot dit volk ...” (verzen 5-9; vergelijk Ezechiël 1:26-28; 2:1-5; 10:1, 4; Daniël 7:9-10, 13-14).

God maakt Zichzelf hier bekend als de auteur van de profetieën die door deze mannen zijn opgeschreven. Hun visioenen kwamen recht-

streeks van Zijn troon! Zij bezitten Zijn goddelijke autoriteit.

De bron van Johannes' visioenen

Het boek Openbaring bezit dezelfde autoriteit. God was net zo zorgvuldig in het onthullen van de bron van Zijn profetische visioenen aan Johannes. God wilde dat hij — en wij — zouden begrijpen dat Hij, de Opperheerser van het universum, persoonlijk de inhoud van het boek Openbaring onthult.

Johannes ziet dat Gods troon omgeven is door hemelse getuigen. Gedurende de daaropvolgende ceremonie buigen de oudsten zich in aanbidding voor de levende Schepper God neer. Vervolgens zingen zij deze woorden: “Gij, onze Here en God, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht; want Gij hebt alles geschapen, en om uw wil was het en werd het geschapen” (Openbaring 4:11).

Merk op wat Johannes daarna zag: “En ik zag in de rechterhand van Hem, die op de troon zat, een boekrol, beschreven van binnen en van buiten, welverzegeld met zeven zegels” (Openbaring 5:1). Dit is de werkelijke auteur van het boek Openbaring, de Opperheerser van het universum. In Zijn rechterhand zijn de profetieën van het boek Openbaring, verzegeld en onleesbaar.

De boekrol, die zich nu in Christus' handen bevindt, bevat het antwoord op de voortdurende gebeden van Gods mensen om gerechtigheid, verlossing en de vestiging van Gods Koninkrijk, dat over de hele aarde zal heersen.

Daar komt echter snel verandering in. Christus heeft de autoriteit om de zegels te openen en de inhoud van de boekrol te onthullen. “En een uit de oudsten zeide tot mij [Johannes]: Ween niet; zie, de leeuw uit de stam Juda, de wortel Davids, heeft overwonnen om de boekrol en haar zeven zegels te openen” (Openbaring 5:5). De verzen 6 en 7 beschrijven vervolgens hoe Jezus, het Lam Dat geslacht is om onze zonden, de boekrol uit de hand van Zijn Vader neemt. Het publiek buigt zich dan neer voor Christus, terwijl zij symbolisch “gouden schalen, vol reukwerk; dit zijn de gebeden der heiligen” (vers 8), vasthouden.

De boodschap is duidelijk. De boekrol, die zich nu in Christus' handen bevindt, bevat het antwoord op de voortdurende gebeden van Gods mensen om gerechtigheid, verlossing en de vestiging van het Koninkrijk van God, dat over de hele aarde zal heersen (zie Matteüs 6:33).

Let op de reactie van het publiek: “En zij zongen en nieuw lied en zeiden: U bent het waard om de boekrol te nemen en zijn zegels te openen,

want U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam, taal, volk en natie. En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen regeren over de aarde” (Openbaring 5:9-10, HSV).

Dit is de kern van de profetieën in Openbaring. Zij leggen uit hoe en wanneer onze getrouwe God Zich op de vijanden van Zijn geroepen, uitverkoren en trouwe dienstknechten zal wreken. Zij leggen Zijn oordelen over alle kwaaddoeners uit, en de overwinning die Hij over hen zal behalen. Ze leggen uit wat de beloning is die de Zoon van God, Jezus de Messias, met Zich zal meenemen voor Zijn trouwe heiligen.

Laten we nu de inhoud van deze profetieën onderzoeken.

De zegels van de profetische boekrol

De belangrijkste boodschap van Openbaring wordt voornamelijk onthuld door zeven symbolen die zijn geschetst in een boekrol, die door zeven opeenvolgende zegels is gesloten. Jezus Christus verbreekt de zegels en opent de boekrol voor de ogen van Johannes (Openbaring 6:1). Johannes ziet en beschrijft de symbolen van het visioen, die alle een specifieke profetische betekenis hebben.

Zoals we al eerder gezien hebben, heeft alleen Christus het recht om de betekenis van de zegels te onthullen. Maar Hij legt in deze context niet elk zegel volledig uit. In feite had Hij al eerder—namelijk vóór Zijn dood en opstanding—de sleutels onthuld die we nodig hebben om de zegels te begrijpen.

Deze informatie is opgenomen in Matteüs 24, Marcus 13 en Lucas 21. De schrijvers van elk van deze drie Evangeliën geven Jezus’ antwoord weer op de vragen die Hem door Zijn discipelen werden gesteld met betrekking tot Zijn wederkomst en wat het teken van Zijn komst en van het einde van dit tijdperk zou zijn. “Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?” (Matteüs 24:3). Jezus onthulde hun de trends en omstandigheden die de wereld zouden domineren tot aan Zijn terugkomst. De zegels van Openbaring 6 beelden symbolisch in dezelfde volgorde dezelfde omstandigheden uit die Christus eerder al had beschreven.

Het grootste gedeelte van Openbaring—ongeveer twee/derde van de inhoud—is gewijd aan het zevende zegel. De inhoud van de eerste zes zegels is opgenomen in hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 7 onderbreekt de uitleg van de zegels om uit te leggen dat 144.000 mensen van de stammen van Israël die, nadat zij geestelijk bekeerd zijn, zullen worden beschermd tegen de zeven plagen, welke door bazuingeschal worden aangekondigd. Dit hoofdstuk legt ook uit dat gedurende de Grote Verdrukking een grote menigte uit elke natie op aarde zich zal bekeren en zich tot God zal wenden.

De gebeurtenissen die overeenkomen met het zevende zegel hebben de overhand in de rest van dit boek.

Waarom Gods oordeel nodig is

De eerste vijf zegels komen overeen met de rampen, die grote delen

van de mensheid (ook de dienstknechten van God) zullen treffen tussen de eerste en de tweede komst van Christus. Deze ontberingen zijn al begonnen tijdens het leven van Johannes en zullen zich uitbreiden tot het einde der tijden.

Jezus had met betrekking tot deze specifieke rampen al eerder gewaarschuwd dat dit alles “het *begin* der weeën” (Matteüs 24:8) is, om aan te

geven dat vlak voor het einde net als weeën de calamiteiten in aantal en hevigheid zouden toenemen. Hij zei ook: “...Laat u niet beangstigen. Want die dingen moeten eerst geschieden, *maar dat is nog niet terstond het einde*” (Lucas 21:9).

We moeten onthouden dat de periode waarin de belangrijkste profetieën van Openbaring zich afspelen de dag des Heren is. Het is de dag van Gods oordeel en toorn over de volkeren. De gebeurtenissen van die tijd vormen het specifieke onderwerp van het zevende zegel.

De eerste belangrijke trend die in Openbaring is geprofeet, is de toename van valse leraren die beweren Jezus Christus te vertegenwoordigen, maar die Zijn onderwijs verdraaien voor hun eigen doelen. “Pas op dat niemand u misleidt,” waarschuwt Hij.

De eerste vijf zegels beschrijven de gebeurtenissen die aan de dag des Heren voorafgaan. Deze ontberingen zijn het die Gods ingrijpen en oordeel nodig maken en rechtvaardigen. Ze beschrijven hoe Satan voortdurend de mensheid misleidt, specifiek in de eindtijd, alsmede zijn vervolging van de heiligen en het oneindige patroon van oorlog — met zijn afschuwelijke gevolgen — die de vruchten zijn van zijn misleiding.

Onder het zesde zegel zien we een opzienbarende beschrijving van tekenen en wonderen aan de hemelen. Deze tekenen en wonderen zullen plaatsvinden vlak voor de dag des Heren en zullen Gods aanstaande toorn en oordeel aankondigen.

Merk op dat Jezus vervolgens persoonlijk de ontberingen die bij de zegels horen, identificeert: “En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Pas op dat niemand u misleidt. Want velen zullen komen onder Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus; en zij zullen *velen misleiden*. U

zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen; ... het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen hongersnoden zijn en besmettelijke ziekten en aardbevingen in verscheidene plaatsen. Maar al die dingen zijn nog maar een begin van de weeën. Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en u doden, en u zult door alle volken gehaat worden omwille van Mijn Naam” (Matteüs 24:4-9, HSV).

Laten we datgene wat Jezus tegen Zijn discipelen zei in Matteüs 24 vergelijken met wat de apostel Johannes zag in het visioen op het moment dat elk zegel werd geopend.

Het eerste zegel: valse godsdienst

Het openen van de eerste vier zegels geeft de welbekende “vier ruiters van de Apocalyps” weer.

Johannes noteert ten aanzien van de eerste: “En ik zag, toen het Lam een van de zeven zegels opende ... een wit paard, en die erop zat, had een boog en hem werd een kroon gegeven, en hij trok uit, overwinnende en om te overwinnen” (Openbaring 6:1-2).

Wat betekent deze mysterieuze berijder van dit paard? Wat wil hij overwinnen?

In Openbaring 19:11, dat zich op een later tijdstip afspeelt, zien we Jezus Christus, Die als overwinnaar op een wit paard rijdt. Duidt dit zegel op de terugkeer van de overwinnende Christus? Deze symbolische berijder lijkt uiterlijk veel van de kenmerken

Het boek Openbaring beschrijft hoe enorme legers betrokken zullen zijn in militaire acties, die honderden miljoenen mensen het leven zullen kosten.

van Christus bij Zijn terugkeer te hebben. Maar let op opvallende verschillen in de details. Christus draagt vele kronen (vers 12), niet slechts de ene kroon die deze berijder draagt; ook wordt Jezus afgebeeld met een zwaard als Zijn wapen (vers 15) in plaats van met een boog. De berijder van het paard van het eerste zegel lijkt *dezelfde* te zijn als de terugkerende Christus, maar anders. Staat hij symbool voor de ware Christus of voor een bedrieger?

Laten we deze symbolische berijder van het eerste paard vergelijken

met de eerste waarschuwing die Jezus aan Zijn discipelen gaf in Zijn Olijfbergprofetie. Hij waarschuwde hun: “Ziet toe, dat niemand u verleide! Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden” (Matteüs 24:4-5).

Jezus waarschuwde Zijn discipelen dat de eerste ontbering waar zij mee te maken zouden krijgen, zou komen van misleiders. Een aantal verzen later legde Hij de methoden uit waarvan de bedriegers zich zouden bedienen als zij zich zouden voordoen alsof zij in Zijn naam komen. Hij onthult dat zij Zijn naam zouden koppelen aan een religie, die in feite een *vervalst* christendom is:

“Indien dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, of: Hier, gelooft het niet. Want er zullen *valse christussen* en *valse profeten* opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden *verleiden*. Zie, Ik heb het u voorzegd. Indien men dan tot u zegt: Zie, Hij is in de woestijn, gaat er niet heen; zie, Hij is in de binnenkamer, gelooft het niet” (verzen 23-26).

In lijn met Jezus' profetieën kan de berijder van het eerste paard slechts een misleidende kracht, die zich *voordoet* als Christus, voorstellen. Van buiten zal het christelijk lijken, maar in werkelijkheid zal het, net als de drie berijders die zullen volgen, een kwade en vernietigende kracht blijken te zijn.

Deze misleiding begon al in de dagen van de apostelen. Maar het zal haar hoogtepunt bereiken in de laatste dagen. Paulus zegt bijvoorbeeld: “Dan zal de wetteloze zich openbaren; hem zal de Here [Jezus] doden door de adem zijnsmonds en machteloos maken door zijn verschijning, als Hij komt” (2 Tessalonicenzen 2:8). Zijn invloed op de mensheid zal zijn “naar de werking des satans met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen, en met allerlei verlokkenende ongerechtigheid...” (verzen 9-10).

In de eindtijd zal de misleiding van de mensheid zo groot zijn dat het grootste gedeelte van de wereld onder de heerschappij van een corrupt, vervalst en afvallig religieus systeem zal zijn, een systeem dat het ware onderwijs van de Bijbel heeft afgewezen.

Het tweede zegel: de verschrikking van oorlog

“En toen het Lam het tweede zegel geopend had hoorde ik het tweede dier zeggen: Kom en zie! En een ander paard, dat *rood* was, trok uit, en aan hem die erop zat, werd macht gegeven *de vrede van de aarde weg te nemen*, en te maken dat men elkaar zou afslachten. En hem werd een groot zwaard gegeven” (Openbaring 6:3-4, HSV). Dit paard met de kleur van bloed komt overeen met Christus' tweede waarschuwing. “Ook zult gij horen van oorlogen en van geruchten van oorlogen... volk zal opstaan tegen volk, en koninkrijk tegen koninkrijk” (Matteüs 24:6-7).

Toen Jezus de Kerk stichtte, kende het Romeinse rijk een korte periode van vrede. Dit hield echter slechts een paar decennia aan voordat Rome weer in oorlog was verwickeld. Dit patroon zou voortduren tot de eindtijd, als het zijn climax zou bereiken in “de oorlog op de grote dag van de almachtige God” (Openbaring 16:14; 19:11-21).

Maar het boek Openbaring laat zien dat zelfs vóór die eindstrijd al van wereldwijde oorlog sprake zou zijn. Het boek Openbaring beschrijft hoe enorme legers betrokken zullen zijn in militaire acties, die honderden miljoenen mensen het leven zullen kosten.

Het derde zegel: de gevolgen van oorlog

“En toen het Lam het derde zegel geopend had... zie, een zwart paard, en hij die erop zat, had een weegschaal in zijn hand. En ik hoorde te midden van de vier dieren een stem zeggen: Een maat tarwe voor een penning en drie maten gerst voor een penning. En

“En ik zag, en zie, een vaal paard, en die daarop zat, zijn naam was de dood...” De apostel Johannes zag in een akelig visioen de berijders van vier paarden, die symbool staan voor belangrijke trends, die aan Jezus' terugkeer voorafgaan.

breng de olie en de wijn geen schade toe” (Openbaring 6:5-6, HSV). Dit zegel laat een extreem gebrek aan voedsel en andere basislevensbehoeften zien. Het komt overeen met Christus' derde waarschuwing: “En er zullen nu hier, dan daar, *hongersnoden*... zijn” (Matteüs 24:7).

Voedseltekorten en hongersnoden vormen de natuurlijke gevolgen van oorlog. In de eindtijd zullen militaire conflicten tussen landen het akkerland vernietigen en de landbouwproductie ontregelen, hetgeen leidt tot wijdverspreide, ernstige voedseltekorten en andere tekorten.

Het vierde zegel: de rampen eisen hun tol

“En toen Hij het vierde zegel opende... zie, een vaal [ziek uitziend] paard, en die daarop zat, zijn naam was [de] dood, en het dodenrijk volgde achter hem. En hun [de berijders van de vier paarden] werd macht

gegeven over het vierde deel der aarde *om te doden, met het zwaard, met de honger, met de zwarte dood* en door de wilde dieren der aarde” (Openbaring 6:7-8).

Het vierde zegel beschrijft wijdverspreide epidemische ziekten en dood als gevolg van oorlog en honger van de vorige zegels. Dit komt overeen met de vierde omstandigheid, die door Jezus wordt genoemd — “besmettelijke ziekten” (Matteüs 24:7, HSV). Ook noemt Hij natuurrampen, zoals aardbevingen, die eveneens passen binnen de context van plagen die overal ter wereld de dood veroorzaken.

Sterker nog, al deze elementen — oorlog, hongersnood, besmettelijke ziekten en andere calamiteiten — versterken elkaar. Oorlogen en andere rampen leiden tot hongersnood en besmettelijke ziekten, die op hun beurt weer leiden tot nog meer oorlogen over bronnen en rijkdommen. De wilde dieren van de aarde vormen een bron van zorgen in tijden van maatschappelijke neergang — de verwijzing hier zou ook kunnen slaan op de dragers van ziekten, zoals ratten of microscopische ziekteverwekkers.

In de eindtijd kunnen we verwachten dat zulke vreselijke omstandigheden een enorme impact zullen hebben op diverse landen en regio’s in de wereld — en op de trouwe volgelingen van God die daar wonen. De omstandigheden in sommige gebieden zullen wellicht gelijk zijn aan de laatste dagen van het oude Israël, toen God tegen Jeremia zei dat Hij “door het zwaard, de honger en de pest” (Jeremia 14:12) een einde aan hen zou maken. God wil niet dat Zijn dienstknechten verrast worden door het uitbreken van dergelijke tragedies, maar dat zij zich tot Hem wenden om hulp te krijgen en verlost te worden.

Het vijfde zegel: religieuze vervolging

Na de opening van de zegels van de vier paarden en hun berijders opent Jezus nog meer zegels. Johannes schrijft: “En toen het Lam het vijfde zegel geopend had, zag ik onder het altaar de zielen van *hen die geslacht waren* omwille van het Woord van God, en omwille van het getuigenis dat zij hadden. En zij riepen met luide stem: Tot hoelang, heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en *wreekt U ons bloed* niet aan hen die op de aarde wonen? En aan ieder van hen werd een lang wit gewaad gegeven. En tegen hen werd gezegd dat zij nog een korte tijd moesten rusten, totdat ook het aantal van hun mededienstknechten en hun broeders, *die evenals zij gedood zouden worden*, volledig zou zijn geworden” (Openbaring 6:9-11, HSV).

Degenen die hun leven al hebben gegeven als martelaren in Zijn dienst, hier afgebeeld onder het altaar in Gods tempel, wachten vlak voor de dag des Heren nog steeds op Gods oordeel over degenen die

Hem, Zijn wegen en Zijn dienstknechten haten. Maar zij dienen nog even geduld te hebben, omdat eerst nog een massale marteling van Gods volgelingen zal plaatsvinden.

Christus had Zijn discipelen al uitgelegd wat er zou gaan plaatsvinden: “Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen *u doden*, en *gij zult door alle volken gehaat worden* om mijns naams wil. En dan zullen velen ten val komen en zij zullen elkander overleveren en elkander haten. En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden. En omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen” (Matteüs 24:9-12).

De vroege Kerk was nauwelijks gevestigd of vervolging sloeg toe. Verscheidene brieven van de apos-

Vreselijke tekenen aan de hemel, waaronder de maan die een bloedrode kleur zal krijgen, zullen aan Jezus Christus’ terugkeer voorafgaan.

telen verwijzen naar het lijden en het martelaarschap van trouwe leden als gevolg van vijanden van de Kerk. De meeste apostelen stierven een gewelddadige en vroege dood. De brieven van 2 Timoteüs en 2 Petrus verhalen van de laatste bemoedigende gedachten van Paulus en Petrus terwijl zij in afwachting waren van hun executie. In de daaropvolgende decennia en eeuwen ging de wrede vervolging door. *En het zal opnieuw gebeuren.*

Jezus legde uit dat aan het einde der tijden de ergste vervolging en martelingen zouden volgen: “Want er zal dan een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal. En indien die dagen niet ingekort werden, zou geen vlees [levend] behouden worden; doch *ter wille van de uitverkorenen* zullen die dagen worden ingekort” (Matteüs 24:21-22).

Zoals we later nog duidelijker zullen zien, zullen mensen die in de eindtijd weigeren “het beeld van het beest” te aanbidden, te maken krijgen met het risico op executie (Openbaring 13:15). Deze slachting zal zich vooral richten tegen hen “die de geboden van God bewaren en het getuigenis van Jezus hebben” (Openbaring 12:17).

Aanvullende profetieën leggen uit dat deze tijd van grote verdrukking en vervolging ook de huidige fysieke afstammelingen van de 12 stam-

men van het oude Israël zullen treffen (zie “Een tijd van benauwdheid voor Jakob”, pagina 62).

Het zesde zegel: tekenen aan de hemel

Nu komen we aan bij een grote overgang.

“En ik zag, toen Hij het zesde zegel opende, en daar geschiedde een grote aardbeving en de zon werd zwart als een haren zak en de maan werd geheel als bloed. En de sterren des hemels vielen op de aarde, gelijk een vijgeboom zijn wintervijgen laat vallen, wanneer hij door een harde wind geschud wordt. En de hemel week terug als een boekrol, die wordt opgerold, en alle berg en eiland werd van zijn plaats gerukt” (Openbaring 6:12-14).

Had Christus eerder al uitgelegd wanneer deze afschuwelijke en angstaanjagende hemelse tekenen zich in de volgorde van de geprofeeteerde gebeurtenissen zouden voordoen? Dat had Hij inderdaad: “*En meteen na de verdrukking van die dagen* zal de zon verduisterd worden en de maan zal zijn schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten van de hemelen zullen heftig bewogen worden” (Matteüs 24:29, HSV).

Merk op wat nu, in de afsluitende beschrijving van het zesde zegel, op deze hemelse tekenen volgt: “En de koningen van de aarde, de groten, de rijken, de oversten over duizend, de machtigen en alle slaven en vrije mensen verborgen zich in de grotten en tussen de rotsen in de bergen. En zij zeiden tegen de bergen en de rotsen in de bergen: Val op ons en verberg ons voor het aangezicht van Hem Die op de troon zit, en voor de toorn van het Lam. *Want de grote dag van Zijn toorn is aangebroken* en wie kan *dan* staande blijven?” (Openbaring 6:15-17 HSV; vergelijk Sefanja 1:14-17).

Let op de volgorde van deze drie afzonderlijke gebeurtenissen: eerst vindt de verdrukking plaats zoals beschreven onder het vijfde zegel. Daarna volgen de tekenen aan de hemel die beschreven zijn onder het zesde zegel. Na de tekenen aan de hemel breekt de dag des Heren aan, de dag van Gods toorn.

De tekenen aan de hemel verschijnen *nadat* de periode van verdrukking begonnen is, maar *voordat* de dag des Heren begint. De profeet Joël bevestigt dit: “Ik zal wonderen geven in de hemel en op de aarde, bloed en vuur en rookzuilen. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, *voordat* de grote en geduchte dag des HEREN komt” (Joël 2:30-31).

Waarom is dit zo belangrijk, zo veelzeggend?

Satan haalt uit

De vervolging en de marteling van de heiligen in de eindtijd (die

ook tegen de fysieke afstammelingen van het oude Israël gericht zullen zijn) beginnen voordat de tekenen aan de hemel verschijnen en zijn zowel het product als het gevolg van de uiting van *Satans woede*.

Johannes beschrijft later dat hij een stem uit de hemel hoorde zeggen: “Wee de aarde en de zee, want de duivel is tot u nedergedaald *in grote grimmigheid*, wetende, dat hij weinig tijd heeft” (Openbaring 12:12).

Wat gaat Satan doen, nu hij weet dat hij nog maar weinig tijd heeft? “En toen de draak zag, dat hij op de aarde was geworpen, *vervolgde hij de vrouw*, die het mannelijke kind geboord had” (vers 13).

“De vrouw” vertegenwoordigt hier Gods mensen. In de eindtijd zal Satan veel vernietigende gebeurtenissen ontketenen. Omdat zijn tijd kort is, zal hij een misleide mensheid aanzetten tot een roes van haat en vernietiging tegen alles en iedereen die de ware God vertegenwoordigt.

Dit punt is uitermate belangrijk. Satan zal zijn wraakzuchtige uitingen van terreur botvieren op zowel de stammen van Israël als op de bekeerde dienstknechten van Christus *voordat* de tekenen aan de hemel de dag des Heren aankondigen.

Dit betekent dat *Satans toorn*—de tijd dat er grote verdrukking zal zijn voor Gods mensen—al enige tijd in gang gezet zal zijn *vóór* het begin van Gods toorn. Zelfs na de tijd van *Gods toorn*—de dag des Heren—zal Satans destructieve oorlog tegen Gods mensen klaarblijkelijk pas ten einde zijn als hij bij Jezus’ terugkeer gebonden wordt (Openbaring 20:1-2).

Merk op dat de vrouw in hoofdstuk 12 “gevoed wordt, *een tijd en tijden en een halve tijd* [een jaar, jaren en een half jaar], buiten het gezicht van de slang” (vers 14, HSV). Hoewel God sommigen van Zijn volk gedurende die vreselijke tijd zal voeden, sterken en beschermen, zullen vele anderen, zoals we al gezien hebben, gedood worden.

Openbaring 11:2 vertelt ons dat Jeruzalem onder de voet gelopen zal worden door heidenen voor een periode van 42 maanden. God belooft ook dat Hij twee profeten zal doen opstaan om Zijn getuigen te zijn gedurende 1.260 dagen (vers 3).

Dat elk van deze perioden gelijk staat aan 3½ jaar is opvallend. Deze verwijzingen zijn een aanwijzing dat een totaal van 3½ jaar verloopt van het begin van Satans aanval tegen de mensen van God totdat zijn politieke en religieuze systeem zal worden vernietigd en hij gebonden zal worden op het moment van de terugkeer van Christus.

De dag van Gods toorn zal kort zijn

De duur van Gods toorn wordt nergens in Openbaring nader gespecificeerd, of het zou besloten moeten liggen in de uitdrukking “de grote *dag* van Zijn toorn” (Openbaring 6:17, HSV). In sommige andere profetische passages zegt God specifiek dat “een dag” staat voor een *jaar*

van bestraffing (Numeri 14:34; Ezechiël 4:4-6). Als datzelfde principe van toepassing is in Openbaring zou dat betekenen dat de dag des Heren (“de dag van Zijn toorn”) *het laatste jaar* vóór de terugkeer van Jezus Christus is. Jesaja 34:8 verwijst inderdaad naar “de dag van wraak” als een periode van één jaar.

Dit komt overeen met *het laatste jaar* van de periode van 3½ jaar van Satans toorn. Met andere woorden, Gods bestraffing op de dag des Heren zou Satans wraak op Gods mensen gedurende een periode van een jaar overlappen—het laatste jaar van die 3½ jaar.

Dit tijdschema lijkt overeen te stemmen met wat Johannes, geïnspireerd door Christus, beschreef voor de belangrijkste gebeurtenissen in de eindtijd, zoals beschreven in Openbaring. En het is volledig verenigbaar met de woorden van Christus. Zoals Hij zei: “Als God de duur ervan niet zou verkorten, zou geen sterveling het overleven. Maar ter wille van de uitverkorenen zal God de duur ervan verkorten” (Matteüs 24:22, GNB). Hij geeft aan dat alle gebeurtenissen die nauw verbonden zijn met de eindtijd zich voor een *korte* periode zullen voordoen.

De beschrijving van het zesde zegel in Openbaring 6 eindigt met de woorden: “Want de grote dag van Zijn toorn is aangebroken en wie kan dan staande blijven?” (vers 17, HSV). Dit kondigt de dag des Heren aan, het onderwerp van het zevende zegel. Maar het openen van het zevende zegel wordt niet eerder besproken dan na het begin van hoofdstuk 8. Johannes onderbreekt de verhaallijn van de zeven zegels om te laten zien dat 144.000 mensen worden verzegeld en dat een grote, ontelbare menigte uit alle landen zich bekeert in deze tijd van wereldwijde onrust.

De verzegeling van de 144.000

Allereerst kondigt een engel aan: “Brenge geen schade toe aan de aarde, noch aan de zee, noch aan de bomen [van deze alle wordt gezegd dat ze door de eerste vier plagen in hoofdstuk 8 vernietigd worden], voordat wij *de knechten van onze God* aan hun voorhoofd verzegeld hebben” (Openbaring 7:3).

Waarom worden de 144.000 verzegeld? Een sleutel tot opheldering wordt later gegeven als een engel bevel geeft aan sprinkhaanachtige oorlogsmachines om “aan het gras der aarde *geen schade* (toe te brengen), noch aan enig gewas, noch aan enige boom, maar *alleen aan de mensen, die het zegel van God niet op hun voorhoofden hadden*” (Openbaring 9:4).

De verzegeling van degenen die door God verkozen zijn, is nu voltooid. Nu zal de massale verwoesting, die God de mensheid zal toebrengen door de komende plaag gedurende de dag des Heren, hen niet schaden. Zij zullen mogelijk gedurende de dag des Heren nog wel iets van de gevolgen

van Satans wraak blijven ervaren, maar hun verzegeling is een garantie dat de straffen, die Gods toorn vertegenwoordigen, hen op geen enkele manier zullen treffen.

Wie zijn deze 144.000? Hoe kunnen ze geïdentificeerd worden?

“En ik hoorde het getal van hen, die verzegeld waren: honderdvierenvertigduizend waren verzegeld uit alle stammen der kinderen Israëls” (Openbaring 7:4). Deze verzegeling heeft te maken met het ontvangen van Gods Heilige Geest opdat men geestelijk bekeerd kan worden. Zoals Efeziërs 1:13-14 zegt: “In Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte, Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verlossing die ons ten deel viel, tot lof van Zijn heerlijkheid” (HSV, vergelijk Efeziërs 4:30; 2 Timoteüs 2:19).

De 144.000 in Openbaring 7 worden opnieuw genoemd in Openbaring 14, waar het duidelijk wordt dat deze geestelijke “eerstelingen” berouw zullen hebben en zich zullen hebben bekeerd voordat de dag des Heren begint. Van hen wordt gezegd dat zij een relatie hebben met zowel God de Vader als Jezus Christus, het Lam van God.

“En ik zag en zie, het Lam stond op de berg Sion en met Hem honderdvierenvertigduizend, op wier voorhoofden zijn naam en de naam zijns Vaders geschreven stonden. En ik hoorde een stem uit de hemel als de stem van vele wateren en als de stem van zware donder. En de stem, die ik hoorde, was als van citerspelers, spelende op hun citers; en zij zongen een nieuw gezang vóór de troon en vóór de vier dieren en de oudsten; en niemand kon het gezang leren dan de honderdvierenvertigduizend, de losgekochten van de aarde.”

“Dezen zijn het, die zich niet met vrouwen hebben bevekt, want zij zijn maagdelijk. Dezen zijn het, die het Lam volgen, waar Hij ook heen gaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen als eerstelingen voor God en het Lam. En in hun mond is geen leugen gevonden; zij zijn onberispelijk” (Openbaring 14:1-5).

De menigte, die niemand tellen kan

“Daarna zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle volk en stammen en natiën en talen stonden voor de troon en voor het Lam, bekleed met witte gewaden en met palmtakken in hun handen. En zij riepen met luider stem en zeiden: De zaligheid is van onze God, die op de troon gezeten is, en van het Lam!” (Openbaring 7:9-10). Deze menigte is samengesteld uit mensen van vele nationaliteiten en etnische groepen op aarde—uit alle stammen, clans en talen der aarde. Wat hen speciaal maakt is dat zij allen “komen uit de grote verdrukking; en zij hebben hun gewaden gewassen en die wit gemaakt in het bloed des Lams” (verzen 13-14). Zij zijn bekeerde dienaren van God, die geleden

hebben als gevolg van en — zo lijkt te worden geïmpliceerd — bekeerd zijn gedurende de eerste 2½ jaar van de Grote Verdrukking, vóór de aanvang van de dag des Heren.

Er bestaat onder Bijbelgeleerden geen werkelijke overeenstemming over wat de tekst van Openbaring 7 impliceert over de onmiddellijke toekomst van deze menigte. Aan deze mensen wordt echter bij de terugkeer van Christus het eeuwige leven — behoud — beloofd, net als aan de rest van de heiligen.

Sommigen interpreteren het ontvangen van “witte gewaden” door de menigte die niemand tellen kan als een aanwijzing dat zij aan het begin van de dag des Heren als martelaren zijn gestorven. Als dat zo is, zullen zij worden opgewekt bij de terugkeer van Christus — net als de martelaren aan wie witte gewaden gegeven waren in Openbaring 6:11 moesten “wachten” totdat hun dood zou worden gewroken (gedurende de dag des Heren) om tot eeuwig leven opgewekt te worden bij de komst van Christus.

Een andere zienswijze is dat de ontelbare schare de Grote Verdrukking zal *overleven* en zal blijven leven en bij God hun toevlucht zal nemen gedurende de dag des Heren.

Deze zienswijze wordt gebaseerd op Openbaring 7:15, waar staat dat God “*zijn tent over hen uitspreiden*” zal.

Andere vertalingen zijn echter minder specifiek in het weergeven van dit vers. De reden hiervoor is dat de originele Griekse terminologie stelt dat God slechts bij hen zal wonen. De conclusie dat zij in leven zullen blijven en dat God *Zijn tent over hen uitspreidt* om hen te beschermen tegen het kwaad gedurende de dag des Heren wordt uit deze belofte afgeleid.

De beloften in de volgende twee verzen, waarvan hun specifieke toepassing wellicht wat onduidelijk is, worden over het algemeen beschouwd als bevestigingen van deze conclusie: “Zij zullen niet meer hongeren en niet meer dorsten, ook zal de zon niet op hen vallen, noch enige hitte, want het Lam, dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en hen voeren naar waterbronnen des levens; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen” (verzen 16-17).

Het is overduidelijk in Openbaring 7 dat er een grote oogst van ware en trouwe christenen zal volgen gedurende de eerste jaren van de periode van Grote Verdrukking. Die immense geestelijke oogst zal niet alleen geoogst worden uit de letterlijke stammen van Israël, maar ook uit de andere landen en volkeren over de gehele aarde. De machtige prediking door Gods twee getuigen (hoofdstuk 11) zal ongetwijfeld sterk bijdragen aan de bekering van dit enorme aantal mensen gedurende die vreselijke en dodelijke periode.

De dag des Heren breekt eindelijk aan

Het openen van het zevende zegel wordt vergezeld door “een stilte in de hemel, ongeveer een half uur lang” (Openbaring 8:1). Wat er te gebeuren staat, boezemt de gehele schepping ontzag in. De dag des Heren, de gebeurtenis waarnaar engelen en heiligen gedurende duizenden jaren hebben uitgekeken, breekt eindelijk aan. Eeuwen vol gebeden van de heiligen worden op symbolische wijze vergeleken met de geur van wierook, die opstijgt van het tempelaltaar tot het aangezicht van God in de hemel (verzen 3-5). Het antwoord op deze gebeden is nu aanstaande.

Als het zevende zegel eenmaal verbroken is, is de hele boekrol eindelijk geopend. Veel van de rest van het boek Openbaring wordt onderverdeeld in zeven grote delen, waarvan elk wordt gekenmerkt door het blazen op een bazuin.

In vroeger tijden werden bazuinen of trompetten vaak gebruikt om een komst of het naderen van gevaar aan te kondigen. Zij dienen een

De zeven bazuinen geven ons een samenvatting van wat er staat te gebeuren gedurende de tijd die bekend staat als de dag des Heren. Openbaring legt uit wat elk type straf, uitgebeeld door de bazuinen, betekent en beschrijft deze.

gelijksoortig doel in Openbaring. Hier kondigen zij de *belangrijkste fase* van Gods oordeel over deze slechte wereld aan — en over de duivel, die de wereld verleid heeft.

De zeven bazuinen tezamen (hoofdstukken 8-11) geven een *samenvatting* van wat er zal gebeuren gedurende de tijd die bekend staat als de dag des Heren. Openbaring legt alle oordelen, elk aangekondigd door bazuingeschal, uit en beschrijft deze.

Het grootste deel van de volgende hoofdstukken (12-20) vult details aan met betrekking tot de dag des Heren. Dit betreft voornamelijk informatie over de wereldmachten die door Satan worden geleid en beheerst en die vervolgingen teweegbrengen, en over Jezus’ overwinning over deze machten. De hoofdstukken 21 en 22 laten ons een glimp zien van de eeuwige beloning voor de heiligen.

De eerste vier bazuinen

De eerste vier bazuinen in Openbaring 8 kondigen rampzalige verwoesting aan. De eerste is een regen van hagel en vuur (vers 7), wellicht vergelijkbaar met een van de 10 plagen, die God over Egypte stuurde in de tijd van Mozes (zie Genesis 9:13-35). Dit zou kunnen duiden op fenomenen zoals hagelstenen gecombineerd met bliksem, een regen van vurig, vulkanisch materiaal afkomstig van een gigantische uitbarsting of een meteorenstorm uit de ruimte.

De tweede bazuin, een brandende berg die in zee wordt geworpen (Openbaring 8:8-9), zou ook kunnen wijzen op een verwoestende megavulkaan of een inslag van asteroïden. De derde, een vallende ster die brandt als een fakkel (verzen 10-11), lijkt ook te verwijzen naar een inslag van een asteroïde of komeet.

Dan volgt op de vierde bazuin het verduisteren van het licht van de zon, maan en sterren (vers 12)—mogelijk als gevolg van het atmosferische puin afkomstig van

Een serie plagen zal het leven-ondersteunende ecosysteem op aarde treffen—het milieu. Veel van de vegetatie op deze planeet zal verwoest worden en haar water zal vergiftigd raken.

de eerste drie catastrofes. Een plaag van duisternis, net als een van de 10 plagen in Egypte (zie Exodus 10:21-29), verduistert ten minste een derde gedeelte of mogelijk de gehele aarde. (Een zelfs nog grotere duisternis zal later volgen gedurende deze laatste plagen.)

De eerste vier bazuinen zijn gericht tegen “de aarde en de zee” (Openbaring 7:2). Hoewel velen de dood zullen vinden als gevolg van deze plagen zijn ze voornamelijk gericht tegen het systeem dat het menselijk leven op aarde in stand houdt. Ze verwoesten het milieu van de aarde. God, onze Schepper, zal voor elk menselijk wezen overtuigend bewijs leveren dat Hij de volledige controle heeft over ons leven-ondersteunende ecosysteem.

Let op wat er precies door de eerste vier zegels wordt aangetast. Allereerst verbranden “het derde deel van de bomen” en “al het groene gras”. Vervolgens verandert “het derde deel van de zee” in bloed. Daarna worden “het derde deel der rivieren... en de bronnen der wateren” vergiftigd, hetgeen nog veel meer doden veroorzaakt (Openbaring 8:7-12).

PhotoDisc

Hoewel deze gebeurtenissen angstaanjagend zijn, blijft God genadig. Hij geeft er altijd de voorkeur aan om eerst minder zware straffen op te leggen om zodoende mensen de mogelijkheid te geven zich te bekeren. Zoals Hij tegen Ezechiël zei: “Zeg tot hen: zo waar Ik leef, luidt het woord van de Here HERE, Ik heb geen behagen in de dood van de goddeloze, maar veeleer daarin, dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft” (Ezechiël 33:11).

Zelden hebben hele landen zich bekeerd en zijn ze veranderd vanwege Gods waarschuwendende straffen. De meeste mensen hebben de neiging om verbitterd te raken jegens God in plaats van hun verharde houding en slechte gedachten toe te geven. Hoewel de eerste vier bazuinen ertoe zullen leiden dat een aantal mensen zich van hun slechte wegen zal afkeren, zal het grootste deel van de mensheid zich niet bekeren—zelfs niet wanneer ze later door veel zwaardere straffen getroffen worden (Openbaring 9:20-21; 16:9-11).

Wanneer de mensheid koppig weigert zich te bekeren, verheft God de zwaarte van Zijn straffen. “En ik zag en hoorde een arend vliegen in het midden des hemels, die met luider stem zeide: *Wee, wee, wee hun, die op de aarde wonen*, vanwege de overige stemmen van de bazuin der drie engelen, die nog bazuinen zullen!” (Openbaring 8:13).

Het omschrijven van de volgende drie bazuinen als weëën vormt een juiste beschrijving van de straffen die zij vertegenwoordigen. Nu worden de plagen gericht tegen degenen “die op de aarde wonen”. De mensen zelf vormen de directe onderwerpen van bestraffing.

De vijfde bazuinplaag

De kwelling van de vijfde bazuin, het eerste wee, komt tevoorschijn uit een verduisterde atmosfeer, eveneens mogelijk verontreinigd door rook, stof en as van de voorgaande plagen. Zoals de eerste en de vierde bazuin doet ook de vijfde bazuin denken aan een van de 10 plagen die over het oude Egypte kwamen—die van sprinkhanen (zie Exodus 10:1-20). Deze “sprinkhanen” in Openbaring zijn echter duidelijk geen insecten, maar machines met “borstschilden als ijzeren harnassen en het gedruis van hun vleugels was als het gedruis van wagens”—mogelijk bezien vanuit het perspectief van Johannes in de eerste eeuw na Christus, een verwijzing naar dodelijke militaire vliegtuigen, zoals moderne helikopters. Deze kwellen de mensen als de steek van een scorpioen (Openbaring 9:1-10).

Hoewel de bron van deze kwellingen niet nader wordt aangegeven, komen de gevolgen ervan opvallend overeen met de gevolgen van moderne chemische of biologische oorlogsvoering.

De regisseur of ‘koning’ van deze golf van kwellingen wordt om-

schreven als “de engel des afgronds; zijn naam is in het Hebreeuws Abaddon en in het Grieks heeft hij tot naam Apollyon” (vers 11). Deze Hebreeuwse en Griekse titels betekenen “verwoesting” respectievelijk “verwoester”. We zullen later zien dat de door Satan geleide “beestmacht” voortkomt uit deze afgrond of bodemloze put (Openbaring 17:8), wat aantoont dat de hier bedoelde sprinkhanen waarschijnlijk symbool staan voor de legers van dit in Europa gevestigde en door Satan geleide machtsblok.

Zoals reeds eerder aangegeven, zal Satan wanneer het einde van zijn regering nadert, vervuld zijn met “grote grimmigheid, wetende, dat hij weinig tijd heeft” (Openbaring 12:12). Hij is het meesterbrein achter deze massale legers die zich verzamelen voor hun meedogenloze missie. Maar God blijft in controle, ondanks Satans rebellie tegen Hem.

Let op de beperkingen die God de sprinkhaanachtige veroorzakers van menselijk lijden oplegt: “En hun werd gezegd, dat zij aan het gras der aarde geen schade zouden toebrengen, noch aan enig gewas, noch aan enige boom, maar alleen aan de mensen, die het zegel van God niet op hun voorhoofden hadden” (Openbaring 9:4).

Zij worden niet gestuurd om mensen te *doden* (vers 5), alleen om hen te pijnigen. Gods voorgaande straffen waren gericht tegen het milieu. Nu worden ze echter rechtstreeks gericht tegen degenen die nog steeds weigeren zich te bekeren. De kwelling die door deze plaag wordt veroorzaakt, zal zó intens zijn, dat velen wensen te sterven. “En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken, maar hem geenszins vinden, en zij zullen begeren te sterven, maar de dood vlucht van hen weg” (vers 6). God geeft de bewoners van de aarde nog steeds een mogelijkheid om te erkennen hóe boos Hij is over hun rebellerende houding, zodat ze zullen inzien dat Hij hun zonden niet langer zal tolereren.

Merk op dat Gods tijdschema voor deze bestraffing heel precies is. Deze plaag teistert de mensen voor een periode van vijf maanden (vers 10). God heeft gezag over wat er gebeurt en over de duur ervan.

Na vijf maanden van verschrikkelijke kwellingen kondigt een engel aan: “Het eerste wee is voorbijgegaan: zie, nog twee weeën komen hierna” (vers 12).

De zesde bazuinplaag

Een stem zegt tegen de engel die de zesde bazuin vasthoudt: “Laat de vier engelen los, die bij de grote rivier, de Eufraat, gebonden zijn” (Openbaring 9:14).

De Eufraat was de oostelijke grens van het Romeinse rijk in de tijd dat het boek Openbaring werd geschreven. Met uitzondering van een korte periode later gedurende de regering van de keizers Trajanus en

Hadrianus, toen Mesopotamië en Assyrië provincies van Rome werden, werd de Eufraat over het algemeen beschouwd als de grens tussen de Romeinse provincies en de gebieden waarover andere koningen in het oosten regeerden.

Het is niet duidelijk of deze rivier een gelijksoortige rol zal spelen in de eindtijd. Deze conclusie zou echter getrokken kunnen worden uit Openbaring 16:12, waar “koningen, die van de opgang der zon komen” wederom met name in verband gebracht worden met de rivier de Eufraat.

Nu de volgende gebeurtenis. “En de vier engelen, die tegen het uur en de dag en de maand en het jaar waren gereed gehouden, werden losgelaten *om het derde deel van de mensen te doden*” (Openbaring 9:15). Johannes noemt dan de komst van een leger van 200 miljoen mensen (vers 16). Deze gebeurtenis, het tweede wee of de zesde bazuin, lijkt een gigantische tegenaanval tegen de door Europa geleide legers van het eerste wee (de vijfde bazuin) te zijn.

Op dit moment in Johannes’ visioenen zullen alle landen geweigerd hebben zich te bekeren. Zij hebben geweigerd om te reageren op Gods waarschuwingen, waaronder hongersnood, besmettelijke ziekten en milieurampen, of op de kwelling van de vijfde bazuin. Dat is de reden dat God niet langer het uitbreken van een wereldomvattende oorlog — een wereldwijd conflict dat spoedig een climax zal bereiken bij Christus’ terugkeer — zal tegenhouden.

De tijd is aangebroken dat God de mens volledig vrij zal laten in het afslachten van zijn medemens (met uitzondering van de weinige rechtvaardige mensen die Hij al verzegeld heeft). Een onvoorstelbare slachting staat op het punt aan te vangen. Een derde deel van de bevolking van de aarde zal sterven in deze strijd. Klaarblijkelijk zal dit *in aanvulling zijn* op de doden als gevolg van hongersnooden, besmettelijke ziekten en andere, eerder al genoemde catastrofes — zoals het vierde deel van de mensheid dat overlijdt als gevolg van het vierde zegel.

Johannes beschrijft deze afschuwelijke strijd in de eindtijd op een beeldende wijze, op de enige manier waarop hij dat kan — met gebruikmaking van het taalgebruik uit de eerste eeuw: “En het getal der leger-scharen van de ruitery was tweemaal tienduizend tienduizendtallen; ik hoorde hun aantal. En aldus zag ik in dit gezicht de paarden en hen, die erop gezeten waren: zij hadden rossige en blauwe en zwavelkleurige harnassen, en de koppen der paarden waren als leeuwenkoppen, en uit hun bek kwam vuur en rook en zwavel.”

“Door deze drie plagen werd het derde deel van de mensen gedood: door het vuur en de rook en de zwavel, die uit hun bek kwamen. Want de macht der paarden ligt in hun bek en in hun staarten. Want hun staarten zijn als slangen, met koppen, en daarmee brengen zij schade toe” (verzen 16-19).

Johannes kon dit angstaanjagende arsenaal aan moderne wapens alleen met de in zijn tijd beschikbaar zijnde woordenschat omschrijven. Tanks, raketten, vliegtuigen met machinegeweren en lasergestuurde raketten bestonden niet, dus kon hij dergelijke wapens niet zodanig omschrijven dat wij ze direct zouden kunnen herkennen. Wanneer we bij de hoofdstukken 13-18 aangekomen zijn, zullen we meer leren over Satans rol in deze verwoestende gebeurtenissen.

De *gigantische oorlog* die in hoofdstuk 9 beschreven wordt, vormt *het toneel* waarop alle overgebleven straffen uit Openbaring zich afspelen. Houdt dit in gedachten wanneer we verder gaan. Hoofdstuk 10 en het eerste deel van hoofdstuk 11 moeten met name tegen deze achtergrond gelezen worden. Openbaring laat zien dat de definitieve strijd aan het einde van dit conflict gericht zal zijn tegen Christus bij Zijn terugkeer (Openbaring 19:19).

Het boek Openbaring beschrijft de koppige, onbuigzame houding van het grootste deel van de mensheid wanneer de terugkeer van Christus naderbij komt. “En wie van de mensen overgebleven waren, die niet gedood waren door deze plagen, bekeerden zich toch niet van de werken hunner handen, om de boze geesten niet (meer) te aanbidden en de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, noch horen of gaan; en zij bekeerden zich niet van hun moorden, noch van hun toverijen, noch van hun hoererij, noch van hun dieverijen” (Openbaring 9:20-21).

De zeven donderslagen

In hoofdstuk 10, een inleiding op de zevende en laatste bazuin — het derde en laatste wee — ziet Johannes een engel “die in zijn hand een geopend boekje” had (vers 2). De stem van de engel wordt vergeleken met het brullen van een leeuw. Terwijl de engel spreekt, hoort Johannes zeven donderslagen. Dan zegt Johannes: “En toen ... wilde ik het opschrijven, maar ik hoorde een stem uit de hemel zeggen: Verzegel hetgeen de zeven donderslagen gesproken hebben en schrijf het niet op” (vers 4). God onthulde aan Johannes dus meer profetie dan Hij hem toestond op te schrijven (Openbaring 10:1-4).

Vervolgens benadrukt de engel het belang van de op handen zijnde zevende bazuin. “En de engel ... zwoer bij Hem, die leeft tot in alle eeuwigheden ... er zal geen uitstel meer zijn, maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij bazuinen zal, is ook voleindigd het geheimenis van God, *gelijk Hij zijn knechten, de profeten, heeft verkondigd*” (verzen 5-7). De climax van de vervulling van alle profetieën van de Bijbel zal plaatsvinden wanneer Christus terugkeert bij het klinken van de zevende bazuin.

Johannes ontvangt vervolgens specifieke instructies: “Ga heen, neem het boek ... en eet het op, en het zal uw buik bitter maken, maar in uw mond zal het zoet zijn als honing. En ik nam het boekje uit de hand van de engel en at het op, en het was in mijn mond zoet als honing, maar toen ik het gegeten had, werd mijn buik bitter” (verzen 8-11). De betekenis lijkt

te zijn dat terwijl er in eerste instantie vreugde en verwondering is over de boodschap, deze al snel veranderen in smart wanneer de omvang van de corrigerende handelingen, die nodig zijn om de mensheid van haar slechtheid te bekeeren, duidelijk wordt (vergeleek Ezechiël 2:9–3:3, 14).

Gods twee getuigen zullen tegenover het beest en de valse profeet komen te staan. Jeruzalem bevindt zich dan in een maalstroom van een grote, geestelijke strijd wanneer de geprofeteerde gebeurtenissen hun hoogtepunt bereiken.

De engel zegt verder tegen Johannes: “Gij moet wederom profeteren over vele natiën en volken en talen en koningen” (Openbaring 10:11).

Deze profetieën zullen aan de landen worden uitgelegd en verkondigd in de eindtijd. God zal ervoor zorgen dat de definitieve verkondiging van Zijn profetieën en het evangelie zelf de aandacht van alle mensen zullen trekken!

Gods twee getuigen

Wanneer de eindtijd aanbreekt, zal God in Jeruzalem twee profeten laten opstaan om deze fase van Zijn werk, vóór de terugkeer van Christus, te voltooien. Als Zijn uitverkoren getuigen zullen deze twee mensen namens God een spectaculaire missie uitvoeren. Ze zullen ongekende wonderen verrichten terwijl zij Gods plagen en oordelen zullen aankondigen (Openbaring 11:1-12).

Zij zullen enkele van dezelfde bovennatuurlijke krachten die God vroeger had gegeven aan Elia en Mozes, twee van de grootste profeten ooit, uitoefenen. “En indien iemand hun schade wil toebrengen, komt er vuur uit hun mond en het verslindt hun vijanden [hetgeen aan Elia herinnert]; en indien iemand hun schade wil toebrengen, moet hij zó de dood

vinden. Dezen hebben de macht de hemel te sluiten, zodat er geen regen valt gedurende de dagen van hun profeteren [macht die Elia ook had]; en zij hebben macht over de wateren, om die in bloed te veranderen en om de aarde te slaan met allerlei plagen [zoals Mozes deed], zo dikwijls zij willen” (verzen 5-6).

Het werk van de twee getuigen wordt weergegeven tussen de zesde en de zevende bazuinplaa. Toch is dit eigenlijk de periode van het einde van hun werk — hun profeteren duurt namelijk 3½ jaar, even lang als Jeruzalem zal worden bezet door de heidenen (Openbaring 11:2-30). Hun werk zal dus vlak voor de Grote Verdrukking aanvangen.

In aanvulling op hun hier omschreven activiteiten lijken zij ook in direct verband gebracht te kunnen worden met bepaalde profetieën van Zacharia (vers 4; vergelijk Zacharia 4:3, 11-14).

We maken kennis met de twee getuigen *bij de tempel* in Jeruzalem. Dit is ook opvallend. Door het hele boek Openbaring heen wordt de tempel keer op keer in verband gebracht met de aanbidding van God. Ons wordt verteld dat “de voorhof, die buiten de tempel is ... aan de heidenen gegeven” is — met daarbij “de heilige stad” Jeruzalem (Openbaring 11:2).

Jesus had eerder al gewaarschuwd dat een bepaalde gebeurtenis veel van de in het boek Openbaring omschreven gebeurtenissen in gang zal zetten: “Wanneer gij dan de gruwel der verwoesting, waarvan door de profeet Daniël gesproken is, *op de heilige plaats ziet staan* — wie het leest, geve er acht op — laten dan wie in Judea zijn, vluchten naar de bergen.” Hij vervolgde: “Want er zal dan een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal” (Matteüs 24:15-16, 21).

Christus’ woorden tonen aan dat de duivel het voor het profetische beest en de valse profeet mogelijk zal maken om het gebied waar de tempel staat, te vorderen. Dit maakt het tijdelijk mogelijk dat dat gebied het centrum van hun eigen, door Satan geïnspireerde systeem van aanbidding wordt. Jeruzalem zal zich in de maalstroom van een grote, geestelijke strijd bevinden wanneer de geprofeteerde gebeurtenissen hun hoogtepunt zullen bereiken.

Maar hoe zullen de twee getuigen en hun boodschap ontvangen worden? De mensen zullen hen verachten. De getuigen en hun boodschap zullen meer nog dan andere profeten in de geschiedenis van Gods volk “door alle volken gehaat worden” (Matteüs 24:9).

Maar God is consequent. Het effect van het werk van Zijn getuigen zal gelijk zijn aan dat van andere grote profeten. God bemoedigde Ezechiël bijvoorbeeld betreffende het effect van zijn profetieën: “Doch als het komt — en het komt — dan *zullen zij weten, dat er in hun midden*

een profeet is geweest” (Ezechiël 33:33). Van deze twee dynamische eindtijdprofeten hoeven we niet minder te verwachten.

Zij zullen wereldwijde aandacht trekken, wat hun een ongekende mogelijkheid geeft om de naties te waarschuwen dat zij zich moeten bekeren van hun zonden en rebellie tegen God. Daarna zal God, wanneer Hij ziet dat hun boodschap van waarschuwing gebracht is, het beest toestaan om hen te doden. Dit is eveneens onderdeel van Gods plan.

Tegen die tijd zullen de mensen van alle landen veelvuldige verslagen over de activiteiten van deze twee profeten hebben gezien en gehoord door middel van wereldwijde communicatiesystemen. Dit wordt duidelijk uit Johannes’ verklaring: “Volken en stammen en talen en natiën zijn er, die hun lijk zien, drie en een halve dag, en zij laten niet toe, dat hun lijken in een graf worden bijgezet” (Openbaring 11:7-9).

Let op de reactie van de mensheid op de moord op Gods profeten: “En zij, die op de aarde wonen, *zijn blijde en verheugd over hen* en zullen elkander geschenken zenden, *omdat deze twee profeten hen*, die op de aarde wonen, *gepijnigd hadden*” (vers 10). De hele wereld, die de verwijten en de oproepen tot bekering van de profeten heeft gehaat, zal zich verheugen over hun dood.

Maar deze vreugde is slechts van korte duur. Drieënhalve dag na hun executie zullen de twee profeten opstaan (verzen 11-13) — namelijk op het moment dat de zevende bazuin de terugkeer van Christus aankondigt en Gods dienaren hun beloning ontvangen (zie verzen 15-18; vergelijk Hebreëen 11:39-40). Een verbaasde wereld zal onweerlegbaar bewijs hebben wie de ware God is en wat Zijn religie is!

Wat nu volgt, zal plaatsvinden met ongelooflijke snelheid.

De laatste bazuin kondigt Christus’ terugkeer aan

“Het tweede wee is voorbijgegaan; zie, het derde wee komt spoedig. En *de zevende engel blies de bazuin* en luide stemmen klonken in de hemel, zeggende: Het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Here en aan zijn Gezalfde, en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden” (Openbaring 11:14-15).

We zijn nu aangekomen bij de langverwachte terugkeer van Jesus, de Zoon van God, om het Koninkrijk van God te vestigen. “En de vierentwintig oudsten, die voor God op hun tronen gezeten waren, wierpen zich op hun aangezicht en aanbaden God, zeggende: Wij danken U, Here God, Almachtige, die is en die was, dat Gij uw grote macht hebt opgenomen en het koningschap hebt aanvaard” (verzen 16-17).

Deze gebeurtenis nodigt voor Gods trouwe dienstknechten uit tot ongeremde vreugde. Dit is de tijd, wanneer degenen in de graven overwinning over de dood ontvangen, wanneer hun geloof in God volledig

is gerechtvaardigd. Het speciale gebed van dankzegging door de 24 oudsten weerspiegelt de uitbundige dankbaarheid en opwinding, die zowel de engelen als de heiligen op dat moment zeker zullen ervaren (Openbaring 11:16-18).

Paulus legt het belang van deze gebeurtenis voor degenen die in de graven wachten op Christus' terugkeer uit: "Zie, ik deel u een geheimenis mede. Allen zullen wij niet ontslapen, maar allen zullen wij veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, *bij de laatste bazuin*, want de bazuin zal klinken en *de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden en wij zullen veranderd worden.*"

"Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen. En zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijkheid aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzwolgen in de overwinning" (1 Korintiërs 15:51-54).

Een engel vertelde aan Daniël over deze wonderbaarlijke gebeurtenis: "Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven..." (Daniël 12:2). Hij legde uit: "En de verstandigen zullen stralen als de glans van het uitspansel, en die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altoos" (vers 3). (Vraag voor een uitgebreidere uitleg over het enorme belang van de opstanding bij Christus' terugkeer voor u persoonlijk een gratis exemplaar aan van ons boekje *Wat is uw bestemming?* of download deze van onze website.)

We moeten echter opmerken dat Christus' komst niet direct universele vreugde teweeg brengt. Het laatste "wee" over de bewoners van de aarde begint met het klinken van de laatste — de zevende — bazuin. Johannes schrijft: "En de volkeren waren toornig geworden, maar uw toorn is gekomen en de tijd voor de doden om geoordeeld te worden en om *het loon te geven* aan uw knechten, profeten, en aan de heiligen en aan hen, die uw naam vrezen, aan de kleinen en de groten en *om te verderven wie de aarde verderven*" (Openbaring 11:18).

De rest van het boek Openbaring legt in meer detail uit welke wereldse entiteiten nu spoedig vernietigd dienen te worden *voordat* het Koninkrijk van God in al zijn volheid onder Christus' regering kan worden gevestigd.

Jezus benadrukt ook de trouw en toewijding van de Vader ten aanzien van het vervullen van elke belofte en elke profetie die Hij ooit heeft gedaan door aan Johannes als afsluiting van dit specifieke visioen in Openbaring 11 "de ark van zijn verbond... in zijn tempel" (vers 19) te laten zien. Het herinnert ons eraan dat Hij nooit Zijn verbondsbeloften die door Zijn profeten zijn opgeschreven, vergeet (Daniël 9:4).

Eén zo'n belofte betreft het omverwerpen van Satans systeem. Dat staat nu te gebeuren. De volle maat van Gods oordelen staat op het punt uitgevoerd te worden door middel van de zeven laatste plagen (Openbaring 15:1). Het grote Babylon, de heersende stad in Satans eindtijdrijk, zal worden vernietigd. Maar voordat het wordt vernietigd, onthult Christus ons eerst *wat* het is en waarom het vernietigd moet worden.

Satans oorlog tegen Gods mensen

Openbaring 12 neemt ons eerst mee terug naar de geboorte van Jezus om te laten zien dat Satans haat en toorn zich voornamelijk richten tegen de Messias en Gods uitverkoren mensen. Daarna neemt het boek Openbaring ons mee verder in de tijd, naar de wederkomst van Christus.

Satans oorlogvoering tegen Gods mensen—onder wie Jezus Christus, de fysieke afstammelingen van het oude Israël en alle ware christenen— is het belangrijkste onderwerp van Openbaring 12 en 13. Deze hoofdstukken leggen de motivatie van de duivel uit en laten ons kennis maken met de werelddrachten die hij inzet in zijn eindtijdstrijd tegen Christus en Zijn dienstknechten.

Johannes begint: “En er werd een groot teken in de hemel gezien: een vrouw, met de zon bekleed, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd; en zij was zwanger en schreeuwde

Deze hoofdstukken leggen de motivatie van de duivel uit en laten ons kennismaken met de werelddrachten die hij inzet in zijn eindtijdstrijd tegen Christus en Zijn dienstknechten.

in haar weeën en in haar pijn om te baren” (Openbaring 12:1-2). Deze vrouw staat symbool voor de mensen van God, uitverkoren om *het licht der wereld* te zijn—in tegenstelling tot de vrouw uit Openbaring 17, die de moeder van de hoeren is.

De beeldspraak die hier gebruikt wordt, doet denken aan de voorvaderlijke geschiedenis van het oude Israël. De patriarch Jozef beschrijft een van zijn openbarende dromen aan zijn familie: “Hij zeide: Nu heb ik weer een droom gehad, en zie, de *zon*, de *maan* en elf *sterren* bogen zich voor mij neer. Toen hij dit aan zijn vader [Jakob of Israël] en zijn broeders verhaalde, onderhield zijn vader hem daarover, en zeide tot hem: Wat voor een droom is dat, die gij gehad hebt? Zullen soms ik, uw moeder en uw broeders komen om ons voor u ter aarde neer te buigen?” (Genesis 37:9-10).

Desondanks boog zijn familie zich voor Jozef neer nadat hij de belangrijkste heerser in Egypte na Faraó was geworden. Zijn droom bleek een openbaring van God te zijn geweest.

Jakob, de vader van Jozef, begreep heel snel de symboliek in Jozefs droom. De *zon* stond voor Jakob, de *maan* voor zijn vrouw en de *sterren* voor zijn zonen—12 in getal, inclusief Jozef. Met andere woorden, de symboliek in Jozefs droom verwees naar Jakobs familie, waaruit het oude volk Israël ontstond. De vrouw in Openbaring 12, die met dezelfde symbolen bekleed is, staat ook symbool voor Jakobs familie, nadat deze is uitgegroeid tot een volk—Gods gekozen volk Israël.

Vele honderden jaren na de tijd van Jozef waren de Joden (afstammelingen van de stammen Juda, Benjamin en Levi) en een paar overgebleven afstammelingen van de andere stammen de enige afstammelingen van het oude Israël die in Palestina waren overgebleven. Het machtige Romeinse rijk heerste over hen toen de tijd aanbrak dat Jezus, de Messias, geboren zou worden in de Joodse natie. “En zij baarde een zoon, een mannelijk wezen, dat alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf; en haar kind werd plotseling weggevoerd naar God en zijn troon” (Openbaring 12:5).

Maar let op wat er direct na de geboorte van Christus gebeurde. Satan, die hier wordt voorgesteld als een draak, “stond voor de vrouw, die baren zou, om, zodra zij haar kind gebaard had, dit te verslinden” (vers 4). De evangeliën laten zien hoe Satan Herodes, de door de Romeinen aangestelde Joodse leider, ertoe aanzette om alle mannelijke kinderen van 2 jaar en jonger in de regio rond Bethlehem te vermoorden in een poging om het potentiële gevaar voor zijn troon te elimineren (Matteüs 2:16). De koning wist niet dat God Jezus al had gered door ervoor te zorgen dat zijn menselijke ouders snel met Hem naar Egypte zouden uitwijken tot Herodes zou zijn overleden (verzen 13-14).

Vanwege Gods liefhebbende zorg werd Satan verhinderd de vrouw te vernietigen (Openbaring 12:6). Desalniettemin zal Satan opnieuw en onophoudelijk Gods mensen vervolgen en doden in de eindtijd.

Satans laatste oorlog

Let op de volgende gebeurtenis. “En er kwam *oorlog* in de hemel; Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd (op de aarde) geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt; *hij werd op de aarde geworpen* en zijn engelen met hem” (verzen 7-9).

Dit zal gebeuren vlak voordat Christus’ terugkeer “het heil en de kracht en het koningschap van onze God” zal brengen (vers 10). En dus kondigt Gods engel aan: “Daarom, verheugt u, gij hemelen en wie daarin wonen. *Wee de aarde en de zee, want de duivel is tot u nedergedaald in grote grimmigheid, wetende, dat hij weinig tijd heeft*” (vers 12).

Het merkteken en het getal van het beest

Het tweede beest is er de oorzaak van “dat aan allen, de kleinen en de groten, de rijken en de armen, de vrijen en de slaven, een merkteken gegeven wordt op hun rechterhand of op hun voorhoofd, [en] dat niemand kan kopen of verkopen, dan wie het *merkteken*, de *naam* van het beest, of het *getal* van zijn naam heeft” (Op. 13:16-17).

Wat gaat er schuil achter dit gebruik van een merkteken? Hoe zal het mensen beïnvloeden als het einde der tijden nadert?

Geschiedenis bewijst dat slaven in de oude Babylonische cultuur “herkend konden worden...[door] een of ander merkteken, dat of op hun gezicht of op de achterkant van hun hand werd getatoeëerd of gebrand...” (H.W.H. Saggs, *The Greatness That Was Babylon*, 1962, pag. 173). Er zouden parallellen kunnen zijn tussen dit oude gebruik en door God onthulde gebeurtenissen in de eindtijd.

Sommigen interpreteren deze profetie in termen van supercomputers, unieke persoonlijke identiteitsnummers en zelfs microchips, die onder de huid worden geplaatst.

Het kan evengoed figuurlijk bedoeld zijn. Denk aan Openbaring 7:3, waar staat dat Gods dienstknechten werden verzegeld aan hun voorhoofden. En toen Mozes Gods volk in Deuteronomium 6:2, 8 de opdracht gaf om “al zijn inzettingen en geboden te onderhouden”, zei hij daarover: “Gij zult het ook tot een *teken op uw hand* binden en het zal u een voorhoofdsband *tussen uw ogen* zijn”. De hand en het voorhoofd staan hier voor iemands handelingen en gedachten, die gewijd moeten zijn aan het gehoorzamen van God.

Op dezelfde manier is het merkteken van het beest duidelijk een merkteken van ongehoorzaamheid aan God. Veel theologen hebben gewezen op Gods Sabbat op de zevende dag van de week als een onderscheidend teken van Zijn volk (Ex. 31:12-17) en zien het merkteken van het beest als het tegenovergestelde daar-

van. Zij zijn ervan overtuigd dat het gedwongen in acht nemen van de zondag als rustdag, een dag die in eerste instantie gewijd was aan de aanbidding van de zon als god in plaats van het in acht nemen van de Sabbat op de zevende dag, hiermee te maken kan hebben. Deze zienswijze wordt versterkt door het feit dat andere profetieën in het boek Openbaring een grote, valse religieuze figuur en dito systeem laten zien, die belangrijke rollen zullen spelen bij het weg leiden van mensen van de ware God door hen naar Satan toe te leiden.

De Bijbel geeft niet in detail de *specifieke methoden* weer die het beest zal gebruiken en waaraan herkend kan worden wie wel en wie niet handel mag drijven in de eindtijd. Een of andere geavanceerde vorm van toezicht zal hierbij betrokken zijn.

Voor wat betreft het nummer van het beest, 666, wordt ons verteld om “het getal van het beest (te) berekenen” en er wordt van gezegd dat het “een getal van een mens” is (Op. 13:18, HSV). Eén oude uitleg wordt toegeschreven aan Johannes’ discipel Polycarpus. Deze Polycarpus zou volgens zijn leerling Irenaeus hebben gezegd dat het getal gevormd wordt door alle numerieke equivalenten van de letters in het woord *Lateinos* (het Griekse woord voor “Romeins”, oftewel de naam van het rijk van het beest, zijn leider en iedereen die daarbij hoort) bij elkaar op te tellen. Dat betekent dat het getal mogelijk slaat op het algemene kenmerk ervan, hoewel het ook meer specifiek zou kunnen zijn. Op welke manier deze profetie ook wordt vervuld, het is duidelijk dat het te maken zal hebben met het sluiten van compromissen voor wat betreft het onderhouden van Gods geboden en met het handelen in strijd hiermee. Hoe dit getal van het beest precies zal worden gebruikt en toegepast, is nog niet duidelijk. Maar het zal op de een of andere manier te maken hebben met de naam van het beest en zijn praktijken.

Wanneer Satan zijn strijd tegen Gods engelen verliest, richt hij zijn woede op de mensen van God. Gods mensen worden symbolisch weergegeven door de eerder genoemde vrouw (vers 13), hetgeen duidelijk staat voor het geestelijke “Israël van God”, oftewel de leden van Zijn Kerk (zie Galaten 6:16; 3:7, 29; Romeinen 2:25-29). God belooft de vrouw een plaats “waar zij onderhouden wordt buiten het gezicht van de slang, een tijd en tijden en een halve tijd [3½ jaar]” (vers 14). God zal ingrijpen om de vrouw te helpen overleven gedurende deze tijd van ongekende kwelling (verzen 15-16).

Satans oorlog zal zich niet alleen richten tegen de natuurlijke, fysieke afstammelingen van Israël, zoals bij de geboorte van Christus, maar zelfs nog meer tegen “de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God bewaren en het getuigenis van Jezus hebben” (vers 17).

Merk dus op dat Satan vooral tekeer zal gaan tegen de heiligen *die Gods geboden bewaren* en die leven volgens hetgeen door Christus is onderwezen. Dezen zijn allen voorbestemd om gehaat te worden. Hoewel geprofeteerd is dat sommigen deze door Satan geïnspireerde slachting zullen overleven, onthult de Schrift dat vele anderen de marteldood zullen sterven. Zoals Christus al had gewaarschuwd: “Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen u doden, en gij zult door alle volken gehaat worden om mijns naams wil” (Matteüs 24:9).

In Daniël 2 wordt de erfenis van dit machtige rijk in de eindtijd afgebeeld in de vorm van een beeld van een menselijk figuur dat uit vier metalen is samengesteld.

Het rijk dat Gods mensen vervolgt

De geo-politieke macht die het meest betrokken zal zijn bij deze vervolging van Gods mensen — wat, zoals we nog zullen zien, een ervaring van het Romeinse rijk in de eindtijd is — wordt als volgt in Openbaring 13 geïntroduceerd: “En ik zag uit de zee een *beest* opkomen met *tien horens* en *zeven koppen*; en op zijn horens *tien kronen* en op zijn koppen namen van godslastering” (vers 1). Dit “beest” ontvangt “zijn kracht en zijn troon en grote macht” van de draak, Satan (vers 2;

vergelijk 12:3). De kenmerken van het beest zijn die van een luipaard, een beer en een leeuw (Openbaring 13:2).

Eeuwen eerder gebruikte Daniël deze zelfde beesten als symbolen voor de opeenvolgende rijken van Babylon, Perzië en Griekenland (Daniël 7:4-6; vergelijk Daniël 8:19-22), die elk over het Heilige Land zouden heersen. Later zou dat gebied door Rome veroverd en beheerst worden. Dit werd uitgebeeld door een vreselijk vierde beest, dat door Daniël beschreven werd. Johannes schrijft over de opleving van dit oude systeem: “En (ik zag) een van zijn koppen *als ten dode gewond*, en zijn

dodelijke wond *genas*” (Openbaring 13:3).

In de eindtijd zal het vanuit historisch perspectief lijken alsof al deze oude rijken permanent vernietigd zijn. Maar veel van hun oude culturele en religieuze ‘erfenis’ is zorgvuldig bewaard gebleven. Vanuit deze erfenis zal de eindtijd-opleving van het Romeinse rijk (een machtige alliantie van

Deze eindtijd-alliantie van naties wordt als volgt geïntroduceerd: “En ik zag uit de zee een beest opkomen met tien horens en zeven koppen; en op zijn horens tien kronen en op zijn koppen namen van godslastering.”

10 “koningen” of leiders — die in onze tijd titels hebben als president, premier of kanselier) vlak voor de wederkomst van Christus ontstaan.

In Daniël 2 wordt de erfenis van dit machtige eindtijdrijk afgebeeld als een beeld van een mens, samengesteld uit vier metalen (verzen 31-33). Zijn hoofd staat voor Nebukadnessars neo-Babylonische rijk (verzen 37-38), dat Jeruzalem in 586 voor Christus veroverde en vernietigde. De heersende machten ná Babylon, die door andere delen van het beeld worden voorgesteld, waren het rijk van de Meden en de Perzen, het Grieks-Macedonische rijk, dat door Alexander de Grote werd gevestigd, en het Romeinse rijk (verzen 39-40).

De uiteindelijke manifestatie van dit systeem wordt voorgesteld door de voeten van het beeld: “En de tenen der voeten deels van ijzer en deels van leem; ten dele zal dat koninkrijk hard zijn, en ten dele zal het broos zijn. Dat gij gezien hebt ijzer vermengd met kleiachtig leem, betekent: zij zullen zich door huwelijksgemeenschap vermengen, maar met elkan- der geen samenhangend geheel vormen, zoals ijzer zich niet vermengt met leem. Maar *in de dagen van die koningen* zal de God des hemels een koninkrijk oprichten, dat in eeuwigheid niet zal te gronde gaan ...” (verzen 42-44). Met andere woorden, de 10 tenen van dit beeld zullen bestaan bij de terugkeer van Jezus Christus en dan vernietigd worden (verzen 34, 44-45). De 10 tenen van het beeld uit Daniël 2 komen klaarblijkelijk overeen met de 10 horens van het beest uit Openbaring 17. Waar staan deze 10 horens dan voor?

“En de tien horens, die gij zaagt, zijn tien koningen, die nog geen koningschap hebben ontvangen, maar één uur ontvangen zij macht als koningen, met het beest. Dezen zijn één van zin en geven hun kracht en macht aan het beest. Dezen zullen oorlog voeren tegen het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen ...” (Openbaring 17:12-14).

Het “beest” dat door deze horens gezamenlijk wordt gevormd, zal een kortstondige eindtijd-regering zijn onder Satans leiding. Zoals we later nog zullen zien, zal het een politieke, religieuze en militaire entiteit zijn met een commerciële inslag, die overeenkomsten zal vertonen met het rijk van het oude Babylon.

Het beest dat aan Johannes verschijnt in Openbaring 13 is een samenstelling van de rijken, die gesymboliseerd worden door het in Daniël 2 beschreven beeld en de vier beesten in Daniël 7. Het vierde beest in Daniël 7 was het Romeinse rijk, dat wordt omschreven als verschillend van de rijken die eraan voorafgingen. Het samengestelde beest in Openbaring 13 is een opleving van dat Romeinse rijk, dat alle karakteristieken van de drie voorgaande rijken in zich verenigt.

Johannes verwijst duidelijk naar de andere rijken wanneer hij zegt: “En het beest, dat ik zag, was een luipaard [het Griekse rijk] gelijk, en zijn poten als van een beer [het Perzische rijk] en zijn muil als de muil van een leeuw [het oude Babylon]. En de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote macht” (vers 2).

Merk op hoe *machtig* dit beest, dat veel van de belangrijkste kenmerken van de voorafgaande rijken bezit, in de eindtijd zal zijn: “*De hele aarde* liep vol bewondering achter het beest aan en *aanbad de draak*, omdat hij het beest de macht had gegeven. *Ook het beest zelf aanbaden ze* en ze riepen uit: ‘Wie is de gelijke van het beest, wie kan het tegen hem opnemen?’

“Het was het beest gegeven woorden van hoogmoed en godslastering te spreken en tweeënveertig maanden lang kreeg het daartoe de macht.

De twee vrouwen in Openbaring

De gebeurtenissen die in de tweede helft van het boek Openbaring worden beschreven, zijn nauw verbonden met het verleden en de toekomst van twee symbolische vrouwen die elkaars absolute tegenpolen zijn. De eerste (Op. 12) vertegenwoordigt degenen die Gods verbondsvolk zijn—de “Kerk van God”—zowel het oudtestamentische Israël als de nieuwtestamentische geroepen dienstknechten van Christus. De identiteit van deze vrouw (de natie Israël of de nieuwtestamentische Kerk) in Openbaring wordt vastgesteld aan de hand van de context en andere Schriftgedeelten. Jeruzalem, de heilige stad, wordt afgebeeld als haar geestelijke thuis (Op. 11:2).

In de toekomst zullen Christus' getrouwe volgelingen in het nieuwe Jeruzalem de eeuwige, rechtvaardige gemeenschap vormen van degenen die behouden zijn. Zij zijn degenen die “de geboden van God bewaren en het getuigenis van Jezus hebben” (Op. 12:17; vergelijk 14:12; 22:14).

In dit tijdperk zijn zij degenen die door de meesten worden veracht, afgewezen en vervolgd. Maar deze vrouw, de ware Kerk van God, wordt door Christus gekoesterd. Zij heeft zich gedurende een lange periode voorbereid om Zijn bruid te worden (Ef. 5:27, 29; Op. 19:7-9). Zij zal met Hem op Zijn troon zitten en met Hem regeren over degenen die haar hebben afgewezen en geminacht (Op. 3:21). Zij zal Christus helpen bij het onderwijzen van Gods wegen aan alle volken (Op. 20:6; Micha 4:2).

De tweede vrouw, die wordt voorgesteld als een hoer, is een andere grote stad. “En op haar voorhoofd was een naam geschreven: Geheimenis, het grote Babylon, de moeder van de hoeren en van de gruwelen van de aarde... [Ze is] dronken van het bloed van de getuigen van Jezus” (Op. 17:5-6, HSV).

Waar staat dit symbool voor? “De vrouw die je zag is de grote stad, die heerst over de koningen op aarde” (vers 18, NBV). Zij zal de trots van deze wereld zijn. Maar zij zal ook de meedogenloze vervolger van ware christenen zijn. God beschuldigt haar ervan dronken te zijn “van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus” (vers 6).

Haar invloedrijke relaties reiken tot aan de hoogste politieke en sociale kringen—“de koningen der aarde (hebben) met haar gehoe-reerd... en de kooplieden der aarde (zijn) rijk geworden... uit de macht harer weelderigheid” (Op. 18:3). “...Haar zonden hebben zich opgehoopt tot aan de hemel en God heeft aan haar ongerechtigheid gedacht” (vers 5).

God noemt deze stad van de hoer—met haar corrupte verwickelingen in internationale zaken—het grote Babylon. Haar culturele en religieuze wortels zijn terug te voeren tot op het oude Babel, de stad waar de mensheid al spoedig na de zondvloed in de tijd van Noach rebelleerde tegen God (Gen. 11:4, 9). Het was in het oude Babylon dat Satan opnieuw zijn macht over de mensheid van “de tegenwoordige boze wereld” (Gal. 1:4) vestigde.

The Encyclopaedia Britannica beschrijft het oude Babylon als een “culturele regio, die het zuidoosten van Mesopotamië tussen de rivieren de Tigris en de Eufraat bezette (het hedendaagse zuiden van Irak, van ongeveer Bagdad tot de Perzische Golf). Omdat de stad Babylon de hoofdstad van dit gebied was gedurende meerdere eeuwen werd de term Babylonië een verwijzing naar de gehele cultuur die zich ontwikkelde in dat gebied vanaf het moment van het ontstaan van Babylon, ongeveer 4000 v. Chr.” (1999 Multimedia Edition, “Babylonia”).

Een moderne stad die het grote Babylon genoemd wordt, zal net als het oude Babylon de culturele en religieuze maatstaven bepalen

van het politiek-religieuze eindtijdrijk van het beest uit Openbaring.

The Interpreter's Dictionary of the Bible legt de Bijbelse implicaties uit van deze Babylonische erfenis: “Als het rijk van de duivel... wordt Babylon... wel gezien als hét archetype van al het verborgen, wereldse verzet tegen God. Babylon is een eeuwenlange realiteit en omvat afgoden dienende koninkrijken, uiteenlopend van Sodom, Gomorra, Egypte, Tyrus, Nineve en Rome... Babylon, de moeder aller hoeren, is de grote bron en opslagplaats van vijandschap tegen God, maar staat ook symbool voor het “eensgezind” zijn [Op. 17:17; vergelijk vers 13], welke eensgezindheid de macht en autoriteit geeft aan valse goden. Zij is ook de tegenhanger van de maagdelijke bruid van Christus, de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, het koninkrijk van God” (pag. 338; “Babylon (NT)”).

De belangrijkste zaken in het oude Babylon werden geleid door priesters, die op slimme wijze illegale seksuele praktijken aan hun religie van afgoderij verbonden. Sporen van deze tradities bestaan nog steeds in tegenwoordige religies. In de eindtijd zullen onder Satans invloed veel oude vormen van afgoderij hersteld worden en op internationale bijval kunnen rekenen. Rome—de geestelijke erfgenaam van de afgoderij van het oude Babylon—zal opnieuw tevoorschijn komen als de belangrijkste stad in de heropleving van het oude Romeinse rijk, dat zich zeer zal hebben uitgebreid.

Hoe invloedrijk zal deze grote stad worden? “En één van de zeven engelen... kwam en sprak met mij, zeggende: Kom hier, ik zal u tonen het oordeel over de grote hoer, die zit aan vele wateren, met wie de koningen der aarde gehoereerd hebben, en zij, die op de aarde wonen, zijn dronken geworden van de wijn harer hoererij” (Op. 17:1-2). Een engel legt

Johannes uit dat de wateren staan voor “natiën en menigten en volken en talen” (vers 15).

De inwoners van vele landen zullen in vreugde haar satanische benadering van persoonlijke en geestelijke relaties omarmen—haar geestelijke hoererij. Zij zullen haar invloed en macht over hen verwelkomen. Zij zal vol trots zeggen: “Ik troon als koningin, ik ben geen weduwe en geen rouw zal ik zien” (Op. 18:7). God echter noemt haar de moeder aller hoeren, een stad vol gruwelen. Hij veroordeelt haar praktijken en zal haar samen met elke corrupte traditie die zij in stand heeft gehouden, vernietigen.

Daarentegen zal de eerste vrouw, “de gemeente van de levende God” (1 Tim. 3:15), de bruid van Christus worden bij Zijn terugkeer (Op. 19:7-9). Openbaring eindigt met het feit dat de mensen van God, nadat zij eeuwig leven hebben ontvangen, samen met Christus en de Vader leven in alle eeuwigheid. “En er kwam een van de zeven engelen met de zeven schalen, die vol waren van de laatste zeven plagen, en hij sprak met mij, zeggende: Kom hier, ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams.”

“En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en toonde mij *de heilige stad, Jeruzalem*, nederdalende uit de hemel, van God; en zij had de heerlijkheid Gods, en haar glans geleek op een zeer kostbaar gesteente, als de kristalheldere diamant” (Op. 21:9-11). Dit is de vrouw, die voor eeuwig het licht en de waarheid van God zal uitstralen.

Zij zal uitgroeien tot een immense stad van trouwe dienaren van God—de eeuwige, *heilige stad*, het nieuwe Jeruzalem. Let op Gods laatste waarschuwing: “En indien iemand afneemt van de woorden van het boek dezer profetie, God zal zijn deel afnemen van het geboorte des levens en *van de heilige stad*, welke in dit boek beschreven zijn” (Op. 22:19).

Het opende zijn muil en begon God te lasteren, zijn naam en zijn heiligdom en hen die in de hemel wonen. *Ook was het hem vergund degenen die God toebehoren te bevechten en hen te overwinnen*; hem werd macht verleend over elke stam en elk volk, van welk ras of welke taal dan ook” (Openbaring 13:3-7, GNB).

Het boek Openbaring onthult vanuit meerdere perspectieven het ontstaan van dit enorme eindtijdrijk dat wordt geleid vanuit een grote stad. God noemt deze grote stad “het grote Babylon” (Openbaring 17:5), waarbij hier bedoeld wordt op Rome. Deze laatste opleving van het Romeinse rijk, gevestigd in Europa, is voorbestemd om de allesoverheersende grootmacht van de wereld te worden. Satan zal deze grootmacht gebruiken als zijn voornaamste wapen tegen Christus en Zijn mensen aan het einde van dit tijdperk.

Een “tijd van benauwdheid voor Jakob”

Kort na de wederkomst van Christus zullen alle afstammelingen van het oude Israël—inclusief de afstammelingen van de zogenaemde verloren 10 stammen—zich opnieuw verzamelen en zich opnieuw in Palestina gaan vestigen. Jeruzalem zal wederom de hoofdstad zijn van de herstelde 12 stammen van Israël, en zelfs van de hele wereld.

Deze reünie van alle 12 stammen wordt in detail beschreven in Ezechiël 37:15-28. God legde dit ook uit aan de profeet Jeremia: “Want zie, de dagen komen... dat Ik in het lot van mijn volk Israël en Juda een keer breng... en hen terugbreng in het land dat Ik aan hun vaderen gegeven heb, zodat zij het zullen bezitten” (Jer. 30:3).

God liet Jeremia ook zien dat Hij, hoewel Hij zou toestaan dat de toekomstige afstammelingen van de oude koninkrijken van Israël en Juda in ballingschap weggevoerd zouden worden, sommigen van hen hieruit ook zou redden.

Hij noemt deze eindtijd-catastrofe—die voornamelijk de afstammelingen van het oude noordelijke koninkrijk van Israël (nu bekend als “de verloren 10 stammen”) zou treffen—een *tijd van benauwdheid voor*

Jakob: “Wee, want groot is die dag, zonder weerga; een *tijd van benauwdheid is het voor Jakob*; maar daaruit zal hij gered worden” (Jer. 30:7).

God onthulde Daniël dat een dergelijke tijd van benauwdheid zich zou voordoen aan het einde der tijden: “Te dien tijde zal Michaël opstaan, de grote vorst, *die de zonen van uw volk terzijde staat; en er zal een tijd van grote benauwdheid zijn*, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe. Maar in die tijd zal uw volk ontkomen: al wie in het boek geschreven wordt bevonden” (Dan. 12:1).

Deze en andere profetieën laten zien dat Satans toorn in de laatste dagen zich niet slechts op de trouwe christenen zal richten, maar ook op de etnische afstammelingen van geheel Israël—zowel de Joden als de afstammelingen van de verloren 10 stammen, van wie Satan de identiteit echter nooit vergeten is.

Satans toorn zal voornamelijk gericht zijn tegen de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Canada en de andere volken, die van Britse oorsprong zijn en thans de hedendaagse afstammelingen van Jozefs zonen Efraïm en Manasse vormen. (Vraag een gratis

Satan zal ervoor zorgen dat de menselijke dictator van dit eindtijdrijk van het beest—naar wie ook wordt verwezen als “het beest”—wereldwijd wordt aanbeden. Satan zal aan deze toekomstige dictator de macht geven om zijn politieke en militaire doelen (en die van Satan) te transformeren in een wereldwijde religieuze kruistocht.

Johannes legt uit: “En allen, die op de aarde wonen, zullen het (beest) aanbidden, ieder, wiens naam niet geschreven is in het boek des levens van het Lam, dat geslacht is, sedert de grondlegging der wereld” (Openbaring 13:8).

Het religieuze aspect

Vervolgens zegt Johannes: “En ik zag een ander beest opkomen uit de aarde en het had twee horens als die van het Lam, en het sprak als

exemplaar aan van *Verenigde Staten en Groot-Brittannië in Bijbelse profetieën* om meer te weten te komen over dit onderwerp.)

Let op Gods geruststellingen voor het gehele belegerde volk van Israël in de eindtijd: “Daarom zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat men niet meer zal zeggen: Zo waar de HERE leeft, die de Israëlieten uit het land Egypte heeft doen optrekken, maar veeleer: Zo waar de HERE leeft, die het nageslacht van het huis Israëls heeft doen optrekken en die het heeft doen komen uit het Noorderland en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had; en zij zullen op hun eigen grond wonen” (Jer. 23:7-8).

“U dan, wees niet bevreesd, Mijn dienaar Jakob, spreek de HEERE, wees niet ontsteld, Israël, want zie, Ik ga u verlossen uit verre landen, uw nageslacht uit het land van hun gevangenschap, zodat Jakob terugkeert, rust heeft en zonder zorgen is, en niemand hem schrik aanjaagt” (Jer. 30:10).

“Zie, Ik doe hen komen uit het land van het noorden, Ik zal *hen bijeenbrengen van de uithoeken van de aarde*; onder hen zijn *blinden en verlamden*, zwangeren

en barenden met elkaar: met *een grote menigte zullen zij hierheen terugkomen. Onder gewezen zullen zij komen, onder smeekbeden zal Ik hen leiden*. Ik zal hen voeren naar waterbeken... want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraïm—Mijn eerstgeborene is hij” (Jer. 31:8-9).

“Te dien dage zult gij u niet behoeven te schamen over al de daden waarmede gij tegen Mij hebt overtreden... Ik zal in uw midden overlaten een ellendig en gering volk, en wie schuilen bij de naam des HEREN. Het overblijfsel van Israël zal geen onrecht doen noch leugen spreken, en in hun mond zal geen bedrieglijke tong gevonden worden, want zij zullen weiden en nederliggen, zonder dat iemand hen verschrikt” (Sefanja 3:11-13).

Nadat Christus de etnische afstammelingen van het oude Israël heeft bevrijd uit de “tijd van benauwdheid voor Jakob” in de eindtijd, zal Hij hen gebruiken om de rol te vervullen waartoe hun voorvaders zich in de tijd van Mozes hadden verbonden. Hij zal van hen ‘s werelds modelnatie maken, een natie van leraars, “een koninkrijk van priesters” (Ex. 19:6; vergelijk Deut. 4:5-8; Zach. 8:23).

de draak. En het oefent al de macht van het eerste beest voor diens ogen [namens hem] uit. En het bewerkt, dat de aarde en zij, die daarop wonen, het eerste beest zullen aanbidden, welks dodelijke wond genezen was” (Openbaring 13:11-12).

Wie is dit tweede beest? Hij is een werktuig in de handen van Satan, die zijn positie en zijn autoriteit gebruikt om de mensheid te beïnvloeden om het eerste beest te aanbidden.

Hoe zal hij de massa kunnen overhalen om een dergelijke arrogantie te accepteren? Hij zal een kundige verleider zijn die rechtstreeks door Satan wordt gemanipuleerd, van wie hij ook zijn macht ontvangt. “En het doet grote tekenen, zodat het zelfs vuur uit de hemel doet nederdalen op de aarde ten aanschouwen van de mensen. En het verleidt hen, die op de aarde wonen, wegens de tekenen, die hem gegeven zijn te doen voor de ogen van het beest. En het zegt tot hen, die op de aarde wonen, dat zij een beeld moeten maken voor het beest, dat de wond van het zwaard had en (weer) levend geworden is. En hem werd gegeven om aan het beeld van het beest een geest te schenken, zodat het beeld van het beest ook zou spreken, en maken dat allen, die het beeld van het beest niet aanbaden, gedood werden” (verzen 13-15).

Johannes omschrijft de machtige religieuze leider later als “de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen [dat wil zeggen, van het beest] gedaan had” (Openbaring 19:20). De valse profeet is duidelijk een door Satan geleid hoofd van een vervalst religieus systeem. Dit systeem wordt afgebeeld als de immorele vrouw die rijdt op het beest uit Openbaring 17 (zie “De twee vrouwen in Openbaring”, beginnend op pagina 60).

Paulus had ook al de komst van een machtige aartsbedrieger aangekondigd: “Dan zal de wetteloze zich openbaren; hem zal de Here [Jezus] doden door de adem zijnsmonds en machteloos maken door zijn verschijning, als Hij komt. Daarentegen is diens komst naar de werking des satans *met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen*, en met *allerlei verlokkende ongerechtigheid*, voor hen, die verloren gaan, omdat zij de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben, waardoor zij hadden kunnen behouden worden” (2 Tessalonicenzen 2:8-10). Tragisch genoeg zullen de meeste mensen zó misleid zijn, dat ze hem zullen geloven.

Is hernieuwde keizerverering reëel?

Op de meesten van ons komt het geprofeteerde scenario van de wereldwijde aanbedding van het beest—in grote lijnen gelijk aan de vroegere aanbedding van de Romeinse keizers—wellicht over als te ongelooftwaardig om plaats te vinden in dit moderne tijdperk. Maar nog ten tijde van de Tweede Wereldoorlog moest het Japanse volk zijn keizer aanbidden. Zijn soldaten voerden enthousiast oorlog namens hem.

We moeten ook niet vergeten dat in onze dagen vele religieuze leiders zijn opgestaan die stelden dat zij goddelijke wezens in het vlees zijn. Sommigen hebben vele duizenden volgelingen met diverse achtergronden succesvol misleid. Soms hebben misleide discipelen hun leven opgegeven voor de grillen van dergelijke leiders.

Het idee dat de moderne massa niet door een fanatieke leider—en dan met name een leider met een machtige, charismatische persoonlijkheid—misleid zou kunnen worden, is eenvoudigweg niet juist. De geschiedenis bewijst dat dit maar al te zeer mogelijk is.

Het tweede beest dat in Openbaring 13 wordt beschreven, doet zichzelf voorkomen als een lam (zoals Christus), maar het spreekt als een draak (de duivel). Hij zal de wereld zover krijgen om het eerste beeld te aanbidden (vers 12). Hij zal zelfs de internationale “kooplieden” zodanig beïnvloeden en verleiden, dat “niemand kan kopen of verkopen, dan wie het merkteken, de naam van het beest, of het getal van zijn naam heeft” (vers 17). (Lees voor aanvullende informatie hierover “Het merkteken en het getal van het beest” op pagina 56.)

Winnaars en verliezers

Het onvermijdelijke resultaat van Satans oorlog tegen de dienstknechten van God is het onderwerp van hoofdstuk 14 en de eerste vier verzen van hoofdstuk 15. Hier worden de ware winnaars en verliezers duidelijk omschreven in door engelen overgebrachte goddelijke boodschappen.

Christus wordt hier afgebeeld als een Lam te midden van de 144.000 “op wier voorhoofden zijn naam en de naam zijns Vaders geschreven stonden” (Openbaring 14:1). Zij worden omschreven als degenen die Christus, het Lam, zelfs gedurende deze tijd van verdrukking trouw bleven volgen in plaats van het beest (vers 4).

Johannes schrijft over deze loyale en waardige dienstknechten van Christus dat zij “smetteloos voor de troon van God” zijn (vers 5). Hij vervolgt: “En ik zag (iets) als een zee van glas met vuur vermengd, en de overwinnaars van het beest en van zijn beeld en van het getal van zijn naam, staande aan de glazen zee, met de citers Gods. En zij zingen het lied van Mozes, de knecht Gods, en het lied van het Lam...” (Openbaring 15:2-3; vergelijk 14:3).

Johannes ziet hen in zijn visioen zingen en vreugdevol zijn; zij zijn uiteindelijk de ware winnaars van dit grote, geestelijke conflict.

Johannes ziet ook dat voordat deze oorlog ten einde is “het eeuwige Evangelie” aan “elke natie, stam, taal en volk” zal worden verkondigd: “Vrees God en geef Hem eer, want het uur van Zijn oordeel is gekomen. En aanbid Hem Die de hemel, de aarde... gemaakt heeft” (Openbaring

14:6-7, HSV). Gedurende deze tijd wordt de aanstaande val en vernietiging van die grote stad, het grote Babylon, door een andere engel aangekondigd (vers 8).

Johannes identificeert ook duidelijk de verliezers in de oorlog over de geestelijke controle van de mensheid: “Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt, *die zal ook drinken van de wijn van Gods gramschap, die ongemengd is toebereid in de beker van zijn toorn*” (verzen 9-10). Het oordeel over de mensen die Satan volgen, is aanstaande; een oordeel waarop Gods dienstknechten lang hebben gewacht.

De heiligen hebben het recht om vertrouwen te hebben in de uitkomst. Maar in de tussentijd zijn de beproevingen van Gods mensen nog niet over: “Hier blijkt de volharding der heiligen, die de geboden Gods en het geloof in Jezus bewaren. En ik hoorde een stem uit de hemel zeggen: Schrijf, zalig de doden, die in de Here sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werken volgen hen na” (verzen 12-13). Blijkbaar zal Satan ook op het allerlaatste moment nog zijn misleide menselijke slaven sturen om degenen te vervolgen en te vermoorden die waarlijk proberen God te gehoorzamen en te dienen.

Dan volgt er een beschrijving van Christus en een engel, die de goddelozen en hun goddeloosheid van de aarde verwijderen, zoals een boer de oogst op zijn akker zal maaien met een sikkkel of “de trossen van de wijngaard der aarde” oogst (verzen 14-18). Degenen die op die manier verzameld worden, worden geworpen “in de grote persbak van de gramschap Gods” (verzen 19-20). God zal Zijn gramschap uitoefenen door middel van “de zeven laatste plagen— want daarmee is de gramschap Gods voleindigd” (Openbaring 15:1).

De vernietiging van Satans koninkrijk

Door de eeuwen heen hebben de dienaren van God keer op keer dezelfde vragen gesteld: Wanneer zal God een eind maken aan de goddeloosheid? Wanneer zal Hij Satans invloed uitroeien? Wanneer zal het onmenselijke handelen door mensen ten opzichte van elkaar ten einde zijn?

Het boek Openbaring beantwoordt deze vragen!

Johannes schrijft: “En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderbaar: zeven engelen, die de zeven laatste plagen hadden, want *daarmede is de gramschap Gods voleindigd* ... En een van de vier dieren gaf aan de zeven engelen *zeven gouden schalen, vol van de gramschap van God...*” (Openbaring 15:1, 7).

Voordat we gaan onderzoeken wat de kenmerken zijn van deze laatste fase van Gods straffen voor de mensen die geweigerd hebben zich te bekeren (Openbaring 16:9, 11), moeten we ons eerst oriënteren op de plaats waar deze straffen zullen worden voltrokken.

Zoals we al hebben gezien, zullen degenen die het beest *aanbidden* de ‘ontvangers’ zijn van de “gramschap van God”, waar deze zeven laatste plagen voor staan. Deze dingen zullen ook *plaatsvinden* “*ten aanschouwen van ... het Lam*” (Openbaring 14:9-10). Deze woorden geven aan dat alle zeven laatste plagen binnen een kort tijdsbestek plaatsvinden. Terwijl Christus “komt met de wolken” zal “elk oog” Hem zien (Openbaring 1:7; vergelijk Handelingen 1:9-11). Deze verzen impliceren dat wanneer deze straffen verschijnen Christus’ betrokkenheid hierbij voor iedereen in de hele wereld *zichtbaar* zal zijn.

Het is belangrijk om te onthouden dat deze zeven plagen staan voor het laatste gedeelte van *de zevende bazuin* of het “derde wee”, waaronder ook de terugkeer van Christus valt (Openbaring 11:14-15). Eén reden voor Zijn terugkomst is om “*te vernietigen die de aarde vernietigden*” (vers 18, HSV). Met andere woorden, Jezus is van plan om persoonlijk toe te zien op de laatste fase van de vernietiging van Satans koninkrijk.

De zeven laatste plagen zullen de *voltooing* vormen van Gods oordeel over en de vernietiging van het slechte, satanische regeringssysteem en van de cultuur en de religie die begonnen in het oude Babylon. Hoe zal God deze fase van Zijn plan voltooien? Wat voor impact zal de voltooiing ervan op de volken hebben?

Gods plan om Satans koninkrijk te vernietigen—met een speciale focus

op de leidende stad, het grote Babylon—is ontworpen om *de praktijken en gebruiken van aanbidding en verering* van de gehele wereld te veranderen. Nadat Hij die vernietiging tot stand heeft gebracht, zullen “alle volken komen en ... voor U nedervallen in *aanbidding*” (Openbaring 15:4).

Dat zal een ongelooflijke ommekeer zijn. Waarom? Omdat deze volken aan het begin van de plagen beheerst zullen worden door de aanbidding van “het beest en zijn beeld” (Openbaring 14:11). Dit omvat ook de aanbidding van “de boze geesten ... en de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, noch horen of gaan” (Openbaring 9:20).

Niet alleen moet Satans koninkrijk worden vernietigd, maar de inwoners van elk land moeten begrijpen dat God, Die de Tien Geboden gaf aan het oude Israël, de *oorzaak* van deze vernietiging is. Zij moeten inzien dat de afgoden die zij dienen volledig nutteloos en krachteloos zijn in vergelijking met God, Die zij hebben geweigerd te gehoorzamen. De hoofdstukken 16-20 van Openbaring verschaffen ons details, die laten zien dat de levende God dit zal uitvoeren.

De zeven laatste plagen

“En ik hoorde een luide stem uit de tempel zeggen tot de zeven engelen: Gaat heen en giet de zeven schalen van de gramschap Gods uit op de aarde” (Openbaring 16:1). God heeft elk van deze zeven straffen zorgvuldig uitgekozen. Elk ervan zal ervoor zorgen dat het koninkrijk van het beest zal oogsten, wat het heeft gezaaid.

Elk ervan is rechtstreeks verbonden met de zonden van dat slechte systeem als geheel, een systeem dat gericht is op het najagen van pleziertjes en rijkdom, ongeacht de schade die dit anderen berokkent. Velen van hen die in dit systeem leven en die hebben begrepen wat waar en rechtvaardig is en die daarnaar hebben geleefd, zijn vervolgd en gedood omdat zij niet leefden volgens de maat en standaard van de verwarrende ideeën van de maatschappij.

Let op de houding van mensen over het algemeen “in de laatste dagen”. Paulus omschrijft hen als “zelfzuchtig ... geldgierig ... roekeloos, opgeblazen, met meer liefde voor genot dan voor God, die *met een schijn van godsvrucht* de kracht daarvan verloochend hebben” (2 Timoteüs 3:1-5).

Hij zegt van hen dat zij geobsedeerd zijn door kennis, maar tragisch genoeg ontbreekt het hun aan begrip—“die zich te allen tijde laten leren, zonder ooit tot erkenning der waarheid te kunnen komen” (vers 7). Dit is een volledig *misleide* samenleving.

God laat zien dat Hij slechts tot hun verblinde verstand door kan dringen door hen te laten oogsten wat zij hebben gezaaid. Dat is wat Hij wil bereiken met de zeven laatste plagen.

“En de *eerste* ging heen en goot zijn schaal uit op de aarde, en er kwam een *boos en kwaadaardig* gezwel aan de mensen, die *het merkteken van het beest hadden en die zijn beeld aanbad*en” (Openbaring 16:2). Hun misleide godsdienst—hun vorm van godsvrucht zonder inhoud—is de primaire oorzaak geweest van de pijn die Gods dienaren hebben moeten lijden. Dus de eerste plaag legt dat leed terug bij de daders zelf.

“En de *tweede* goot zijn schaal uit in de zee, en zij werd bloed als van een dode, *en alle levende wezens, die in de zee waren, stierven*” (vers 3). Het koninkrijk van het beest heeft Gods dienaren systematisch

om het leven gebracht. Nu wordt de zee een meer van bloed—een escalatie van de tweede bazuinplaag, die al eerder had plaatsgevonden. Dichtbevolkte kustgebieden zullen bedekt zijn met de stank van bloed en dode vissen. De terugkerende Christus zal degenen die de oorlogvoering door het beest tegen Zijn

“En de vierde goot zijn schaal uit over de zon en haar werd gegeven de mensen te verzengen met vuur. En de mensen werden verzengd door de grote hitte en zij lasterden de naam van God...”

dienaren ondersteunen, dwingen om dronken te worden van de stank en weerzinwekkendheid van de dood.

“En de *derde* goot zijn schaal uit in de rivieren en in de waterbronnen [waarmee de impact van de derde bazuinplaag die eerder al had plaatsgevonden, verergerd wordt], en (het water) werd bloed. En ik hoorde de engel der wateren zeggen: Rechtvaardig zijt Gij, die zijt en die waart, Gij Heilige, dat Gij dit oordeel hebt geveld. Omdat zij het bloed der heiligen en der profeten vergoten hebben, hebt Gij hun ook bloed te drinken gegeven; zij hebben het verdiend!” (versen 4-7). Vergeet niet dat dit alles in zeer korte tijd gebeurt “ten aanschouwen van de heilige engelen en van het Lam” (Openbaring 14:10).

“En de *vierde* goot zijn schaal uit over de zon en haar werd gegeven de mensen te verzengen met vuur. En de mensen werden verzengd door de grote hitte en zij lasterden de naam van God, die de macht heeft

over deze plagen, en zij bekeerden zich niet om Hem eer te geven” (Openbaring 16:8-9).

Satans koninkrijk is gebaseerd op een “vorm van godsvrucht” (2 Timoteüs 3:5), dat op consistente wijze de geboden van God verruilde voor veel van de tradities die hun oorsprong vinden in het oude Babylon. Zijn koninkrijk is bezig “oorlog te voeren tegen de overigen ... *die de geboden van God bewaren* en het getuigenis van Jezus hebben” (Openbaring 12:17). Daarom zal God, Die de macht heeft over alles en iedereen, de zon, die zij onbewust nog steeds aanbidden, tegen dat koninkrijk laten keren.

Het moderne gebruik om de Bijbelse zevende dag van de week, de sabbat, te vervangen door de *zondag* — de dag die oorspronkelijk door de heidenen gewijd was aan het aanbidden van de zon — is een duidelijk voorbeeld van een dergelijke aanbedding.

Ook het gebruik om Kerstmis te vieren komt voort uit een andere oude traditie van het vieren van de jaarlijkse ‘wedergeboorte’ van de zon bij de zonnewende in de winter. Zoals vrijwel

“En de vijfde goot zijn schaal uit over de troon van het beest, en zijn rijk werd verduisterd, en zij kauwden op hun tong van pijn, en zij lasterden de God des hemels vanwege hun pijnen en vanwege hun gezwollen . . .”

elke encyclopedie u zal kunnen vertellen, werd 25 december in oude heidense religies gevierd als de geboortedag van de zon, welke datum later werd overgenomen als de veronderstelde geboortedag van Christus. (Vraag om een beter begrip te krijgen van Gods mening ten aanzien van deze gebruiken een gratis exemplaar aan van het boekje ‘Christelijke feestdagen of Gods heilige dagen: maakt het uit welke dagen we vieren?’ of download deze van onze website.)

Jezus wees de mensen in Zijn tijd terecht vanwege het verruilen van Gods geboden voor menselijke tradities: “Tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die geboden van mensen zijn” en: “Het *gebod Gods stelt zij wel fraai buiten werking* om úw overlevering in stand te houden” (Markus 7:7, 9).

iStockphoto

“En de *vijfde* goot zijn schaal uit over de troon van het beest, en zijn rijk werd *verduisterd*, en zij kauwden op hun tong van pijn, en zij lasterden de God des hemels *vanwege hun pijnen en vanwege hun gezwollen*, en zij *bekeerden zich niet* van hun werken” (Openbaring 16:10-11). God voegt nu de plaag van totale duisternis toe (nog meer dan in de eerdere vierde bazuinplaag) aan de pijn van hun gezwollen, de stank van het bloed en de ondraaglijke hitte, die zij al te verduren hadden. Duisternis is een toepasselijke plaag vanwege de geestelijke duisternis, die het beest over de wereld heeft gebracht.

De landen verzamelen zich ten strijde tegen Christus

“En de *zesde* goot zijn schaal uit op de grote rivier, de Eufraat, en zijn water droogde op, zodat *de weg bereid werd voor de koningen, die van de opgang der zon komen*. En ik zag uit de bek van de draak en uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten komen, als kikvorsen; want het zijn *geesten van duivelen*, die tekenen doen, welke uitgaan naar de koningen der gehele wereld, om hen te verzamelen tot de oorlog op de grote dag van de almachtige God ... En hij verzamelde hen op de plaats, die in het Hebreeuws genoemd wordt *Harmagedon*” (Openbaring 16:12-16).

Nogmaals: onthoud dat de zeven laatste plagen de culminatie zijn van de zevende bazuin of het derde wee. Zoals we eerder al zagen, introduceert de zesde bazuin (het tweede wee) een felle, wereldwijde militaire strijd van een nooit eerder geziene omvang. Nu laat deze zesde van de zeven laatste plagen een mobilisatie zien voor de laatste barensweeën van deze strijd.

In afwachting van Christus’ komst op de wolken staat God Satan en zijn demonen toe om door middel van schijnbaar wonderbaarlijke tekenen wereldleiders ertoe te bewegen hun legers naar het Heilige Land te sturen. Hoewel het aanvankelijk hun bedoeling zal zijn om tegen elkaar te strijden, zullen zij hun krachten verenigen om te strijden tegen de terugkerende Christus. Het is altijd Satans doel geweest om te strijden tegen Christus bij Zijn terugkeer en om daarbij de legers uit de gehele wereld te gebruiken.

De legers hebben zich nu dus verzameld bij Armageddon of Harmagedon (de Griekse vorm van het Hebreeuwse *Har Megiddo* of “heuvel van Megiddo”, ongeveer 90 kilometer ten noorden van Jeruzalem), waarschijnlijk op de grote open vlakte die zich bevindt aan de oostkant van dit gebied. De laatste strijd, die plaats zal vinden in Jeruzalem (zie Zacharia 14), staat op het punt om los te barsten.

“En de *zevende* goot zijn schaal uit in de lucht en er kwam een luide stem uit de tempel, van de troon, zeggende: Het is geschied”

(Openbaring 16:17). Al Gods pogingen om het menselijke verstand tot rede te brengen, zijn nu ten einde gekomen. Toch weigert de mensheid koppig om zich te bekeren.

Wanneer de Verlosser van de mensheid terugkeert naar de aarde, legt Johannes uit dat “het grote Babylon ... voor God in gedachtenis (wordt) gebracht, om daaraan de beker met de wijn van de gramschap zijns toorns te geven” (vers 19).

Dit gaat gedeeltelijk gepaard met “een grote aardbeving, zo groot als er geen geweest is, sedert een mens op de aarde was” (vers 18). Eilanden en bergen verdwijnen als de aarde schudt en beeft (vers 20).

Merk op wat er verder gepaard gaat met deze enorme stuiptrekkingen van de aarde: “Uit de hemel vielen loodzware hagelstenen op de mensen” (vers 21, NBV). Satans moderne “Babylonische” koninkrijk wordt systematisch vernietigd.

De legers hebben zich nu verzameld bij Armageddon of “heuvel van Megiddo”, ongeveer 90 kilometer ten noorden van Jeruzalem. De laatste strijd, die zich in Jeruzalem zal afspelen, staat op het punt om los te barsten.

Waarom het grote Babylon wordt vernietigd

De hoofdstukken 17-19 leggen de reden voor de vernietiging van de stad van de hoer uit. Ze beschrijven ook het lot van de legers die Satan heeft weten over te halen om tegen Christus te strijden als Hij terugkeert op de Olijfberg, net buiten de oude stad Jeruzalem.

We hebben al gezien dat Satans invloed op de mensheid, en met name op het koninkrijk van het beest, uitgeoefend wordt door “de grote hoer [het grote Babylon], die zit aan vele wateren, met wie de koningen der aarde gehoereerd hebben, en zij, die op de aarde wonen, zijn dronken geworden van de wijn harer hoerij” (Openbaring 17:1-2). “Zij is geworden een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onreine geesten...” (Openbaring 18:2).

Meer dan enige andere westerse stad kent Rome, de ‘erfgenaam’ van de mysteriëncultus van het oude Babylon, een geschiedenis van het

Satan: de aartsverleider

Waarom zullen zó veel mensen vol overtuiging Satans misleidende wegen naar de dood volgen? Hier bestaan twee belangrijke oorzaken voor. De eerste komt voort uit de menselijke natuur en de ‘aangeboren’ vijandigheid van de mens ten opzichte van Gods wegen (Rom. 8:7). De tweede oorzaak is het feit dat Satan een meester is in het verleiden van mensen.

Hoe bereikt Satan deze misleiding? Hij gebruikt mensen om andere mensen te misleiden. Hij maakt vooral graag gebruik van mensen, die betrouwbaar lijken te zijn.

Een trouwe volgeling van God moet ervoor zorgen dat hij “een arbeider (is) die ... de waarheid *recht snijdt*” (2 Tim. 2:15). Met andere woorden, hij moet weten wat de Bijbel werkelijk leert en hij moet dit correct toepassen. Hij moet weigeren om een religieus gebruik domweg te accepteren alleen omdat iedereen het doet of omdat het van de buitenkant juist lijkt. Anders zal hij gemakkelijk aan misleiding ten prooi vallen.

Paulus beklagde zich over wat er in zijn tijd gebeurde. “Want indien de eerste de beste een andere Jezus predikt, die wij niet hebben gepredikt, of gij een andere geest ontvangt, die gij niet hebt ontvangen, of een ander evangelie, dat gij niet hebt aangenomen, *dan verdraagt gij dat zeer wel*” (2 Kor. 11:4). Als valse leraars de boodschap van de Schrift verdraaien, slagen oprechte mensen er vaak niet in om hun misleidingen te doorzien.

“Want zulke lieden zijn schijn-apostelen, bedrieglijke arbeiders, die zich voordoen als apostelen van Christus. Geen wonder ook! ... De satan zelf doet zich voor als een engel des lichts. Het is dus niets bijzonders, indien ook *zijn dienaren* zich voordoen als *dienaren der gerechtigheid*...” (verzen 13-15).

Paulus waarschuwde dat zelfs gelovigen ertoe gebracht zouden kunnen worden om domweg de doctrines die door valse leraren worden onderwezen, te aanvaarden — als zij

het bestuderen van de Schrift om de waarheid van hun geloof te onderzoeken, veronachtzamen.

Jezus had eerder al gewaarschuwd dat Satan constant zou proberen om mensen af te leiden om hen van Gods waarheid weg te trekken. “Sommigen zijn als het zaad dat op de weg valt: het woord wordt wel gezaaid, maar wanneer ze het gehoord hebben, *komt meteen Satan om het woord weg te graaien dat in hen gezaaid is*” (Marc. 4:15, NBV).

Hij waarschuwde in krachtige bewoordingen voor Satans misleidende aanpak: “Wacht u voor de valse profeten, die in schapevacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven. Aan hun vruchten zult gij hen kennen” (Matt. 7:15-16).

Satan zal zijn manier van werken in de eindtijd niet veranderen. Hij zal een machtige valse profeet laten opstaan, wiens invloed niet door politieke beperkingen gehinderd zal worden. Satan zal het Babylonische religieuze systeem, dat in Rome gezeteld is, leiden en hij zal zijn profeet gebruiken om een goedgelovige wereld, die niet zorgvuldig de Bijbel checkt om na te gaan of wat hij zegt wel werkelijk van God komt, te misleiden (Op. 19:20).

Paulus beschrijft het effect van deze misleiding: “Daarentegen is diens komst naar de *werking des satans met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen, en met allerlei verlokkende ongerechtigheid, voor hen, die verloren gaan, omdat zij de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben*, waardoor zij hadden kunnen behouden worden. En daarom zendt God hun een dwaling, die bewerkt, *dat zij de leugen geloven*, opdat allen worden geoordeeld, die de waarheid niet geloofd hebben...” (2 Tess. 2:9-12).

Onderschat nooit de vaardigheid waarmee Satan de mensheid misleidt. In Openbaring staat “de oude slang (is), [de] duivel, de satan, *die de gehele wereld verleidt*” (Op. 12:9).

“dronken (zijn) van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus” (Openbaring 17:6). Beïnvloed door een religieus systeem dat heeft geleid op de weg die tegengesteld is aan gehoorzaamheid aan Gods geboden, heeft Rome de vervolging van degenen die “de geboden Gods en het geloof in Jezus bewaren” (Openbaring 14:12) toegestaan en hierin zelfs vaak het voortouw genomen.

Op geen enkele andere stad ter wereld is de beschrijving van Openbaring 17 zo goed van toepassing als op Rome. Voorgesteld als een hoer die op het beest rijdt — het rijk van 10 koningen, waarvan zij het culturele en geestelijke centrum is — zal deze stad in Johannes’ visioen nogmaals een enorme invloed uitoefenen op “de natiën en menigten en volken en talen” van de aarde (Openbaring 17:15). Zoals zo vaak al in het verleden zal zij ook nu weer de roem en status van het zijn van “de grote stad, die het koningschap heeft over de koningen der aarde” (vers 18) genieten.

Aan het einde zullen haar ‘wittebroodsweken’ met politieke leiders zich echter tegen haar keren. De koningen die haar wijdverspreide invloed ondersteunden, zullen een afkeer van haar krijgen. Mogelijk zullen zij eindelijk in gaan zien dat God niet met haar is en dat haar bewering dat zij goddelijke ondersteuning geniet, een leugen is.

Wat de reden ook mag zijn, zij zullen zich in wraak tegen haar keren. “En de tien horens, die gij zaagt, en het beest, dezen zullen de hoer haten, en zij zullen haar berooid maken en naakt, haar vlees eten en haar met vuur verbranden. Want God heeft in hun hart gegeven zijn zin te volbrengen en dit eensgezind te doen en hun koningschap aan het beest te geven, totdat de woorden Gods zullen voleindigd zijn” (verzen 16-17).

Hoofdstuk 18 beschrijft de reactie van vele van de meest prominente wereldleiders op deze grote, brandende stad. “En de koningen der aarde, die met haar gehoereerd hebben en weelderig geweest zijn, zullen over haar wenen en weklagen, wanneer zij de rook van haar verbranding zien, van verre staande uit vrees voor haar pijniging, zeggende: Wee, wee, gij grote stad, Babylon, gij sterke stad, want in één uur is uw oordeel gekomen. En de kooplieden der aarde wenen en bedrijven rouw over haar” (verzen 9-11).

De commerciële aspecten van Satans koninkrijk, die in hoofdstuk 18 beschreven staan, geven de voorrechten en gulzigheid aan waar het hele systeem door werd gedreven. Degenen die hiervan het meeste profiteerden waren de “kooplieden... die aan haar rijk geworden waren” en “de zeelieden en allen, die de zee bevaren” (verzen 15, 17). “Uw kooplieden waren de groten van de aarde,” roept een engel uit. “Door uw tovenarij immers werden alle naties misleid” (vers 23, HSV).

Met haar val stort de cultuur van Satans rijk in. Zijn koninkrijk valt uiteen.

God heeft Zijn volk gewaarschuwd om niet in dit slechte systeem verwickeld te raken, opdat Zijn volk niet ook het slachtoffer wordt van haar vernietiging. “En ik hoorde een andere stem uit de hemel zeggen: Gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij geen gemeenschap hebt aan haar zonden en niet ontvangt van haar plagen. Want haar zonden hebben zich opgehoopt tot aan de hemel en God heeft aan haar ongerechtigheid gedacht. Vergeldt haar, gelijk ook zij vergolden heeft, en geeft haar dubbel naar haar werken; mengt haar het dubbele in de beker, die zij gemengd heeft; geeft haar zoveel pijniging en rouw, als zij heerlijkheid en weelde genoten heeft... Zij zal met vuur verbrand worden; want sterk is de Here God, die haar geoordeeld heeft” (verzen 4-8).

Tegen het gehele universum wordt gezegd: “Wees vrolijk over haar, gij hemel en gij heiligen, en gij apostelen en profeten, want God heeft uw rechtszaak tegen haar berecht” (vers 20).

Deze verheuging blijft ook in het volgende hoofdstuk het onderwerp: “Hierna hoorde ik als een luide stem ener grote schare in de hemel zeggen: Halleluja! Het heil en de heerlijkheid en de macht zijn van onze God, want waarachtig en rechtvaardig zijn zijn oordelen, want Hij heeft de grote hoer geoordeeld, die de aarde met haar hoerij verdierf, en Hij heeft het bloed zijner knechten van haar hand geëist” (Openbaring 19:1-2).

Christus’ overwinning

Johannes beschrijft vervolgens de geweldige terugkeer van Jezus Christus naar Jeruzalem: “En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard; en Hij, die daarop zat, wordt genoemd Getrouw en Waarachtig, en *Hij velt vonnis en voert oorlog*... en zijn naam is genoemd: het Woord Gods. En de heerscharen, die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden, gehuld in wit en smetteloos fijn linnen. En uit zijn mond komt een scherp zwaard, om daarmee de heidenen te slaan. En Hijzelf zal hen hoeden met een ijzeren staf en Hijzelf treedt de persbak van de wijn der gramschap van de toorn Gods, des Almachtigen. En Hij heeft op zijn kleed en op zijn dij geschreven de naam: Koning der koningen en Here der heren” (verzen 11-16).

Laten we niet vergeten dat Satan de legers van de landen heeft verzameld in Jeruzalem om tegen Christus te strijden (vers 19). Op dit punt geeft God aan Satan de vrijheid om de ultieme rebellie te veroorzaken. Maar zelfs in zijn rebellie voert Satan slechts Gods plan uit. God wil duidelijk maken dat alle legers ter wereld niets zijn in vergelijking met de macht van Zijn Koning — de overwinnende Messias — die terugkeert naar de heilige stad Jeruzalem.

Lang geleden profeteerde God: “Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen... *Dan zal de HERE uittrekken om tegen die*

volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg; zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die vóór Jeruzalem ligt aan de oostzijde; dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal” (Zacharia 14:2-4). Hij voegt eraan toe: “En de **HERE** zal koning worden over de gehele aarde; te dien dage zal de **HERE** de enige zijn, en zijn naam de enige” (vers 9).

Merk op hoe Christus de aanvallende legers vernietigt: “Dan zal dit de plaag zijn, waarmee de **HERE** alle volken zal treffen, die tegen Jeruzalem zijn uitgerukt: Hij zal ieders vlees, terwijl hij nog op zijn voeten staat, doen wegteren, en ieders ogen zullen wegteren in hun kassen, en ieders tong zal wegteren in zijn mond. Ja, te dien dage zal er onder hen een grote, door de **HERE** bewerkte, ontsteltenis wezen, en ieder zal de hand van een ander grijpen, en ieders hand zal zich tegen die van een ander verheffen. Ja, ook Juda zal tegen Jeruzalem strijden, terwijl het vermogen van alle omwonende volken bijeengebracht wordt: goud, zilver en klederen in zeer grote menigte” (verzen 12-14).

Een engel beveelt de roofvogels dan om zich te goed te doen aan het vlees van de legers (Openbaring 19:17-18, 21). Dan wordt “het beest ... gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hen verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt” (vers 20). (Zie “Satan: de aartsverleider” op pagina 73.)

Met de ontmanteling en vernietiging van het koninkrijk van het beest moeten ook Satan en zijn demonen gestopt worden de mensheid te misleiden en te manipuleren. Daarom greep een engel “de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren” (Openbaring 20:2-3).

Satans controle over “de tegenwoordige boze wereld” (Galaten 1:4; 1 Johannes 5:19) is dan geëindigd voor een periode van 1.000 jaar. De strijd om de controle over de aarde is ten einde.

Christus maakt de heiligen tot bestuurders onder Hem

De vredevolle 1.000-jarige regering van Christus neemt nu een aanvang. Johannes ziet dat Jezus onmiddellijk de heiligen beloont voor het lijden dat zij hebben moeten verduren als gevolg van Satan en zijn Babylonische systeem. Johannes keek toe toen martelaren “weder levend (werden) en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang” (Openbaring 20:4; zie ook Openbaring 22:12).

Op het moment dat Zijn trouwe dienaren eeuwig leven ontvangen

bij hun opstanding vervult Jezus Zijn belofte dat zij met Hem zullen regeren. Hij had beloofd: “En wie overwint en mijn werken tot het einde toe bewaart, hem zal Ik macht geven over de heidenen” en: “Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met mijn Vader op zijn troon” (Openbaring 2:26; 3:21).

“Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, [die] duizend jaren” (Openbaring 20:6).

Ook Daniël heeft lang geleden deze wonderbaarlijke gebeurtenis in een visioen gezien: “En *het koningschap, de macht en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel zal gegeven worden aan het volk van de heiligen des Allerhoogsten*: zijn koningschap is een eeuwig koningschap, en alle machten zullen het dienen en gehoorzamen” (Daniël 7:27).

Dit is het begin van de heerlijke periode, die vaak ook wel het *Millennium* genoemd wordt. Vraag een gratis exemplaar aan van onze boekjes *Het evangelie van het Koninkrijk, Wat is uw bestemming?* en *U kunt Bijbelse profetie begrijpen* of download deze van onze website.

Het laatste oordeel

We zagen reeds eerder dat Satan gevangen zal zijn gedurende het Millennium. Maar we lezen ook: “Daarna moet hij voor een korte tijd worden losgelaten” (Openbaring 20:3).

Gedurende het Millennium zullen velen geboren worden die niet blootgesteld zullen zijn aan de invloed van Satan. Gods weg van leven zal de enige weg zijn die zij ooit hebben leren kennen. Toch onthult de Schrift dat God mensen *test* om te zien of hun gehoorzaamheid vanuit hun hart komt (Deuteronomium 8:2; Openbaring 2:10). Een manier om dit te doen is door hen toe te staan te *kies*en tussen goed en kwaad (Deuteronomium 30:19). Johannes geeft aan dat dit zal gebeuren aan het einde van het Millennium.

In Openbaring 20:7-9 staat beschreven hoe dit zal gebeuren: “En wanneer de duizend jaren voleindigd zijn, zal de satan uit zijn gevangenis worden losgelaten, en hij zal uitgaan om de volkeren aan de vier hoeken der aarde te verleiden, Gog en Magog, om hen tot de oorlog te verzamelen, en hun getal is als het zand der zee. En zij kwamen op over de breedte der aarde en omsingelden de legerplaats der heiligen en de geliefde stad; en vuur daalde neder uit de hemel en verslond hen.”

God onthult niet of dit de enige test is die Hij tijdens het Millennium zal gebruiken om de niet-oprechte mensen te scheiden van degenen die

wel oprecht zijn. Maar het zal zeker de laatste en meest opvallende test zijn van die 1.000 jaar. Het zal een belangrijk onderdeel zijn van het *beoordelingsproces*.

Nu breekt de tijd aan dat Satan permanent van het wereldtoneel zal worden verwijderd: “En de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar ook het beest en de valse profeet zijn, en zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheden” (vers 10). Hij zal nooit meer iemand kunnen misleiden.

Een tweede opstanding

Maar het oordeelsproces is nog niet voltooid. Degenen die stierven zonder zich te hebben bekeerd *vóór* het begin van het Millennium moeten ook geoordeeld worden. Bij dit laatste oordeel worden Gods genade en wijsheid nog duidelijker zichtbaar.

Vergeet niet dat trouwe christenen bij Christus' terugkeer weer worden opgewekt, aan het begin van het Millennium. Hun opstanding was “de eerste opstanding” (vers 5). Maar in het eerste gedeelte van deze zin staat: “De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren” (zelfde vers).

De doden die worden opge-

“Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken — zegt de HERE der heerscharen. . .”

wekt om te verschijnen voor de troon van God (vers 12) nadat “de duizend jaren voleindigd zijn” (vers 7) hebben God en Zijn wegen nooit volledig leren kennen. Zij hebben nooit begrepen wat het betekent om zich werkelijk van hun zonden te bekeren. Worden zij opgewekt om voor eeuwig veroordeeld te worden? Volstrekt niet. Let op het doel van deze tweede opstanding:

“En ik zag een grote witte troon en Hem, die daarop gezeten was, voor wiens aangezicht de aarde en de hemel vluchtten, en geen plaats werd voor hen gevonden. En ik zag de doden, de groten en de kleinen, staande voor de troon, en er werden boeken [van de Bijbel] geopend. En nog een ander boek werd geopend, het (boek) des levens; en de doden werden

geoordeeld op grond van hetgeen in de boeken geschreven stond, naar hun werken” (verzen 11-12). Zij worden opgewekt en vervolgens geoordeeld op grond van Bijbelse standaarden — aan de hand van hun reactie op de geestelijke verlichting, die zij nu voor het eerst ontvangen.

Het woord dat in dit schriftgedeelte vertaald is met “boeken” komt van het Griekse *biblia*, waarvan de stam ook terugkomt in ons Nederlandse woord *Bijbel*. Wanneer God deze mensen opwekt, zal Hij hun de volledige betekenis van de boeken van de Heilige Schrift uitleggen. Wanneer zij daarop reageren door zich te bekeren worden hun namen ook in het boek des levens geschreven.

Maar merk op wat er gebeurt met degenen die, nadat zij zijn opgewekt en een juist begrip hebben gekregen van wat God van hen verwacht, nog steeds weigeren zich te bekeren. “En wanneer iemand niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs” (vers 15).

Bestrafing van onwillige, goddeloze mensen

Andere Schriftgedeelten tonen aan dat een derde groep opgewekt moet worden om in deze laatste vernietiging van de goddelozen in de poel des vuurs te worden opgenomen.

Jezus zei dat sommigen willens en wetens de geestelijke kennis die God aan hen zou openbaren, zouden verachten. Deze bewuste “lastering van de Geest zal niet vergeven worden . . . noch in deze eeuw, noch in de toekomstige,” zei Jezus (Matteüs 12:31-32).

Degenen die alle kansen hebben afgewezen om zich te bekeren en vergeving te ontvangen, moeten ook opgewekt worden tot een laatste oordeel (Openbaring 21:8). Dit zijn degenen die opzettelijk Gods manier van leven hebben afgewezen — zelfs nadat zij “eens verlicht zijn geweest, van de hemelse gave genoten hebben en deel gekregen hebben aan de heilige Geest” (Hebreeën 6:4, zie ook verzen 5-6). Zij hebben ooit vergeving ontvangen en de Heilige Geest gekregen. Maar vervolgens hebben zij ervoor gekozen om Gods leiding over hen af te wijzen en de Heilige Geest te lasteren.

Daarom, zo zegt de Schrift, blijft er voor degene die met kwade opzet “de Zoon van God met voeten heeft getreden, het bloed des verbonds, waardoor hij geheiligd was, onrein geacht en de Geest der genade gesmaad heeft” (Hebreeën 10:29), “geen offer voor de zonden meer over, maar een vreselijk uitzicht op het oordeel en de *felheid van een vuur*, dat de wederspanningen zal verteren” (verzen 26-27).

Het is belangrijk dat wij het doel van de poel des vuurs begrijpen. God heeft bepaald dat alle goddelozen volledig verbrand moeten worden. “Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle

overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken — zegt de HERE der heerscharren — welke hun wortel noch tak zal overlaten” (Maleachi 4:1).

Dat lijkt de reden te zijn dat deze finale opstanding noodzakelijkerwijs de goddelozen zal betreffen die al veroordeeld zijn om te sterven in de poel des vuurs — hoe weinig dit er, relatief gezien, ook zullen zijn.

De dood overwonnen

Dit brengt ons naar het moment dat, zoals Paulus zegt, “de dood is verzwolgen in de overwinning” (1 Korintiërs 15:54). Aan het einde van de laatste oordeelsperiode zullen alle mensen die ooit hebben geleefd de mogelijkheid hebben gekregen om te kiezen tussen leven en dood — om zich te bekeren en zich aan God te onderwerpen om eeuwig leven te krijgen of om te weigeren zich te bekeren en zodoende de eeuwige dood te kiezen. Er bestaat hierin geen middenweg, geen andere keuze.

Sommigen zullen, hoe verdrietig ook, eigenwijs hun zelfgekozen wegen blijven volgen ondanks alle mogelijkheden die God hun heeft gegeven om zich te bekeren. God zal niemand het eeuwige leven opdringen. Degenen die bewust ervoor kiezen om zich niet te bekeren, zullen aan de hand van hun handelen beoordeeld worden en vernietigd worden in de poel des vuurs. Dit is waarlijk een genadige daad, aangezien zulke mensen voortdurend ellende over zichzelf en over anderen zouden brengen.

Wanneer alles ten einde is gekomen, wordt ons gezegd: “En de dood en het dodenrijk werden in de poel des vuurs geworpen. Dat is de tweede dood: de poel des vuurs” (Openbaring 20:14). Het oordeel van God is nu volledig. Nooit meer zullen degenen die behoud hebben ontvangen de dood nog hoeven te vrezen. De dood zal verzwolgen zijn in de overwinning.

Dit vervult één van Jezus’ profetieën: “De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geween zijn en het tandengeknars. *Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon in het Koninkrijk huns Vaders.* Wie oren heeft, die hore” (Matteüs 13:41-43).

De inspirerende uitleg van de opstandingen leert ons dat de beloning van Gods trouwe mensen niet is dat zij na de dood naar de hemel gaan als een ziel zonder lichaam. In plaats daarvan begint het met de opstanding vanuit een staat van bewusteloosheid tot een vernieuwd leven in de eerste opstanding wanneer Jezus terugkeert om het Koninkrijk van God op aarde te vestigen.

Het eeuwigdurende Koninkrijk van God

Jezus draagt ons op om tot onze hemelse Vader te bidden “Uw Koninkrijk kome” (Matteüs 6:10). Hij zegt ons ook: “Zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid” (vers 33). Wat is het Koninkrijk van God, dat het onze hoogste prioriteit in het leven zou moeten zijn? Is het eenvoudigweg een nieuw of ander bestuursysteem, dat geleid wordt door trouwe dienstknechten van God? Of stijgt het ver uit boven onze eerdere ideeën aangaande een koninkrijk?

De apostel Paulus raakte de kern van de zaak door uit te leggen dat

“vles en bloed” — fysieke, menselijke wezens — “het Koninkrijk Gods niet kunnen beërven (1 Korintiërs 15:50). Het Koninkrijk van God is de *familie van onsterfelijke wezens* — God en al Zijn kinderen. Degenen die God toevoegt aan Zijn familie zullen “alle dingen” die God heeft geschapen, beërven en erover heersen (Openbaring 21:7).

“En Hij riep een kind tot Zich, plaatste dat in hun midden, en zeide: Voorwaar, ik zeg u, wanneer gij u niet bekeert en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.”

Het boek Hebreeën zegt ons, sprekend over deze bestemming van de mens: “Doordat hij [God de Vader] alles aan hem [de mens] onderworpen heeft, rest er niets dat niet onder zijn gezag is gesteld. Dat alles aan hem onderworpen is, zien wij echter nu nog niet” (Hebreeën 2:8, NBV). Openbaring 21-22 beschrijft de tijd dat “alle dingen” onderworpen zullen zijn aan degenen die het Koninkrijk van God binnengaan.

Hoe gaat een menselijk wezen dan het Koninkrijk binnen? Paulus legt uit: “Want het vergankelijke lichaam moet worden bekleed met het onvergankelijke, het sterfelijke lichaam met het onsterfelijke. En wanneer

dit vergankelijke lichaam is bekleed met het onvergankelijke, dit sterfelijke met het onsterfelijke, zal wat geschreven staat in vervulling gaan: “De dood is opgeslokt en overwonnen” (1 Korintiërs 15:53-54, NBV). Het Koninkrijk van God is iets, dat menselijke wezens slechts kunnen binnengaan door het geschenk van het eeuwige leven als kinderen van God te ontvangen.

Een essentiële voorwaarde om het geschenk van het eeuwige leven te kunnen ontvangen staat beschreven in Matteüs 18:1-4: “Op dat ogenblik kwamen de discipelen bij Jezus en vroegen: Wie is wel de grootste in het Koninkrijk der hemelen? En Hij riep een kind tot Zich, plaatste dat in hun midden, en zeide: Voorwaar, Ik zeg u, wanneer gij u niet *bekeert* en wordt als de kinderen, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.

Jezus Christus zal terugkeren om bij Zijn tweede komst dat Koninkrijk op aarde te vestigen, en dan zal Hij eindelijk de vrede brengen waar de mensheid zo naar heeft verlangd, maar nooit heeft bereikt.

Wie nu *zichzelf gering zal achten* als dit kind, die is de grootste in het Koninkrijk der hemelen.”

Een noodzakelijke *bekering* — een verandering van onze manier van denken — is nodig. Deze transformatie is alleen mogelijk door een zodanige nederige houding, dat deze oprecht berouw voortbrengt en die, ná de ceremonie van de doop, voltooid kan worden door het geschenk van Gods Geest, die in ons leven werkt (Handelingen 2:38).

Als de Verlosser van de mensheid maakte Jezus van Nazaret de weg vrij voor ons om het Koninkrijk van God te beërven door *de deur naar het eeuwige leven te openen* door middel van de vergeving van zonde. Daarvoor was het noodzakelijk dat *Zijn eerste komst* gewijd was aan het onderwijzen en uitleggen van de noodzaak van berouw en bekering, maar ook om Zelf gekruisigd te worden voor de zonden van de mensheid. Dat is de reden waarom Marcus schreef: “En nadat Johannes was overgeleverd, ging Jezus naar Galilea om het evangelie Gods te

PhotoDisc

prediken, [en Hij zeide]: De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. *Bekeert u* en geloof het evangelie” (Marcus 1:14-15).

Bij Zijn eerste komst leidde Jezus discipelen op die, na Zijn kruisiging en opstanding, zouden helpen bij het stichten van Zijn Kerk. De eerste keer dat Hij kwam, was om de basis te leggen voor het vestigen van het Koninkrijk van God.

Jezus Christus zal terugkeren om bij Zijn tweede komst dat Koninkrijk op aarde te vestigen, en dan zal Hij eindelijk de vrede brengen waar de mensheid altijd zo naar heeft verlangd, maar nooit heeft bereikt. Op dat moment zullen de *eerstelingen* van Gods geestelijke oogst (Jakobus 1:18; Johannes 4:35-36) eeuwig leven ontvangen en het Koninkrijk binnengaan. Deze geestelijke eerstelingen zullen dan met Christus regeren tot de laatste fase van Gods oordeel, wanneer de uiteindelijke scheiding tussen de rechtvaardigen en de goddelozen voltooid is.

Openbaring 21 en 22 omschrijft op dat punt een nieuwe en totaal andere hemel en aarde. Het is ook op dat moment dat alle kinderen van God — allen die het eeuwige leven in het Koninkrijk van God beërven — de volledigheid van hun behoud zullen ervaren. Hoe zal dat zijn?

De gemeenschap van Gods kinderen

Johannes schrijft: “En ik zag een nieuwe [veranderde] hemel en een nieuwe [veranderde] aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde [in hun vroegere staat] waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer. En ik zag *de heilige stad*, een *nieuw Jeruzalem*, nederdalende uit de hemel, van God, getooid *als een bruid*, die voor haar man versierd is” (Openbaring 21:1-2).

Deze beschrijving van Gods onsterfelijke kinderen is als van *een familiegemeenschap*, die zo groot is dat zij een stad van “twaalfduizend stadiën” in lengte, breedte en hoogte bewonen (vers 16). Deze gemeenschap wordt omschreven als een bruid, “de vrouw des Lams” (vers 9), die in alles aan Christus als haar man onderworpen is (Efeziërs 5:24).

Deze schitterende stad zal het thuis zijn van Gods familie. “Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volken zijn” (Openbaring 21:3). De vrede, harmonie en tevredenheid in deze familiegemeenschap van degenen die behouden zijn, zal zo groot zijn dat “de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan” (vers 4). Allen die eerder ervoor hadden gekozen om de weg van leven die liefde, vrede en samenwerking voortbrengt, af te wijzen, zullen al gedood zijn in “de poel, die brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood” (vers 8).

God omschrijft hoe het nieuwe Jeruzalem zal zijn. Er wordt beschre-

ven dat zij opgebouwd is uit de mooiste en meest kostbare materialen. Het is uitermate verfijnd versierd als een bruid, die de meest schitterende juwelen draagt. Het weerspiegelt de “heerlijkheid van God” Zelf (verzen 9-11, 18-21).

Deze familiegemeenschap is onderverdeeld in “de twaalf stammen der kinderen Israëls” met haar “twaalf fundamenten”, waarop “de twaalf namen van de twaalf apostelen des Lams” waren geschreven (verzen 12, 14).

Het is duidelijk dat dit het eindresultaat is van wat God was begonnen met Abraham, de vader van de familie waaruit Israël is voortgekomen. En dat was slechts een voorbode van de eeuwige familie, de familie “van allen die geloven” (Romeinen 4:11, HSV). Het letterlijk stralende nieuwe Jeruzalem (Openbaring 21:24) komt van God. Er zal nooit meer iets “onreins binnenkomen, en niemand, die gruwel en leugen doet”.

Samenvatting van de geschiedenis van de mens

Toen Hij hen schiep plaatste God Adam en Eva, de eerste menselijke wezens, in een hof met de *boom des levens*. De vrucht van die boom vertegenwoordigde de weg van leven, waarvan God wilde dat zij deze zouden accepteren en volgen. Maar dicht bij de boom des levens stond een andere boom, waarvan de vrucht

De Bijbelse geschiedenis van de mens begint in de Hof van Eden met zijn afwijzing van de boom des levens. Het verhaal eindigt met Gods onsterfelijke familie, die zich vóór Zijn troon bevindt en geniet van de vruchten van de boom des levens.

stond voor een mengeling van goed en kwaad. God beval Adam en Eva om deze laatste boom te vermijden. Hij zou hen er liever van hebben weerhouden om de vruchten te oogsten van een manier van leven, die een mengeling is van goed en kwaad.

Maar Eva's nieuwsgierigheid overviel haar. Ze gaf toe aan de misleidende invloed van “de oude slang” en haalde vervolgens Adam over om net als zichzelf te proeven van *de vrucht van het kwaad*. De gehele mensheid is hen in deze keuze gevolgd. Het eindresultaat is de bijna

PhotoDisc

onvoorstelbare menselijke tragedie, die in het boek Openbaring wordt beschreven.

Maar God was door deze gang van zaken op geen enkele wijze verslagen. Hij plande de verlossing en het behoud van allen die zich willen bekeren en Hij is vastbesloten om dit te voltooien. Uiteindelijk zal de gemeente van bekeerde mensen het immens grote, nieuwe Jeruzalem vullen, zoals beschreven in hoofdstuk 21.

In Openbaring 22 zien we de gemeente van degenen die behouden zijn in een gelijksoortige omgeving als waarin Adam en Eva zich ooit bevonden. In het nieuwe Jeruzalem is een rivier, die ontspringt “uit de troon van God en van het Lam. Midden op haar straat en aan weerszijden van de rivier staat het geboomte des levens” (verzen 1-2).

Het Bijbelse verhaal van de mens begint in de Hof van Eden met zijn afwijzing van de boom des levens. Het verhaal eindigt met Gods onsterfelijke familie, die zich samen vóór Zijn troon bevindt, terwijl zij geniet van de vruchten van de boom des levens. Het is dát soort fruit—het product van oprechte relaties—dat het eeuwige leven waard maakt om geleefd te worden.

Johannes schrijft: “Deze woorden zijn getrouw en waarachtig, en de Here, de God van de geesten der profeten, heeft zijn engel gezonden om zijn knechten te tonen hetgeen weldra geschieden moet” (vers 6).

Onze wereld is verward en misleid. Maar dat zal niet altijd zo blijven. Jezus Christus gaf ons het boek Openbaring om vertrouwen, hoop en een duidelijk doel in het leven te geven aan allen die willen geloven en de levende God willen dienen.

Jezus Zelf zegt in het slot van Openbaring: “Zie, Ik kom spoedig en mijn loon is bij Mij om een ieder te vergelden, naardat zijn werk is. Ik ben de alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde ... Ik, Jezus, heb mijn engel gezonden, om ulieden dit te betuigen voor de gemeenten. Ik ben de wortel en het geslacht van David, de blinkende morgenster” (verzen 12-13, 16).

Johannes eindigt met deze woorden: “Hij, die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig. Amen, kom, Here Jezus! De genade van de Here Jezus zij met allen” (verzen 20-21).

Deze wonderbaarlijke toekomst kan ook de uwe zijn. U kunt ook één van Gods onsterfelijke kinderen worden, een lid van Zijn eeuwige familie in het Koninkrijk van God. U dient echter oprecht berouw en oprechte bekering te ervaren, Gods Geest te ontvangen en te leren hoe u “de geboden van God” moet “bewaren” door te weigeren om verstrikt te raken in de wegen van deze huidige boze wereld (Handelingen 2:38; Openbaring 12:17; 2 Petrus 2:20-21).

Hoe nu verder?

Het boek Openbaring sluit af met een glimp van de ongelooflijke toekomst, die God in petto heeft voor de mensheid—om voor eeuwig met Hem te leven als Zijn onsterfelijke familie in het Koninkrijk van God. Hij nodigt u ook uit om deel te hebben aan deze geweldig mooie toekomst.

Maar alleen het leren over wat God over de toekomst heeft onthuld, is niet genoeg. Met kennis komt ook verantwoordelijkheid. Om profijt te hebben van wat u heeft geleerd, moet u er ook naar handelen.

God inspireerde tot het schrijven van het boek Openbaring om u aan het denken te zetten, om u uw toekomst te laten overdenken, om u te stimuleren om verantwoordelijkheid te nemen voor uw karakter en houding. Het is slechts een van de 66 boeken van de Bijbel, Gods geschreven openbaring aan de mensheid.

De Bijbel claimt dat God zijn werkelijke auteur is—dat elk Schriftwoord door Hem is geïnspireerd (2 Timoteüs 3:16). De Bijbel claimt Zijn manier van leven, Zijn waarden en Zijn karakter te onthullen. Bent u er vast van overtuigd dat deze claim waar is of niet?

Heeft u de werkelijk grote vragen van het leven onder ogen gezien: Is de Bijbel waar? Bestaat God? Bent u er zeker van? Deze vragen zijn van invloed op uw leven—en u dient de antwoorden erop te vinden. Wij zijn hier om u te helpen. We hebben een groot aantal kosteloze publicaties opgesteld, die u kunnen helpen om deze vragen te beantwoorden.

Als u gelooft dat God bestaat en dat de Bijbel Zijn Woord is, bent u dan bezig

om uw leven als gevolg van dat inzicht te veranderen? Heeft u zichzelf afgevraagd: Waartoe leidt mijn leven? Vorm ik een onderdeel van de oplossing van de wereldproblemen? Of van een gedeelte van die problemen?

Indien u antwoorden wilt of geïnteresseerd bent in het leren over ware bekering, het ontvangen van Gods Geest en over hoe u de geboden van God kunt houden, vraag dan een of meerdere van de volgende gratis boekjes aan: *Bestaat God?*, *Schepping of evolutie: maakt het uit wat u gelooft?*, *Is de Bijbel waar?*, *U kunt de Bijbel begrijpen*, *De tien geboden*, *Wat is uw bestemming?* en *De weg naar eeuwig leven*.

Vergeet ook niet om onze andere boekjes over profetie—*Het evangelie van het Koninkrijk*, *Verenigde Staten en Groot-Brittannië in Bijbelse profetieën*, *Het Midden-Oosten in Bijbelse profetie*, *Leven we in de eindtijd?* en *U kunt Bijbelse profetie begrijpen*—aan te vragen om een beter begrip te krijgen van wat God onthult over de toekomst en Zijn komende Koninkrijk.

Vraag ook een abonnement aan op het tijdschrift *Beyond Today*. Elke uitgave analyseert het wereldnieuws in het licht van Bijbelse profetie en laat u zien hoe u volgens Gods Woord kunt leven. Vraag daarnaast onze gratis *Bijbelstudie Cursus* aan. De lessen van deze cursus leiden u door de belangrijkste thema's en het belangrijkste onderwijs van de Bijbel.

Al deze publicaties zijn gratis verkrijgbaar via onze website www.ucgholland.nl.

Gratis literatuur om u te helpen uw bestemming te bereiken!

Abonneren of downloaden:
www.ucgholland.nl
 of
www.ucg.org/beyond-today

Abonneer u op ons magazine *Beyond Today*, dat regelmatig artikelen bevat over de christelijke levensstijl, Bijbelse personen en gebeurtenissen, wereldnieuws in het licht van Bijbelse profetie en hoe u een meer Godgericht leven kunt leiden, om u te helpen uw door God gegeven doel te bereiken.

Wij bieden u ook vele gratis boekjes over Bijbelse onderwerpen en Gods manier van leven aan. Bezoek de websites www.ucgholland.nl

voor Nederlandstalige boekjes (of www.ucg.org/beyond-today voor Engelstalige boekjes) voor een volledig overzicht en om uw gratis exemplaar hiervan te downloaden of aan te vragen. Vergeet ook niet om onze gratis Bijbelstudie Cursus te downloaden of u hierop te abonneren via www.ucgholland.nl.

Bezoek www.beyondtoday.tv voor intrigerende, Bijbelse videocommentaren en TV- en radioprogramma's. We kijken ernaar uit om u van dienst te zijn.

United Church of God Holland

Postbus 93

2800 AB GOUDA

Telefoonnummer: 06-29601189

E-mail: info@ucgholland.nl

Website: www.ucgholland.nl

Andere (internationale) correspondentieadressen
vindt u op **www.ucg.org**
(United Church of God, *an International Association*)

Deze uitgave mag niet verkocht worden.

Dit is een gratis dienstverlening op educatief gebied in het algemeen belang, uitgegeven door
United Church of God, *an International Association*.

Auteur: Roger Foster *Onder redactie van:* Jerold Aust, Scott Ashley, Wilbur Berg, Robert Dick,
Roy Holladay, Paul Kieffer, Burk McNair, Darris McNeely, Mark Mickelson, Steve Myers, Gary Petty,
Tom Robinson, Mario Seiglie, Rex Sexton, Donald Ward, Anthony Wasilkoff, Robin Webber
Ontwerp: Shaun Venish *Omslagontwerp:* Winston Taylor *Vertaling:* A.K. Dekker-de Jong